

ЗМІСТ

Назва	Сторінка
I. Загальна характеристика	
II. Чисельність населення	
III. Фізико-географічна характеристика	
IV. Перелік екологічно небезпечних об'єктів	
V. Атмосферне повітря	
VI. Водні ресурси	
VII. Земельні ресурси	
VIII. Лісові ресурси	
IX. Надра	
X. Рослинний світ	
XI. Тваринний світ	
XII. Природно-заповідний фонд	
XIII. Формування екологічної мережі	
XIV. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	
XV. Радіаційна безпека	
XVI. Моніторинг довкілля	
XVII. Державний контроль за додержанням вимог природоохоронного законодавства	
XVIII. Планування природоохоронної діяльності	
XIX. Найважливіші екологічні проблеми регіону	

I. Загальна характеристика

Дата утворення	22 вересня 1937 року
Територія ¹ , км ²	24585,5
Кількість ² , од	
районів	19
міст	9
з них обласного значення	5
селищ міського типу	17
селищ	71
сіл	814
Чисельність наявного населення (за оцінкою)	
на 01 січня 2020р., тис. осіб	1108,4
Щільність населення, осіб на 1 км ²	45

¹ За даними Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області.

² Відповідно до адміністративно-територіального устрою, який діяв до набрання чинності постановою Верховної Ради України від 17 липня 2020 року № 807-ІХ "Про утворення та ліквідацію районів".

Примітка. У цій та наступних таблицях розрахунки (оцінки) чисельності населення здійснено на основі наявних адміністративних даних щодо державної реєстрації народження і смерті та зміни реєстрації місця проживання.

II. Чисельність населення

Таблиця 1 - Чисельність наявного населення на 01 січня 2021 року, тис. осіб

	Чисельність наявного населення, тис. осіб			Територія ¹ , км ²	Щільність наявного населення, осіб на 1 км ²
	усього	у тому числі			
		міське	сільське		
Область	1108,4	761,3	347,1	24585,5	45
міста					
Миколаїв	476,1	476,1	x	259,8	1833
Вознесенськ	34,1	34,1	x	22,6	1507
Очаків	13,9	13,9	x	...	...
Первомайськ	63,4	63,4	x	25,1	2525
Южноукраїнськ	39,1	39,1	x	24,4	1600
райони					
Арбузинський	19,0	8,2	10,8	968,7	20
Баштанський	36,0	12,3	23,7	1706,2	21
Березанський	22,3	4,1	18,2	1378,2	16
Березнегуватський	19,1	7,4	11,7	1263,7	15
Братський	16,9	5,0	11,9	1129,2	15
Веселинівський	21,8	7,6	14,2	1244,7	18
Вітовський	49,0	7,4	41,6	1460,4	34
Вознесенський	28,8	5,1	23,7	1391,9	21
Врадіївський	16,6	8,2	8,4	801,0	21
Доманівський	24,1	5,8	18,3	1458,0	17
Єланецький	14,6	4,7	9,9	1017,7	14
Казанківський	18,2	6,7	11,5	1349,2	13
Кривоозерський	23,5	7,4	16,1	814,4	29

Миколаївський	29,1	3,6	25,5	1429,9	20
Новобузький	29,5	15,0	14,5	1242,8	24
Новоодеський	32,0	11,7	20,3	1428,5	22
Очаківський	14,6	х	14,6	1500,2 ²	19 ²
Первомайський	28,3	2,2	26,1	1318,7	21
Снігурівський	38,4	12,3	26,1	1350,2	28

¹ За даними Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області.

² Уключаючи м. Очаків.

Миколаївська область розташована на півдні України в басейні нижньої течії ріки Південний Буг. На заході межує з Одеською, на півночі з Кіровоградською, на сході та північному сході з Дніпропетровською та на південному сході з Херсонською областями. На півдні омивається водами Чорного моря. Площа – 24,6 тис.км². Центр області – місто Миколаїв.

Глибоко в суходіл вдаються Дніпровсько-Бузький, Березанський та Тилігульський лимани. До території області належать острів Березань і Кінбурнська коса. Поверхня області являє собою рівнину, нахилену в південному напрямі. Більша частина області лежить у межах Причорноморської низовини. На півночі простягаються Подільська височина (правобережжя Південного Бугу) та Придніпровська височина (лівобережжя Південного Бугу).

За особливістю природних умов територія області належить до степової зони. Клімат помірно-континентальний з м'якою малосніжною зимою і жарким посушливим літом. Пересічна температура січня – -4,5°C, липня – +22,2°C. Річна кількість опадів коливається від 330 мм на півдні до 450 мм на півночі області. Висота снігового покриву 9-11 см. Природні та кліматичні умови області сприятливі для інтенсивного вискоєфективного розвитку сільського господарства.

В області налічується 121 велика, середня, мала річка та балка довжиною більше 10 км, загальною довжиною в межах області 3604,84 км. Головною рікою, що перетинає територію області з північного заходу на південний схід є Південний Буг (257 км) з притоками Інгул (179 км), Кодима (59 км) та інші. На сході області протікає приток Дніпра - Інгулець. В межах області споруджено багато ставків та водосховищ. Річки і ставки використовуються в основному для зрошування сільськогосподарських рослин та рибництва.

IV. Перелік екологічно небезпечних об'єктів

Таблиця 2 – Перелік екологічно небезпечних об'єктів

№ з/п	Підприємства (найбільші забруднювачі)	Вид економічної діяльності	Відомча належність (форма власності)	Примітка
1	2	3	4	5
1.	ВП НАЕК «Южно-Українська АЕС»	Виробництво електроенергії	НАЕК «Енергоатом» Міністерство енергетики України	
2.	ТОВ «Миколаївський глиноземний завод»	Виробництво глинозему	Glencore International-	

			швейцарська трейдингова компанія	
3.	ПАТ «ЮГцемент»	Виробництво цементу	Компанія Дікергофф в Україні	
4.	МКП «Миколаївводоканал»	Комунальні послуги	Миколаївська міська рада	
5.	КП «Первомайський міський водоканал»	Комунальні послуги	Первомайська міська рада	
7.	УДП «Укрхімтрансміак»	Транспортування аміаку	Міністерство промислової політики України	
8.	ДП «НВКГ «Зоря»-»Машпроект»	Машинобудування	Державне підприємство	
9.	ПАТ «ВОЗКО»	Виробництво шкіри та взуття	Акціонерне товариство	
10.	ДП «Адміністрація морських портів України» Миколаївська філія ДП «Адміністрація морських портів України»	Перевалка вантажів	Міністерство інфраструктури України Укрморрічфлот	
11.	Філія «Миколаївський річковий порт» АСК «Укррічфлот»	Перевалка вантажів	АСК «Укррічфлот»	

Повний перелік потенційно-небезпечних об'єктів затверджено у Протоколом чергового засідання регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій при Миколаївській облдержадміністрації від 28 жовтня 2020 року № 45

V. Атмосферне повітря

В області відсутні підприємства хімічної та вугільної промисловості, тому вона не входить до переліку регіонів з високим забрудненням атмосфери. Рівень техногенного навантаження на навколишнє природне середовище Миколаївської області нижчий, ніж в середньому по Україні.

2020 року в атмосферне повітря області зі стаціонарних джерел забруднення до атмосфери надійшло 11,204 тис. тонн, що на 7,2 % (869 тонн) менше забруднюючих речовин, ніж 2019 року. Це пов'язано зі зменшенням об'ємів викидів від «ЮГцемент» Філія ПрАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА» у зв'язку із виконанням підприємством заходів щодо скорочення обсягів викидів. Крім того, в атмосферне повітря від стаціонарних джерел надійшло 2 млн 93 тис. парникових газів, що на 2,6% менше, ніж 2019 року.

Таблиця 3 - Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2020 рік та два попередніх

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1	2	3	4
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	333*	357**	183**
першої групи	**	**	**
другої групи	94	85	36

третьої групи	239	272	147
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	2041,1	2161,9	2104,4
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	0,533	0,491	0,456
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	11,5	10,7	10,1

* без урахування дозволів, виданих для об'єктів першої групи;

** дозволи для об'єктів першої групи видає Мінприроди, тому зазначена інформація відсутня в облдержадміністрації.

Таблиця 4 - Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Миколаєва за 2020 рік

Назва забруднюючої речовини	Місто	Середньорічний вміст, мг/м ³	Середньодобові ГДК, мг/м ³	Максимальні разові ГДК, мг/м ³	Максимальний вміст, мг/м ³
1	2	3	4	5	6
Пил	м.Миколаїв	0,08	0,15	0,5	0,3
Діоксид сірки		0,005	0,05	0,5	0,022
Оксид вуглецю		1	3	5	5
Діоксид азоту		0,04	0,04	0,2	0,15
Оксид азоту		0,02	0,06	0,4	0,09
Фтористий водень		0,002	0,005	0,020	0,015
Формальдегід		0,013	0,003	0,035	0,052
Важкі метали, мкг/м ³					
Залізо	м.Миколаїв	1,206	40,0	-	2,93
Марганець		0,036	1,0	-	0,07
Мідь		0,034	2,0	-	0,14
Нікель		0,014	1,0	-	0,03
Свинець		0,025	0,3	-	0,05
Хром		0,013	1,5	-	0,02
Цинк		0,065	50,0	-	0,17
Кадмій		0,002	0,3	-	0,01

Таблиця 5 - Основні забруднювачі атмосферного повітря за 2020 рік

№з/п	Назва об'єкта	Назва забруднюючої речовини	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів установками очистки газу, %*	Ефективність роботи ГОУ, %*	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік *	
			усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкту, %	до загального обсягу викидів (населеного пункту), %			очікуване	фактичне
1		2	3	4	5	6	7	8	9

1	“ЮГцемент” Філія ПрАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА»	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	249,0	28,4	18,5	-	66-99	-	-
		Сполуки азоту	577,7	66,0	42,9				
		Оксид вуглецю	43,5	5,0	3,2				
2	ТОВ “МГЗ”	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	631,7	25,0	22,1	-	98,5-99	-	-
		Сполуки азоту	1339,4	52,9	46,8				
		Метали та їх сполуки	226,4	8,9	7,9				
		Оксид вуглецю	314,7	12,4	11,0				
3	АТ «Оператор газорозподільної системи «Миколаївгаз»	Метан	1985,9	99,7	17,7	-	-	-	-

*- графи 8 та 9 заповнюються тільки по виконаних заходах

Таблиця 6 - Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис. т	відсотків до загального підсумку
1	2	3	4
Усього		11,204	100,0
1	За видами економічної діяльності, у тому числі:		
1.1	Переробна промисловість	5,22	46,6
1.2.	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	2,64	23,6
1.3.	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	0,868	7,75
1.4.	Сільське, лісове та рибне господарство	0,73	6,52

VI. Водні ресурси

Миколаївська область територіально належить до басейнів р. Південний Буг (59,5%), р. Дніпро (23,5%) і річок Причорномор'я (17%).

На території області налічується 121 річка та балки (довжиною більш як 10 км) загальною довжиною 3619,84 км: одна велика річка Південний Буг та шість середніх річок - Кодима (59,0 км), Синюха (24,0 км), Чорний Ташлик (41,0 км), Чичикля (86,0 км), Інгул (179,0 км), Інгулець (96,0 км).

Загальна площа зайнята поверхневими водними об'єктами становить 150,5 тис. га, що становить 6,1 % від території області.

Підземні води залягають у відкладеннях різного віку, генезису і літологічного складу – від тріщинуватої зони кристалічного фундаменту до сучасних (голоценових) та плейстоценових.

Прогнозні ресурси (запаси) підземних вод основних водоносних горизонтів у межах Миколаївської області визначено і апробовано у кількості 441,6 тис.м³/добу, у тому числі:

з мінералізацією до 1,5 г/дм³ – 349,87 тис.м³/добу (79,23%);

з мінералізацією від 1,5 г/дм³ до 3,0 г/дм³ – 91,73 тис.м³/добу (20,77%).

За обсягами розвіданих запасів підземних вод питної якості Миколаївська область є найменш забезпеченою в Україні. В середньому експлуатаційні запаси підземних вод на одного мешканця становлять 0,09 м³/добу (у порівнянні: Одещина 0,135 м³/добу або в 1,5 раза більше, Херсонщина - 3,1 м³/добу або в 34 рази більше).

Узагалі місцеві водні ресурси області достатньо обмежені та залежать, головним чином, від припливу з інших регіонів.

За питомими показниками водних ресурсів (на одного мешканця) область займає одне з останніх місць серед областей України. Середньорічний показник забезпечення місцевим стоком на 1 мешканця Миколаївської області становить 0,44 тис. м³/рік, що у порівнянні з цим показником по Україні менше у 2,38 раза.

Найбільш водоспоживаючі галузі області – це промисловість та енергетика, на їх потреби йде біля 50 % від загального обсягу використаних вод. На другому та третьому місцях сільське господарство та комунальне господарство відповідно.

Скид забруднених стічних вод в області здійснюється виключно через не ефективну роботу комунальних очисних споруд каналізації. Частка згаданого обсягу скидів до загального об'єму скидів зворотних вод до поверхневих водойм області складає біля 30 %.

Таблиця 7 - Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками											
	2018 рік				2019 рік				2020 рік			
	короткострокові (до 3 років)	довгострокові			короткострокові (до 3 років)	довгостроковий			короткострокові (3 роки)	довгостроковий		
		3-5 років	5-10 років	10-25 років		3-5 років	5-10 років	3-5 років		3-5 років	5-10 років	10-25 років
У разі використання води водних об'єктів загальнодержавного значення:												
видано вперше	-	335	-	-	-	223	-	-	-	80	-	-
видано повторно на новий строк	-	-	-	-	-	20	-	-	-	143	-	-
анульовано	-	20	-	-	-	32	-	-	-	31	-	-
У разі використання води водних об'єктів місцевого значення												
видано вперше	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
видано повторно на новий строк	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Підстави та перелік суб'єктів господарювання, яким анульовано дозволи на спецводокористування

2018 рік	
1	2
ТОВ СП «Нібулон»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
ФОП Фабриков О.В.	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
ДП «НЕК «Укренерго» для ВП «Миколаївські енергетичні мережі»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
Баштанське міжрайонне управління водного господарства	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері

1	2
	господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
ФОП Румянцева І.М.	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
ТОВ «МЛАС»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
ТОВ «Прометей сервіс»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
Приватна агрофірма «СХІД»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
ФГ «Органік Системс»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
ПП «БАЯ»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
Жовтневе управління водного господарства	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
Національний університет «Львівська політехніка» для НОТ «Політехнік-3»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
Баштанське міжрайонне управління водного господарства	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
КСП «Полянка»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
Миколаївське міжрайонне управління водного господарства	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
Баштанське міжрайонне управління водного господарства	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері

1	2
	господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
ФОП Номировський С.О.	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
Вознесенське міжрайонне управління водного господарства	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
ФОП Сергеюк О.І.	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
ПП «Миколаїв - контраст» для ДОТ «Маяк»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», ст.55 Водного кодексу України)
2019 рік	
Товариство з обмеженою відповідальністю "Кривоозерський комбікормовий завод"	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Товариство з обмеженою відповідальністю "Порт Очаків"	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Фізична особа Іванов Олексій Ігорович	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Фізична особа-підприємець Кучковська Наталія Миколаївна	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії")	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії"(Задній Аджигольський маяк))	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії"(Передній Вікторівський маяк))	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії")	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)

1	2
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії"(Задній Аджигольський маяк))	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії"(Передній Вікторівський маяк))	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії")	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії"(Задній Аджигольський маяк))	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії"(Передній Вікторівський маяк))	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії")	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа "Держгідрографія" (Філія державної установи "Держгідрографія" "Миколаївський район "Держгідрографії"(Задній Аджигольський маяк))	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Товариство з обмеженою відповідальністю сільськогосподарське підприємство "Нібулон"	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю "Промінь"	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Квартирно-експлуатаційний відділ міста Миколаїв	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Фізична особа-підприємець Друца Сергій Анатолійович	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Фермерське господарство «Органік сістемс»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)

1	2
Сільське комунальне підприємство при Ульянівській сільській раді	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Фермерське господарство "Мельник"	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Фізична особа-підприємець Кравченко Сергій Іванович	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Товариство з обмеженою відповідальністю "Прометей - Сервіс"	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Фізична особа Юрченко Олександр Олегович, код ІДН 3386008138	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Приватне сільськогосподарське підприємство «Прибузький»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Приватне підприємство «Аграрне підприємство «Благодатненський птахопром»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Приватне підприємство «Аграрне підприємство «Благодатненський птахопром»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Фермерське господарство «Олег»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Товариство з обмеженою відповідальністю «Агро – Торгівельна фірма «Агро – Діло»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Комунальне підприємство «Ольшанське»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Комунальне підприємство Криничанської сільської ради	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Районна дитяча оздоровча база відпочинку ім. М.Б. Башкірова	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
2020 рік	
Казанківська селищна рада	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Комунальне підприємство «Снігурівський комунальник»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Кам'янська сільська рада	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Садівниче товариство «Ясногор'є»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Привільненська сільська рада	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання

1	2
	дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Комунальне підприємство Привільненської сільської ради	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Приватне Миколаївське обласне акціонерне товариство по туризму та екскурсіях «Миколаївтурист»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Снігурівське управління водного господарства	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Вітовське управління водного господарства	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Баштанське міжрайонне управління водного господарства	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Троїцько – Сафронівська сільська рада	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Новоолександрівська сільська рада	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Товариство з обмеженою відповідальністю «Сандора»,	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державне підприємство «Адміністрація морських портів України»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Товариство з обмеженою відповідальністю «Миколаївський глиноземний завод»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Миколаївський обласний дитячий кардіоревматологічний санаторій «Південний» Миколаївської обласної ради	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Фермерське господарство «Південь агро люкс»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Товариство з обмеженою відповідальністю «Метро Кеш Енд Кері Україна»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Приватне підприємство «Весняне»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Товариство з обмеженою відповідальністю «Бандурський олійноекстракційний завод»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Комунальне підприємство Привільненської сільської ради	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Садівниче товариство «Зеніт»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання

1	2
	дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державна установа «Ольшанська виправна колонія (№53)»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Дочірнє підприємство державної компанії «Укрспецекспорт» - Державне підприємство «Укроборонсервіс»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Володимирівська сільська рада	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Приватне підприємство «Весняне»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Товариство з обмеженою відповідальністю «Біологічні очисні споруди»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Садівниче товариство "Космос - 1"	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Державне підприємство «Стивідорна компанія «Ольвія»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Комунальне підприємство «Радсад комфорт-сервіс» Радсадівської сільської ради Миколаївського району Миколаївської області	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)
Приватне акціонерне товариство «Миколаївська теплоелектроцентрально»	Заява до дозвільного центру суб'єкта господарювання про анулювання дозволу (стаття 55 Водного кодексу України)

Таблиця 8 - Водні об'єкти регіону

	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
усього (загальна кількість)	од.	1369	
у тому числі:	од.		
місцевого значення:		106	
з них передано в оренду об'єктів(їх частин)	од.	24	
до об'єктів місцевого значення належать:			
водосховищ а(крім водосховищ комплексного призначення)	од.	8	
ставки	од.	53	
озера	од.	45	
загальнодержавного значення:	од	1263	

з них передано в оренду об'єктів :		299	
до об'єктів загальнодержавного значення належать:			
водосховища (крім водосховищ комплексного призначення)	од.	31	
ставки	од.	1104	
акваторії (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони	од.	7	лимани

Таблиця 9 - Динаміка водокористування

	Одиниця виміру	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Забрано води з природних джерел, всього	млн м ³	241,1	233,2	263,810
у тому числі:				
поверхневої	млн м ³	227,84	220,65	253,195
підземної	млн м ³	13,26	12,55	10,615
морської	млн м ³			
Забрано води з природних джерел на одну особу	м ³	211,25	208,23	238,01
Використано свіжої води, всього	млн м ³	176,1	175,3	227,21*
у тому числі:				
на господарсько-питні потреби	млн м ³	32,67	29,15	27,557
на виробничі потреби	млн м ³	88,86	97,08	92,947
на сільськогосподарське водопостачання	млн м ³	0,523	0,436	0,474
на зрошення	млн м ³	53,01	47,46	105,515
Використано свіжої води у розрахунку на одну особу	м ³	154,30	156,53	204,989
Втрати води при транспортуванні	млн м ³	86,61	76,29	83,696
Скинуто зворотних вод, усього	млн м ³	68,06	78,26	72,578
у тому числі:				
у підземні горизонти	млн м ³	-	-	0,192
у накопичувачі та поля фільтрації	млн м ³	3,16	3,126	3,226
у поверхневі водні об'єкти	млн м ³	64,90	75,14	69,161
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього	млн м ³	64,90	75,14	69,161
з них:				
- нормативно очищених , усього	млн м ³	0,842	1,973	1,981
у тому числі:				

на спорудах біологічного очищення	млн м ³	0,699	1,855	1,862
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн м ³	0,017	-	-
на спорудах механічного очищення	млн м ³	0,126	0,117	0,119
- нормативно (умовно) чистих без очищення	млн м ³	42,840	53,50	46,489
забруднених, усього	млн м ³	21,22	19,66	20,691
у тому числі:				
- недостатньо очищених	млн м ³	21,22	19,61	20,628
- без очищення	млн м ³	-	0,053	0,063
Скинуто зворотних вод у поверхневій водні об'єкти у розрахунок на одну особу	м ³	56,86	67,10	62,397

*у тому числі об'єм 0,72 млн м³ використання води на інші потреби (риборозведення, комплексне обслуговування територій та об'єктів, інш.)

Таблиця 10 - Використання води за видами економічної діяльності

Галузь економіки	2018 рік		2019 рік		2020 рік	
	усього млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
1	2	3	4	5	6	7
Усього по області	176,1	97,52	175,3	97,29	227,213	95,314
у тому числі:						
промисловість	79,87	97,74	88,0	97,50	84,571	90,81
сільське господарство	58,98	-	47,46	-	105,515	-
житлово - комунальне господарство	36,66	0,334	32,33	0,333	33,911	0,115

Таблиця 11 - Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин водокористувачами - забруднювачами водних об'єктів

Назва підприємства – забруднювача	наявність, фактична потужність очисних споруд(м3/добу) *	2018 рік			2019 рік			2020 рік		
		об'єм скидання зворотних вод, млн.м3	у тому числі недостатньо очищених, млн.м3	кількість забруднених речовин, що скидаються зі зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, млн.м3	у тому числі недостатньо очищених, млн.м3	кількість забруднених речовин, що скидаються зі зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, млн.м3	у тому числі недостатньо очищених, млн.м3	кількість забруднених речовин, що скидаються зі зворотними водами, т
Бузький лиман										
МКП «Миколаївводоканал»	71917,8	22,1	19,39	19268,1	21,23	19,04	19055,52	22,016	20,31	20427,66
р. Південний Буг										
КП «Ольшанське»	433,15	0,124	0,124	86,5	0,118	0,118	275,70	0,111	0,111	335,97
КП «Первомайський міський водоканал»	30000,0	1,987	1,246	908,2	1,838	-	-	1,908	-	-
КП «Прибузьке»	200,5	0,036	0,036	36,8	0,038	0,038	77,53	0,040	0,040	45,032
р. Інгул										
КП «Міський водоканал» м. Баштанка	482,191	0,222	0,182	65,0	0,229	0,176	53,24	0,242	0,179	54,871
Чорне море										
КП «Очаківводоканал»/ КП Очаківської міської ради «Очаків-Сервіс»	18295,6	0,241	0,241	389,8	0,24	0,24	68,04	0,267	0,267	27,054

Таблиця 12 - Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами у поверхневі водні об'єкти

Скидання забруднюючих речовин по регіону	2018 рік	2019 рік	2020 рік
	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т
1	2	3	4
БСК5	0,285	0,302	0,326
ХСК	1,38	1,346	1,518
завислі речовини	0,308	0,323	0,407

N (сума мінеральних форм)	0,437	0,431	0,144
фосфати	0,120	0,108	0,115
сухий залишок	20,41	19,60	19,143
нафтопродукти	0,006	0,006	0,006

Таблиця 13 - Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних за інформацією Миколаївського обласного центру з гідрометеорології (мг/дм³)

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей																
	завислі речовини	БСК ₅	мінералізація	сульфати	хлориди	амонійний азот	нітрати	нафтопродукти	ХСК	розчинений кисень	фосфати	цинк	марганець	фториди	залізо	нітриди	мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Миколаївський гідрометцентр																	
Гирло р. П.Буг, Бузький лиман	-	-	5,40	527	-	88	106	0,03	-	10,1 9	140	-	-	-	-	18	-
Гирло р. Дніпро	-	-	0,58	51	-	46	75	0,03	-	9,18	120	-	-	-	-	7	-
Дніпровський лиман	-	-	6,69	624	-	160	7	0,03	-	9,72	20	-	-	-	-	7	-

Таблиця 13.1 - Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у створах господарсько-побутового призначення у 2020 році за інформацією ДУ «Миколаївський обласний лабораторний центр МОЗ України»

Баштанський район, с.Отрадне, р. Інгул	Казанківський район, р.Інгул, Софіївське водосховище	Новобузький район, р. Інгул, Софіївське водосховище	м.Миколаїв, р.Інгул	2	Назва створу, місця взяття проби
4 (1)	2(1-2)	4 (1-2)	20 (1-3)	3	Запах (у балах)
2(26-28)	2 (20-25)	4 (15-25)	10 (20,8-28,8)	4	Кольоровість
2(1,68-1,7)	1(0,64)	2(0,51-2,2)	10 (3,47 - 9,74)	5	Мутність, мг/дм куб.
4 (7,2-8,1)	2(7,3-8,25)	4 (7,3-8,25)	20 (8,15 -8,65)	6	pH
2(6,2-6,7)	1(9,2)	2(6,7-8,5)	20 (5,36 - 15,8)	7	БСК-20, мгО2/дм куб.
2 (7,6-7,9)	1 (3,8)	2 (2,9-3,0)		8	БСК-5, мгО2/дм куб.
4(7,6-10,1)	2 (6,7-7,2)	4 (7,2-7,9)	10 (10,24-16,3)	9	Окисність перманганатна, мгО2/дм куб.
4 (14,5-40)	2(29,2-127)	4 (15-55)	2 (53,2-60,8)	10	ХСК, мгО2/дм куб.
3(5,3-6,9)	2(5,2-6,9)	3 (4,7-7,3)	10 (3,8-5,4)	11	Загальна лужність, мг-екв/дм куб.
4 (10,5-14,4)	2(11,9-14,2)	4 (8,8-14,2)	10 (17,5-31,5)	12	Загальна жорсткість, мг-екв/дм куб.
4(1341-1847)	2(1324-1441)	4 (1178-1493)	20 (4240-9860)	13	Сухий залишок, мг/дм куб.
2(0,27-0,31)	1(0,39)	2(0,21-0,37)	10 (0,13-0,27)	16	Залізо загальне, мг/дм куб.
4(185-300)	2(165-205)	4 (150-215)	20 (2000-5800)	17	Хлориди, мг/дм куб.
4 (523-692)	2(506-512)	4 (422-525)	20 (340-679, 0)	18	Сульфати, мг/дм куб.
4 (<0,05-0,12)	2(<0,05- 0,2)	4 (<0,05-0,24)	8 (0,11-0,34)	19	Азот аміаку, мг/дм куб.
4 (<0,003-0,087)	2 (<0,003-0,234)	4 (<0,003-0,246)	8 (<0,003-0,083)	20	Азот нітритів, мг/дм куб.
4(<0,1-15,9)	2(8,0-8,8)	4 (<0,1-34)	8 (28,8-53,2)	21	Азот нітратів, мг/дм куб.
4 (0,18-1,2)	2(0,26-0,38)	4 (0,18-0,34)	4 (0,1-0,3)	22	Фториди, мг/дм куб.
3(< 0,02)	2(< 0,02)	3 (< 0,02)	4 (<0,02)	23	Алюміній, мг/дм куб.
2(0,004-0,018)	1(0,008)	2(0,006-0,009)	4 (0,011-0,022)	24	Марганець, мг/дм куб.
3 (0,009)	2 (0,006)	3 (0,005-0,007)	4 (0,008-0,015)	25	Мідь, мг/дм куб.
2(< 0,01)	1(< 0,01)	2(< 0,01)	4 (<0,01)	26	Свинець, мг/дм куб.
2(0,012-0,013)	1(0,004)	2(0,007-0,01)	4 (0,004-0,02)	27	Цинк, мг/дм куб.
2(< 0,0005)	1(< 0,0005)	2(< 0,0005)	4 (<0,0005)	28	Ртуть, мг/дм куб.
2(< 0,0002)	1(< 0,0002)	2(< 0,0002)	4 (<0,0002)	29	Феноли, мг/дм куб.
			6 (<0,0005)	30	Розчинений кисень, мг/дм куб.

м.Вознесенськ, р. Південний Буг, водозабір	3(1)	15 (1)	4(1)	2(1)	2 (1)	2 (1-2)
Арбузинський район, с.Бузьке, р. Південний Буг,	1(1)	15 (26,4-39,2)	4(29-37,6)	2(24-30)		
м.Первомайськ, злиття річок Синюха та Південний Буг (ствір №2)	1(0,57)	15 (0,52-4)	4(0,74-4,1)	2(2,74-2,91)		
Первомайський район, с.Кінецьпіль, р. Південний Буг, (ствір №3)	1(7,7)	15 (8,12-8,55)	4 (7,58-8,20)	2(8,19-8,29)	2 (8,11-8,33)	2 (8,22-8,41)
Арбузинський район, с.Олексіївка (Панкратове), р. Південний Буг, водозабір	1(5,3)		1(5,6)	2(6,7-7,5)		
м. Южноукраїнськ, р. Південний Буг	2 (2,14-2,64)	15 (2,2-3,9)	3 (1,64-2,8)			
Арбузинський район, с.8,2)	1(8,2)	15 (5-6,8)	4(6,8-8,3)	2 (7,8-8,5)		
3(6,2-8,0)	1(122)	15 (21,0-37,0)	4 (24,9-102)	2 (80-104)		
3(22-82)	1(5,2)	15 (5- 5,2)	4 (4,7-5,3)	2(3,8-5,1)		
3(5,1-5,5)	1(5,3)	15 (5,5-8)	4 (5,1-6,5)	2(4,7-4,8)		
3(5,3-6,2)	1(481)	15 (424-576)	4 (510-580)	2(356-505)	2 (443-476)	2 (526-543)
3(0,06-0,15)	1(0,23)	15 (0,04 - 0,08)	4(<0,05-0,21)	2(0,28-0,3)		
3(44-61)	1(44)	15 (47- 58)	4(43-60)	2(40-48)	3 (47-52)	2 (49)
3(74-84)	1(80)	15 (84 - 94)	4(84-90)	2(52-65)	3 (50,4-74,4)	2 (60-86,4)
3(<0,05-0,24)	1(0,09)	15 (0,24 - 0,34)	4(0,13-0,3)	2(0,09-0,13)	1 (0,29)	
3(0,033-0,24)	1(0,053)	15 (0,03 - 0,058)	4 (<0,003-0,05)	2(0,004-0,105)	1 (0,05)	
3(<0,1-2,36)	1(< 0,1)	15 (2,2 - 2,94)	4(< 0,1-2,94)	2(< 0,1)	1 (6,8)	
3(0,02-0,3)	1(0,12)	15 (0,36 - 0,4)	4(0,27-0,4)	2(0,1-0,29)		
1(<0,02)	1(<0,02)		1(<0,02)	2(< 0,02)		
3(<0,01-0,05)	1(0,017)	15 (0,01 - 0,03)	4(0,002-0,06)	2(0,005-0,02)		
3(0,003)	1(0,005)	15 (0,014 - 0,08)	4(0,004-0,013)	2(0,008-0,01)		
1(<0,01)	1(< 0,01)		1(< 0,01)	2(< 0,01)		
3(<0,001-0,02)	1(0,015)	15 (0,01 - 0,02)	4(0,01-0,04)	2(0,006-0,039)		
1(<0,0005)	1(< 0,0005)		1(< 0,0005)	2(< 0,0005)		
1(<0,0002)	1(< 0,0002)		1(< 0,0002)	2(< 0,0002)		
1 (<0,0005)	2 (<0,0005)		2 (<0,0005)			

Березанський район, Чорне море	Очаківський район, Чорне море	Бузький лиман	м. Снігурівка, р. Інгулець	м. Нова Одеса, р. Південний Буг, міський пляж	Вознесенський район, с. Ракове, р. Південний Буг
84 (0-2)	27 (0)	30(0-2)	4(1-2)	9(0-3)	1(1)
		30(18,2-28,7)	4(12-28)	3 (19,5-28,3)	1(27)
		30 (1,93-16,4)	2 (5,21-5,45)	3 (0,63-1,44)	1(0,54)
183 (7-8)	136 (6,3-8,69)	52 (7,6-8,7)	2(7,9-8,0)	9 (7,4-8,45)	1(7,87)
		52 (5,12-19,2)	2(10,7-11,5)	9 (3,92-7,84)	1(4,6)
183 (1,2-3,6)	132(0,8-7,12)		2 (4,2-5,8)		
		30 (9,92-15,7)	3 (7,8-13,8)	3 (7,36-9,1)	1(7,4)
			3(26-82)	1(22)	1(82)
		30 (3,2-5,6)	2(2,9-3,7)	3(4,5-6,0)	1(5,5)
		30 (17,0-35,0)	3 (11,0-18,5)	3 (5,4-6,5)	1(5,0)
		30 (4380-10120)	4 (1280-2252)	9(490-740)	1(304)
		50 (0,08-0,35)	2(0,24-0,45)	3(0,2-0,24)	1(0,22)
144 (5580-11050)	109 (3467,3-7336,5)	52 (1900-4950)	4 (340-665)	9(50,0-87,7)	1(44)
		52 (321-736,6)	4 (451-593)	9 (65,8-160,5)	1(69)
145 (0,097-0,5)	109 (<0,05-0,75)	52 (<0,05-0,52)	3 (<0,05-0,28)	3(<0,05-0,1)	1 (0,18)
145 (<0,003-0,08)	109 (<0,003-0,069)	52 (<0,003-0,178)	3(<0,003-0,048)	3(<0,003-0,025)	1(0,029)
1 (28,33)		52 (<0,1-76,9)	3 (<0,1-14)	3(<0,1-5,0)	1(< 0,1)
		14 (0,08-0,33)	2(0,27-0,37)	1(0,29)	1(0,15)
		14 (< 0,02)	2(<0,02)	1(<0,02)	1(<0,02)
		14 (0,006-0,027)	2(0,007-0,011)	1(0,016)	1(0,017)
		14 (0,005-0,013)	2(0,003-0,006)	1(0,007)	1(0,004)
		14 (< 0,01)	2(<0,01)	1(< 0,01)	1(< 0,01)
		14 (<0,002-0,025)	2(0,009)	1(0,021)	1(0,016)
		14 (< 0,0005)	2(< 0,0005)	1(< 0,0005)	1(< 0,0005)
		14 (< 0,0002)	2(< 0,0002)	1(< 0,0002)	1(< 0,0002)
		19 (<0,0005)			1 (<0,0005)

Таблиця 13.2 - Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів регіону господарського-побутового призначення за 2020 рік (мг/л) за інформацією регіонального офісу водних ресурсів у Миколаївській області

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей																
	Завислі речовини	БСК ₅ /БПК _п	Мінералізація (сухий залишок)	Сульфати	Хлориди	Амоній сольовий	Нітрати	Нафтопродукти	ХСК	Розчинений кисень	Фосфати	Цинк	Марганець	Фториди	Залізо	Нітриди	Мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
р.Синюха(л.притока р.П.Буг), 10 км,питний в/з м. Первомайськ, вище міста	3,50	1,90/2,55	577,75	82,13	52,54	0,11	4,94	0,01	23,04	8,82	0,49	0,028	0,043		0,303	0,08	0,005
237 км. смт. Побукзьке р.П.Буг, питний водозабір	19,23	2,87/3,82	406,56	46,96	44,55	0,26	3,40	0,01	22,62	12,07	0,35	0,042	0,056		0,405	0,05	0,005
153 км, с. Олексіївка, питний в/з м. Южноукраїнськ	3,77	2,26/3,01	498,00	72,19	50,11	0,11	4,38	0,01	25,58	11,14	0,49	0,043	0,040		0,196	0,05	0,008
97 км, ,пит. в/з м.Вознесенськ 2 км до в'їзду в м. Вознесенськ по трасі з м. Миколаїв	1,57	1,86/2,48	571,08	108,07	60,57	0,08	3,90	0,01	23,17	11,51	0,52	0,046	0,037		0,174	0,08	0,005
163 км,Софіївське водосховище (питний водозабір м.Новий Буг) р.Інгул, с.Софіївка	10,35	2,80/3,73	1534,17	559,30	176,61	0,10	4,28	0,01	31,24	11,67	0,86	0,030	0,042		0,229	0,11	0,006
р.Інгул,1030 км питний в/з м.Баштанка с. Отрадне	12,73	2,10/2,79	1639,42	586,87	196,20	0,15	4,18	0,01	28,61	9,85	0,92	0,031	0,045		0,228	0,12	0,006

Середньорічні концентрації речовин в контрольних створах водних об'єктів регіону за звітний рік (в одиницях кратності відповідних ГДК) за інформацією Державної екологічної інспекції Південно-Західного регіону (Одеська та Миколаївська область)

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей								
	завислі речовини	БСК ₅	мінералізація	сульфати	хлори-ди	азотамоній-ний	нітрати	нафтопродукти	інші
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Контрольні створи водного об'єкту господарсько-побутового призначення									
В звітному році не контролювались									
Контрольні створи водного об'єкту рибогосподарського призначення:									
Бузький лиман, с.Лимани, вище ТОВ «Миколаївського глиноземного заводу», буй 101	17,9	2,7	6318,8	519,2	2665,4	0,25	2,1	0,036	-
Бузький лиман, с.Лимани, нижче ТОВ «Миколаївського глиноземного заводу», буй 81	16,3	2,6	6485,3	500,6	2814,5	0,26	2,1	0,036	-
Бузький лиман, с.Лимани, акваторія навпроти ТОВ «Миколаївського глиноземного заводу»	16,3	2,6	6167,5	506,3	2611,0	0,26	2,1	0,036	-
р.П.Буг, за межами смт.Ольшанське, 500м вище випуску №1 (ОСК) КП «Ольшанське».	18,7	2,6	658,3	166,7	79,5	0,17	2,4	0,040	-
р.П.Буг, за межами смт.Ольшанське, 500м нижче випуску №1 (ОСК) КП «Ольшанське».	18,7	2,8	-	189,7	75,6	0,21	2,5	0,040	-
р.П.Буг, за межами м.Нова Одеса, 500м вище випуску №1 (ОСК) КП «Прибузьке».	15,3	2,1		233,0	71,3	0,11	4,3	0,030	
р.П.Буг, за межами м.Нова Одеса, 500м нижче випуску №1 (ОСК) КП «Прибузьке».	16,3	2,3	-	246,1	69,3	0,11	4,2	0,033	-
р. Інгулець, вище міста Снігурівка, в районі	20,4	3,9	258	626,2	707,4	0,16	3,6	0,040	-
р.Інгул, 500м вище випуску №1, (ОСВ) Новобузького	7,0	2,8	161	628,6	175,2	0,36	5,9	0,024	-
р.Інгул, 500м нижче випуску №1, (ОСВ)	8,0	2,8	163	625,2	175,2	0,39	8,0	0,025	-

Таблиця 14 - Інструментально-лабораторний контроль якості поверхневих вод

Назва водного об'єкта	Кількість контрольних створів, у яких здійснювались вимірювання, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
ДУ «Миколаївський обласний лабораторний центр МОЗ України»					
У створах господарсько побутового призначення	24	20	464	32	pH - 37, БСК ₂₀ -93, ХСК - 39, сухий залишок - 37, залізо загальне - 50, хлориди - 23, сульфати - 25, азот аміаку – 2, азот нітритів -12, азот нітратів - 28, розчинений кисень - 6
Регіональний офіс водних ресурсів					
Р.Південний Буг	3	3	36	1440	4 – pH, 34 – ХСК, 14 – БСК ₂₀ , 1 – лужність, 1 – залізо загальне, 3 – марганець, 6-магній, 4-жорсткість, 1- кольоровість
Р.Інгул	2	2	24	960	24-ХСК, 17-БСК ₂₀ , 24-жорсткість, 6-лужність, 24-магній, 24 -сульфати, 24-сухий залишок, 22-натрій, 4-pH, 2 - розчинений кисень, 2 – марганець, 1 - алюміній
Р.Синюха	1	1	12	480	1- кольоровість, 12-ХСК, 2-жорсткість, 4-

					БСК ₂₀ , 1 – марганець, 1 – алюміній 6-лужність, 6-магній
Миколаївський обласний центр з гідрометеорології					
Дніпро – Бузька гирлова область	10	10	140 2472	18	28–нафтопродукти 95–феноли 51–нітритний азот 11–розчинений кисень 7-азот амонійний
Державна екологічна інспекція Південно-Західного регіону (Одеська та Миколаївська області)					
р.П.Буг	4	4	12	16	12 (сульфати, залізо)
р.Інгулець	1	1	17	16	17 (хлориди, сульфати, залізо, БСК ₅)
р.Інгул	2	2	6	13	3 (ХСК, залізо), 3 (азот амонійний, нітрити), 6 (сульфати)
Бузький лиман	3	-	12	18	-

Таблиця 15 - Зворотні води, що скидаються у морське середовище протягом 2019 року

Скидання зворотних вод	
1	2
усього.тис. м ³	з них недостатньо очищених %*
29964,0	67,7

Таблиця 16 - Основні водоносні горизонти

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних запасів, тис. м ³ /добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис. м ³ /добу
1	2	3
aP _{I-II}	62,2	59,3
N	242,8	26,113
P (палеогенова система)	61,2	6,2
K	31,8	6,4

AR-PR	43,6	4,869
Разом	441,6	102,882

VII. Земельні ресурси

Таблиця 17 - Структура земельного фонду регіону

Основні види земель та угідь	2016 рік		2017 рік		2018 рік		2019 рік		2020 рік	
	усього, тис. га	% до загаль- ної площі території	усього, тис. га	% до загаль- ної площі території	усього, тис. га	% до загаль- ної площі території	усього, тис. га	% до загаль- ної площі території	усього, тис. га	% до загаль- ної площі території
Загальна територія	2458,50	100	2458,50	100	2458,55	100	2458,55	100	2458,55	100
у тому числі:										
1. Сільськогосподарські угіддя	2006,20	81,60	2006,20	81,60	1888,08	76,8	1888,08	76,8	1888,08	76,8
з них:										
рілля	1699,2	69,12	1699,20	69,12	1703,4	69,3	1703,4	69,3	1703,4	69,3
перелоги	3,10	0,12	3,10	1,13	3,57	0,10	3,57	0,10	3,57	0,10
багаторічні насадження	35,70	1,45	35,70	1,45	33,36	1,4	33,36	1,4	33,36	1,4
сіножаті і пасовища	268,20	10,91	267,90	10,90	255,7	10,4	255,7	10,4	255,7	10,4
2. Ліси і інші лісовкриті площі, всього	124,6	5,07	124,50	5,06	134,37	5,5	134,37	5,5	134,37	5,5
з них вкриті лісовою рослинністю	101,2	4,12	101,30	4,12	121,49	4,9	121,49	4,9	121,49	4,9
3. Забудовані землі	98,9	4,03	99,00	4,03	296,15	12,0	296,15	12,0	296,15	12,0
4. Відкриті заболочені землі	21,0	0,85	21,10	0,86	19,4	0,8	19,4	0,8	19,4	0,8
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	30,8	1,25	31,00	1,26	25,9	1,1	25,9	1,1	25,9	1,1
6. Інші землі	177,0	7,2	48,10	1,96	94,65	3,8	94,65	3,8	94,65	3,8
Усього земель (суша)	2329,7	94,76	2329,70	94,76	2332,74	94,9	2332,74	94,9	2332,74	94,9
Території, що покриті поверхневими водами	128,8	5,24	128,80	5,20	125,81	5,1	125,81	5,1	125,81	5,1

* Оскільки, наказом Державної служби статистики України від 19.08.2015 № 190 наказ Держкомстату від 05.11.1988 № 337 «Про затвердження державної статистичної звітності з кількісного обліку земель 6-зем, 2-зем, ба-зем, бб-зем» визнано таким, що втратив чинність, надання інформації щодо кількісного обліку земель за 2020 рік вбачається неможливим.

Відповідно до Закону України «Про Державний земельний кадастр» з 01.01.2013 року ведення Державного земельного кадастру здійснюється із застосуванням програмного забезпечення Державного земельного кадастру, а відомості щодо зареєстрованих за юридичними чи фізичними особами прав власності на земельну ділянку до Державного земельного кадастру надходять у порядку визначеному чинним законодавством, в автоматичному режимі.

Відповідно до абзацу 3 пункту 26 Порядку ведення Державного земельного кадастру затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 № 1051 ідентифікатором земельної ділянки у Державному земельному кадастрі є кадастровий номер земельної ділянки, який присвоюється їй у порядку встановленому чинним законодавством. Враховуючи вищевикладене, в програмному забезпеченні ведення Державного земельного кадастру не передбачено функціоналів щодо ідентифікації земельної ділянки за критеріями зазначеними у формі «Екологічного паспорту регіону» відповідно до Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 23.05.2014 № 162.

Таблиця 18 - Порушені, відпрацьовані та рекультивовані землі

Землі	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1	2	3	4	5	6
Порушені, тис. га	0,024	8,254	0,01	0,02	0,02
% до загальної площі території	0,001	-	-	-	-
Відпрацьовані, тис.га	0,00	-	-	-	-
% до загальної площі території	0	0	-	-	-
Рекультивовані, тис.га	0,00	0,00	-	-	-
% до загальної площі території	0	0	-	-	-

Таблиця 19 - Консервація деградованих і малопродуктивних земель за звітній рік (2020) рік*

	Усього на початок року	Проведено консервацію	Потребують консервації
--	------------------------	-----------------------	------------------------

Види земель	тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7
Деградовані та забруднені землі	44,72	1,8	-	-	44,72	1,8
Малопродуктивні землі	4,56	0,18	-	-	4,56	0,18

* Визначити фактичну площу малопродуктивних та деградованих земель в розрізі державної та приватної власності, непридатність їх для вирощування сільськогосподарчих культур та необхідність їх заліснення на даний час можливо тільки при проведенні землевпорядних робіт з інвентаризації земель та їх ґрунтового обстеження., дані надано за 2020 рік.

Таблиця 20 - Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів

	За роками				
	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1	3	4	5	6	7
Загальна площа встановлених водоохоронних зон водних об'єктів, га	-	-	0,3751	0,3751	242130
з них: які внесено до державного земельного кадастру	-	-	0,0	0,0	-
Загальна площа прибережних захисних смуг водних об'єктів, га	-	-	2,6407	312,6606	40746
з них: які внесено до державного земельного кадастру	-	-	1,375	136,0805	136,66

Таблиця 21 - Поширеність деградаційних процесів

Види деградованих земель	За роками					
	2016 рік		2017 -2019 рік*		2020 рік*	
	Площа земель, підданих впливу, тис. га	% від загальної площі регіону	Площа земель, підданих впливу, тис. га	Площа земель, підданих впливу, тис. га	% від загальної площі регіону	% від загальної площі регіону
1	2	3	4	2	3	3
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)	-	-	-	-	-	-
Землі (с/г угіддя), піддані водній ерозії	-	-	-	-	-	-
Землі (с/г угіддя), піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії	38,4	1,52	-	38,4	1,52	1,52
Землі (с/г угіддя) з кислими ґрунтами	-	-	-	-	-	-
Землі (с/г угіддя) із засоленими ґрунтами	-	-	-	-	-	-
Землі (с/г угіддя) із солонцюватими ґрунтами	-	-	-	-	-	-
Землі (с/г угіддя) із солонцевими комплексами	-	-	-	-	-	-
Землі (с/г угіддя) осолоділі	-	-	-	-	-	-
Землі (с/г угіддя) перезволожені	-	-	-	-	-	-
Землі (с/г угіддя) заболочені	-	-	-	-	-	-
Землі (с/г угіддя) кам'яністі	-	-	-	-	-	-
Землі, що піддані зсувам	-	-	-	-	-	-
Землі над породами, що здатні до карстування, у тому числі під _____ од. карстопроявів	-	-	-	-	-	-
Забруднені землі (с/г угіддя), які не використовуються у с/г виробництві	-	-	-	-	-	-

*Надати інформацію щодо поширення деградаційних процесів не вбачається можливим оскільки фінансування на обстеження ґрунтів, зокрема поширення деградаційних процесів не виділялося.

Таблиця 22 - Зрошувані землі

Зрошувальні землі	2018 рік		2019 рік		2020 рік	
	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га
1	2	3	4	2	3	4
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	32,2	17	32,9	32,2	17	32,9
у тому числі систем крапельного зрошення	8,6	4,5	9,5	8,6	4,5	9,5

Таблиця 23 - Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1-2,0	середній 2,1-3,0	підвищений 3,1-4,0	високий 4,1-5,0	дуже високий > 5,0	
1,4	25,8	22,2	38,4	12,2	0,0	2,9

Таблиця 23.1 - Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0-150,0	середній 151,0-200,0	підвищений > 200	
53,3	46,7	-	-	95

Таблиця 23.2 - Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5-8	середній 9-15	підвищений 16-30	високий 31-60	дуже високий > 60	
1	2	3	4	5	6	7
-	-	-	-	-	-	-

Таблиця 23.3 - Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21-50	середній 51-100	підвищений 101-150	високий 151-200	дуже високий > 200	
0,0	6,1	35,7	21,5	9,4	27,3	147,0

Таблиця 23.4 - Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21-40	середній 41-80	підвищений 81-120	високий 121-180	дуже високий > 180	
0,0	0,0	0,0	0,3	23,5	76,2	237,0

Таблиця 23.5 - Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів (за останні 5 років)

Рік	Підтоплення		Ерозія			Зсуви					
	площа, км ²	% від площі території регіону	площа поширення, км ²	%	кількість проявів, од.	загальна кількість, од.	площа, км ²	%	кількість активних, од.	площа активних, км ²	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2016	17033	69	8200	33,3	-	1152	9,00	0,038	-	-	-
2017	996,7	4	8200	33,3	-	1152	9,04	0,037	12	-	-
2018	17033	69	8200	33,3	-	1153	9,04	0,037	47	-	-
2019	996,7	4	8200	33,3	-	1153	9,04	0,04	48	-	-
2020	996,7	4	8200	33,3	-	1153	9,04	0,04	48	-	-

* інформація за 2020 рік наведена на 01.01.2020 року за даними причорноморського державного регіонального геологічного підприємства.

VIII. Лісові ресурси

Таблиця 24 - Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель (за станом на 01.01.2021 року)*

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис. га						усього лісових земель
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю				
			усього	із них лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Землі лісогосподарського призначення									
Держлісагентство									
1	ДП «Баштанське ЛГ»	9,561	4,774	4,153	0,109	0,050	1,028	0,045	6,050
2	ДП «Березнегуватське ЛГ»	11,371	3,021	2,342	0,601	0,031	3,710	0,043	7,470
3	ДП «Веселинівське ЛГ»	7,268	4,759	3,439	0,077	0,007	1,282	0,065	6,237
4	ДП «Вознесенське ЛГ»	9,571	6,770	5,465	0,228	0,170	0,429	0,136	8,024
5	ДП «Володимирівське ЛГ»	5,632	3,503	3,094	0,060	0,086	0,392	0,044	4,138
6	ДП «Врадіївське ЛГ»	12,948	9,737	8,006	0,393	0,038	0,535	0,095	10,856
7	ДП «Сланецьке ЛГ»	6,671	3,339	2,757	0,076	0,016	1,229	0,039	4,719
8	ДП «Миколаївське ЛГ»	8,539	5,684	4,851	0,266	0,142	0,654	0,251	7,082
9	ДП «Очаківське ЛМГ»	12,800	5,468	5,065	0,407	0,059	2,198	0,362	8,564
Разом		84,361	47,055	39,172	2,217	0,599	11,457	1,08	63,14

*Примітка: розподіл лісового фонду області в розрізі категорій земель не здійснювався.

Таблиця 25 - Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення (за станом на 01.01.2021 року)

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Держлісагентство										
1	ДП «Баштанське ЛГ»	0,001	0,116	-	0,117	0,108	0,047		3,209	3,511
2	ДП «Березнегуватське ЛГ»	-	0,687	0,007	0	0,057	0,031		3,097	3,901
3	ДП «Веселинівське ЛГ»	0,008	0,100	0,011	0,001	0,027	0,003		0,862	1,031
4	ДП «Вознесенське ЛГ»	0,014	0,039	0,005	0,007	0,199	0,023		1,227	1,547
5	ДП «Володимирівське ЛГ»	0,013	1,027	0,004	-	0,082	0,015		0,353	1,494
6	ДП «Врадіївське ЛГ»	0,022	0,092	0,1	-	0,629	0,011		1,210	2,092
7	ДП «Сланецьке ЛГ»	-	0,028	-	0,028	0,126	0,087		1,704	1,952
8	ДП «Миколаївське ЛГ»	-	0,028	0,007	0,006	0,024	0,010		1,199	1,457
9	ДП «Очаківське ЛМГ»	0,201	0,003	0,004	0,968	0,797	0,527		1,639	4,236
Разом		0,259	2,12	0,138	1,127	2,049	0,754		14,5	21,221

Таблиця 26 - Проведення рубок головного користування за 2020 рік*

Назва лісокористувачів	Категорія лісів	Усього, тис. м ³	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис. м ³)						
			хвойні		твердолистяні		м'яколистяні		
			площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*Проведення рубок головного користування в області не призначається і не здійснюється.

**Таблиця 27 - Лісовідновлення за 2020 рік
(у розрізі лісокористувачів, власників лісів)**

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га				усього
		у тому числі			природне відновлення лісу, га	
		посадка лісу, га	посів лісу, га	усього		
1	2	3	4	5	6	
Держлісагентство						
1	ДП «Баштанське ЛГ»	-	-	18	18	
2	ДП «Березнегуватське ЛГ»	-	-	-	-	
3	ДП «Веселинівське ЛГ»	-	-	-	-	
4	ДП «Вознесенське ЛГ»	1	-	-	1	
5	ДП «Володимирівське ЛГ»	-	-	10	10	
6	ДП «Врадіївське ЛГ»	1	1	-	2	
7	ДП «Миколаївське ЛГ»	-	-	3	3	
8	ДП «Очаківське ЛМГ»	-	-	-	-	
Разом		2	1	31	34	

Таблиця 28 - Лісорозведення (створення нових лісових насаджень) за 2020 рік (у розрізі лісогосподарських підприємств)

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га						
		лісорозведення, га				усього	природне самозаліснення земель, га	усього обліковано нових лісів, га
		у тому числі посадка/посів, га						
		заліснення непродуктивних земель, га	заліснення ярів, балок, кар'єрів, га	заліснення інших земель, га	створення поляхизначних лісових смуг, га	усього		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Держлісагентство								

1	ДП «Баштанське ЛГ»	-	-	15	-	15	-	-
2	ДП «Березнегуватське ЛГ»	-	-	15	-	15	-	-
3	ДП «Веселинівське ЛГ»	-	-	20	-	20	-	-
4	ДП «Вознесенське ЛГ»	-	-	62	-	62	-	-
5	ДП «Володимирівське ЛГ»	-	-	15	-	15	-	-
6	ДП «Врадіївське ЛГ»	-	-	20	-	20	-	-
7	ДП «Миколаївське ЛГ»	-	-	40	-	40	-	-
8	ДП «Очаківське ЛМГ»	-	-	33	-	33	-	-
Разом		-	-	202	-	202	-	-

Таблиця 29 - Проведення лісогощарських заходів, пов'язаних із вирубуванням деревини, за 2020 рік

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га/Ліквідна деревина, тис. м ³						
		рубки догляду	лісовідновні рубки	санітарні рубки	розрубка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	розчистка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Держлісагентство	172/1636	-	1574/20739	-	-	35/40	1781/22415
	Усього	172/1636	-	1574/20739	-	-	35/40	1781/22415

Таблиця 30 - Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення за 2020 рік

Назва	Усього
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	6
у тому числі від:	3
пожеж	
несприятливих погодних умов	-
хвороб та шкідників лісу	3
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, затоплення, газопроводи тощо)	-
1.1. Загиблих лісових культур, га	235
у тому числі від:	-
пожеж	
несприятливих погодних умов	235
хвороб та шкідників лісу	-
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)	-
Інше	-

2. Усього загблих незімкнутих лісових насаджень, га	-
3. Усього пошкоджених, загблих ділянок природного поновлення, га	-

Таблиця 31 - Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів за лісокористувачами в розрізі місцевих рад

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, органи місцевого самоврядування	Лісові ресурси побічного користування, встановлений ліміт/фактично заготовлено										Другорядні лісові матеріали, встановлений ліміт/фактично заготовлено						
		гриби	ягоди	лікарські рослини	плоди	горіхи	випас худоби	сінокосіння	підстилка	очерет	тощо	живиця	пні	луб	деревні соки	деревна зелень	новорічні ялинки	тощо
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Держлісагентство																		
1	ДП «Баштанське ЛГ»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,7/1,823	-
2	ДП «Березнегуватське ЛГ»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,0/0,835	-
3	ДП «Веселинівське ЛГ»	-	-	0,7/0,316	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,0/0,158	-
4	ДП «Вознесенське ЛГ»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,5/1,460	-
5	ДП «Володимирівське ЛГ»	-	-	-	-	8,267/5,778	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,3/7,291	-
6	ДП «Врадіївське ЛГ»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,8/1,005	-
7	ДП «Єланецьке ЛГ»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,1/0	-
8	ДП «Миколаївське ЛГ»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,0/1,367	-
9	ДП «Очаківське ЛМГ»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,0/7,239	-
Разом		-	-	0,7/0,316	-	8,267/5,778	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51,4/21,178	-

IX. Надра

Таблиця 32 - Стан основних виявлених осередків і ділянок забруднення підземних вод у 2019 році
(дослідження не проводяться з 2016 року)

№ з/п	Басейн під-земних вод (БПВ-1)	Річковий басейн (РБ)	Одиниця адміністративно-територіального поділу регіону	Ділянка, осередок забруднення і його місце знаходження	Дата виявлення ділянки, осередку	І солю-гічний індекс забрудненого водоносного горизонту	Захищеність водоносного горизонту (відповідно до карти захищеності)	Тип забруднення	Характеристика ділянок, осередків забруднення на дату виявлення			Характеристика ділянок, осередків забруднення на звітній період			Джерело забруднення	Наявність режимної мережі (кількість та номери свердловин)
									Площа забруднення, км ²	Глибина залягання забрудненого водоносного горизонту (покрівля - підшва), м	Основні забруднюючі компоненти, їх кількісний склад мг/дм ³	Площа забруднення, км ²	Глибина проникнення забруднення, м	Основні забруднюючі компоненти, їх кількісний склад мг/дм ³		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	П	6	Миколаївська, Вознесенський	м. Вознесенськ, КП "Водопостачання" інфільтраційний водозабір, св. № 75	23.10. 2010	аРШ	не захищенний	локальний	н.в.	7,6-16,5 7,6	NO3 -87,9;	н.в.	7,6-16,5 7,6	NO3 - 54,14	н.в.	св.№ 509
2	П	6	Миколаївська, Вознесенський	м. Вознесенськ, КП "Водопостачання" інфільтраційний водозабір, св. № 50	23.03. 2010	аРШ	не захищенний	локальний	н.в.	7,3-16,0 7,3	NO3 -43,0;	н.в.	7,3-16,0 7,3	NO3 - 59,56	н.в.	св.№ 509
3	П	6	Миколаївська, Вознесенський	м. Вознесенськ, КП "Водопостачання" інфільтраційний водозабір, св. № 40/2	09.02. 2009	аРШ	умовно захищенний	локальний	н.в.	17,5-22,0 17,5	NO3 -71,0;	н.в.	17,5-22,0 17,5	NO3 - 90,25	н.в.	св.№ 509
4	П	6	Миколаївська, Вознесенський	м. Вознесенськ, КП "Водопостачання" інфільтраційний водозабір, св. № 3	06.02. 2007	аРШ- III	умовно захищенний	локальний	н.в.	12,0-23,8 12,0	NO3 -67,0;	н.в.	12,0-23,8 12,0	NO3 -72,2	н.в.	св.№ 509
5	V	6	Миколаївська, Первомайський	с. Зелені Кошари, ДП "Зелені Кошари", шк. № 9 п	23.04. 2009	AR-PR	не захищенний	локальний	н.в.	5,0-9,0 5,0	NO3 -227;	н.в.	5,0-9,0 5,0	NO3 -153,7;	н.в.	відсутня

в т.ч. Басейн р. Південний Буг (6)	8
Всього по Первомайському району	8

Таблиця 33 - Поширення екзогенних геологічних процесів (ЕГП) за 2019 рік

№ з/п	Вид ЕГП	Площа поширення, км ²	Кількість проявів, шт. нас. пунктів.	% ураженості регіону
1	2	3	4	5
1	Підтоплення територій міст та селищ області (РГВ 0-2, 0-4 м)	996,7	1257	4
2	Зсуви ґрунтів	9,04	1152 активних-45	0,038
3	Абразія (розмив) морського узбережжя	Абразійно-обвальна ділянка морського узбережжя від тилової частини Лагерної коси до західної окраїни міста Очаків (довжиною активної природної частини 1,1 км); швидкість 0,14 м/рік	Узбережжя Чорного моря	
4	Ерозія	8200	-	33,3

Таблиця 34 - Родовища, що експлуатуються*

№ п/п	Найменування родовища	Розташування	Площа, га		Стан	Площа рекультивованих земель га	Обсяг накопичених порід, млн. т (м ³)		Можливість переведення відвалів хвостосховищ у ранг техногенних родовищ
			Родовища	Відвалів			відвали	хвостосховища	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
III. Неметалеві корисні копалини Сировина цементна: суглинки, глини, вапняки									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	ПАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ Україна» Григорівське вапняк, глина, суглинок ліцензія № 405 Діл. розвідки 1958 Діл. розвідки 1949 (Південно-західна) Діл. розвідки 1968 (Північна) Спецдозвіл № 405 від 26.12.1995	Миколаївський район, смт. Ольшанське, Південно-західна околиця с. Тернувате	404,26		Розробляється				
2	Ново-Григорівське вапняк, глина	Миколаївський район, смт. Ольшанське	419,32		Не розробляється				
	Усього родовищ- 2								
Будівельне каміння									
1	ТОВ "Турстрой -Україна" Михайлівське мігматит Спецдозвіл № 4346 від 23.08.2007	Первомайський район, 6,0 км на південь від ст. Глиняне, між с. Михайлівка та с. Новопавлівка	270						
2	Первомайський гранкар'єр (ВАТ) Кодимське граніт Діл. Правобережна ТОВ "Сфера Миколаїв" Діл. Лівобережна Спецдозвіл № 4890 від 03.02.2009 – анульовано	Первомайський район, 12,0 км на південний схід від зал. ст. Кінецьпіль	56,87 37,32 19,55						
3	ПрАТ "МИКИТІВСЬКИЙ ГРАНІТНИЙ КАР'ЄР" Микитівське граніт, ендербіт	Вознесенський район, 8,0 км на захід від зал. ст. Трикрати	33,7		Розробляється				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Спецдозвіл №1085 від 30.09.1997								
4	ПрАТ "МИКИТІВСЬКИЙ ГРАНІТНИЙ КАР'ЄР" гнейс Спецдозвіл № 4154 від 19.12.2006	Новобузький район, в 250 м на Сх від с. Софіївка	16,7		Розробляється				
5	ТОВ «ПРИБУЗЬКИЙ ГРАНІТНИЙ КАР'ЄР» Прибузьке граніт Спецдозвіл № 4385 25.09.2007	Доманівський район, 5,0 км на південний захід від зал. ст. Трикрати	40,04						
6	ВАТ "ПЕРВОМАЙСЬКИЙ КАР'ЄР "ГРАНІТ" Болеславчицьке граніт Спецдозвіл № 343 05.09.1995	Первомайський район, 13,0 км на північ від з. ст. Голта	52,28		Розробляється				
7	ПЕРВОМАЙСЬКИЙ ГРАНІТНО-ЩЕБНЕВИЙ КАР'ЄР Чаусівське граніт, каолін Спецдозвіл № 298 від 12.07.1995 недійсний	Первомайський район, 2,0 км на північ від с. Поронівка	136						
8	ТОВ МР «Гідроенергобуд» Олександрівське граніт Спецдозвіл № 3051 від 11.07.2003	Доманівський район, 5,0 км на південний захід від з. ст. Трикрати	78,7		Розробляється				
9	ТОВ "ВОЗНЕСЕНСЬКА ТОРГОВО- ПРОМИСЛОВА КОМПАНІЯ» Трикратненське граніт, камінь облицювальний Спецдозвіл № 4120 від 28.11.2006	Казанківський р-н, 0,5 км на північний захід від с. Малофедорівка	85,5		Розробляється				
10	ТОВ Рада-Південь Воєводське	Арбузинський р-н 0,7 км на ПнСх від	17,75						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	граніт Спецдозвіл № 5142 від 10.02.2010 анульовано	с. Воеводське							
11	ТОВ "Новоантонівське" Новоантонівське граніт Спецдозвіл № 4419 від 09.10.2007 анульовано	Новобузький район, 0,3 км на південь від с. Новоантонівка	11,51						
12	ТОВ "ВОЗНЕСЕНСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА КОМПАНІЯ" Трикратненське граніт Спецдозвіл № 4120 від 28.11.2006	Вознесенський район, 1,5 км на північний схід від с. Трикрати	85,5		Розробляється				
13	ТОВ "ТОРГОВИЙ БУДИНОК "ЛЮДМИЛА" Чаусівське граніт Спецдозвіл № 5020 від 25.09.09 - анульовано	Первомайський район, 3,0 км на ПдСх від с. Чаусове	31,1						
14	ТОВ "ПЕРВОМАЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ КАР'ЄР" Софіївське мігматит, граніт Спецдозвіл № 4310 від 20.07.2007	Первомайський район, 5,0 км на південь від с. Софіївка	39,2		Розробляється				
15	ТОВ "НОВОТРЕЙД ЛТД" Капітанківське граніт Ділянка Побузька Ділянка Довгопристанська Спецдозвіл № 4583 18.12.2007	Первомайський район, околиця с. Довга Пристань	32 35						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16	ППБМП «Інтервал» Юр'ївське граніт, камінь облицювальний Спецдозвіл № 953 від 07.07.1997 недійсний	Братський район, 3,0 км на захід північний захід від с. Юр'ївка, 20,0 км на південний схід від з.ст. Людмилівка	11						
17	ТОВ "Юпітер 77" Вільноярське граніт Спецдозвіл № 5213 від 08.11.2010	Вознесенський р-н 4.5 км на ПнСх від с. Трикратне обидві сторони б. Соплистої, правого притоку Мертвовід	30		Розробляється				
18	ТОВ "Нівен" Новоселівське граніт Компл. камінь облицювальний Спецдозвіл № 6317 від 13.02.2019	Арбузинський р-н, 2,0 км на Пн с. Новоселівка, 10,0 км на Пн від з.ст. Кавуни	19,3		Розробляється				
19	ДП "ПІДПРИЄМСТВО ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ (№83)" Костянтинівське граніт, камінь облицювальний Спецдозвіл № 4776 від 18.11.2008	Арбузинський р-н, 0,4 км на Пн від с. Костянтинівка	47						
20	ТОВ "ВОЗНЕСЕНСЬКИЙ ГРАНІТНО-ЩЕБЕНЕВИЙ ЗАВОД" Олександрівське граніт, пісок будів. Діл. Південна Спецдозвіл № 6074 від 11.08.2015	Вознесенський р-н, 3.0 км на ПдЗх від зал. ст. Олександрівка, 1,5 км на ПдЗх від с. Олександрівка	24,31		Розробляється				
21	ФІЛІЯ № 1 КОМПАНІЇ "ІСТОК"	Миколаївська обл., Первомайський	12						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Кінецьпільське граніт Спецдозвіл № 107 від 20.10.1993 анульовано	район, 6 км на ПдЗ від м. Первомайськ, поблизу с. Кінецьпіль							
22	ТОВ (Маніла) Новоолександрівське, граніт Діл. Розвідка 1974 Ліцензія № 3884 від 09.06.2006 на 20	Первомайський район, 20,0 км на північний схід від з.ст. Первомайськ	23,86		Не розробляється				
23	ВАТ "ОЛЕКСАНДРІВСЬКИЙ ГРАНКАР'ЄР" Ахтовське граніт Спецдозвіл № 3428 від 20.09.2004 анульовано	Вознесенський район, 0,4 км на захід від с. Актове	71,75		Не розробляється				
24	ТОВ "Фореста" Кам'янобалківське граніт, мігматит, гнейс Спецдозвіл № 4446 від 23.10.2007 анульовано	Первомайський р- н, 1,0 км на ПдСх від с. Кам'яна балка	19,3		Не розробляється				
25	ТОВ «Укратомтех» Мар'ївське граніт Ліцензія № 5380 від 13.01.2011	Доманівський район, в 1,0 км на ПнСх від с.Мар'ївка	4,4						
26	Болеславчицьке 2 граніт	Первомайський район, в 9,0 км на Пн від с. Станіславчик, на правому схилі М. Ташлик	38,9		Не розробляється				
27	Вікторівське (резерв) граніт	Братський район, 6,0 км на Пд від сmt. Братське	2,76		Не розробляється				
28	Покровське	Веселинівський	35,73		Не				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	вапняк, компл. камінь пиляний	район, 19,0 км на схід від с. Веселинове, в 1,0 км на північ від с. Покровка			розробляється				
29	Мигіївське мігматит	Первомайський р-н, 0,3 км на ПдСх від с. Мигія			Не розробляється				
30	Артаківське вапняк	Березнегуватський р-н, 8,0 км на ПнСх зал.ст. Березнегувате	20		Не розробляється				
31	Єланецьке районне міжгосподарське автопідприємство "Райміжгосптранс" Куйбишевське 2 гнейс Спецдозвіл № 173 від 28.07.1994 анульовано	Єланецький р-н, 1,5 км на ПнСх від с. Куйбишевка	10,39						
32	МСП «ГРАНІТ» Семенівське граніт Спецдозвіл №141 від 26.05.1994 анульовано	Арбузинський р-н, 3,0 км на Пн від с. Семенівка	2,79						
33	ТОВ «НАДРИ» Федорівське граніт Спецдозвіл № 210 від 02.12.1994 анульовано	Казанківський р-н, 0,5 км на ПнЗх від с. Малофедорівка	4,5						
34	Володимирівське вапняк	Казанківський р-н, 1,5 км на ПнЗх від с. Сергіївка	17,9		Не розробляється				
35	Маложенівське граніт	Єланецький район, 0,5 км на ПнЗх від	5,1		Не розробляється				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		с. Маложенівка							
36	Новосафронівське вапняк, граніт	Новоодеський р-н, 1,0 км на північ с. Новосафронівка	5,19		Не розробляється				
37	Товариство з обмеженою відповідальністю МР «Гідроенергобуд» Олександрівське граніт Спецдозвіл № 3051 від 11.07.2003	Вознесенський р-н 4,0 км на ПнЗх від с. Олександрівка	6,5		Розробляється				
38	Романова балка граніт	Первомайський р- н, 0,5 км на Пн від с. Романова балка	8,8		Не розробляється				
	Усього родовищ 38								
Камінь пиляний									
1	ТОВ "Новоодеський будресурс" Касперівське вапняк Спецдозвіл № 4558 від 17.12.2007 - анульовано	Новоодеський р-н, ПнСх околиця с. Касперівка	70,9						
2	ДП "Санта-Петрівка" Новогригорівське вапняк Спецдозвіл № 4535 від 12.12.2007 анульовано	Миколаївський р-н, західна околиця с. Ново-Григорівка	41,5						
3	ТОВ "Меотіс" Кубряцьке вапняк Спецдозвіл №3372 від 29.07.2004 недійсний	Веселинівський р- н, ПдЗх околиця с. Кубряки	8						
4	Болгарське	Миколаївський р-н,	66,85		Не				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	вапняк	0,5 км на північний захід від с. Болгарка			розробляється				
5	Данилівське вапняк	Миколаївський р-н, 12,0 км на ПнЗх від с. Нечаяне	53,11		Не розробляється				
6	Державна комплексна геологічна експедиція "УКРГЕОЛБУДМ" Іванівське вапняк Спецдозвіл № 362 від 21.10.1994 анульовано	Миколаївський р-н, 0,8 км Зх с. Іванівка	23,51						
7	ТОВ "Меотіс" Єлізаветівське вапняк Ліцензія №3458 від 26.12.08 недійсний	Березанський р-н, ПнЗх околиця с. Єлізаветівка	58,5						
8	Михайлівське опока	Новоодеський р-н, між сс. Михайлівка та Білоусівка	37		Не розробляється				
9	Державна комплексна геологічна експедиція "УКРГЕОЛБУДМ" Новосвітлівське вапняк Спецдозвіл № 106 від 30.04.1992 анульовано	Веселинівський р-н, 2,0 км Пд с. Новосвітлівка	134,5		Не розробляється				
10	Державна комплексна геологічна експедиція "УКРГЕОЛБУДМ" Новомиколаївське вапняк Спецдозвіл № 53 від 27.12.1991	Єланецький р-н, ПдЗх околиця с. Ново-Миколаївка	18,9		Не розробляється				
11	Покровське	Веселинівський р-	35,75		Не				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	опока	н, 1,0 км на Пн від с. Покровське			розробляється				
12	Проектно-будівельне мале підприємство "Інтервал" Нечаянське 2 вапняк Спецдозвіл № 102 від 14.09.1993 анульовано	Миколаївський р-н, 0,4 км Зх с. Нечаяне	50,144		Не розробляється				
13	ТОВ "ПРЕМ'ЄР-АВГ" Новоодеське вапняк Спецдозвіл № 3987 від 13.10.2014	Новоодеський р-н, Сх околиця с. Нова Одеса	98,98						
14	ДКП "СТЕМ" ШАХТА НОВО-ПОДИМОВО Подимівське вапняк Спецдозвіл № 163 від 14.07.1994	Березанський р-н, ПнЗх околиця с. Подимове	499,61		Не розробляється				
15	Тернуватське вапняк	Миколаївський р-н, 7,0 км на ПнЗх від з.ст. Трихати	38		Не розробляється				
	Усього родовищ 15								
Вапняк для випалювання на вапно (тис.т.)									
1	Білоусівське 1 вапняк	Вознесенський р-н, Пн околиця с. Білоусівка	55,8		Не розробляється				
2	Білоусівське 2 вапняк	Вознесенський р-н, 2,0 км на ПдСх від с. Білоусівки	?		Не розробляється				
3	Вознесенське вапняк	Вознесенський р-н, 6,0 км на ПнСх від м. Вознесенька	16,5		Не розробляється				
4	Михайлівське вапняк	Новоодеський р-н, між селами	?		Не розробляється				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Михайлівка і Білоусівка							
5	Ольгопільське вапняк	Єланецький р-н, 7,0 км на Пд від с. Ольгопіль	?		Не розробляється				
6	Прибужанське (Кантакузівське) вапняк	Вознесенський р-н, 4,0 км на південь від м. Вознесенськ	?		Не розробляється				
	Усього родовищ 6								
Камінь облицювальний									
1	ТОВ "НІВЕН" Новоселівське граніт Спецдозвіл № 3437 від 20.09.2004	Арбузинський р-н, 2,0 км на Пн від с. Новоселівка	9,3		Розробляється				
2	Софіївське (Відрадненське) граніт рожевий	Первомайський р-н, 5,0 км на Пд від с. Софіївка	18						
3	ППБМП «Інтервал» Юр'ївське граніт сірий Спецдозвіл № 953 від 07.07.1997 недійсний Ділянка Кам'янці Ділянка Лісова	Братський р-н, 3,0 км на захід північний захід від с. Юр'ївка	11 5 6						
4	ДП "ПІДПРИЄМСТВО ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ (№93) Новоданилівське граніт Спецдозвіл № 4657 від 28.12.2007	Казанківський р-н, 2,5 км на схід від з.ст. Новоданилівка	16,6		Розробляється				
5	Арбузинська вип колонія №83 Костянтинівське	Арбузинський р-н, 0,4 км на північ від	47						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	граніт, кам.будівельний Спецдозвіл № 4776 від 18.11.2008	с. Костянтинівка							
6	ТОВ "Надра" Малофедорівське граніт Спецдозвіл № 3629 від 29.12.04	Казанківський р-н, на околиці с. Малофедорівка	7,6						
7	Трикратненське граніт Ділянка №3 Ділянка №2 «Промграніт»	Вознесенський р-н, 0,5 км на ПнЗх від с. Трикрати	85,5		Не розробляється				
8	Північне граніт сірий	Братський р-н, 10,0 км на ПнСх с. Братське	12,1		Не розробляється				
	Усього родовищ 8								
Пісок для бетону та будівельних розчинів									
1	ПрАТ «Нікстром» Південно-Бузьке пісок Спецдозвіл № 296 30.06.1995-2015	Жовтневий р-н, 15 км на ПдЗх від з.ст. Кульбаніне	773,6		Розробляється				
2	ВАТ «Микитівський гранкарер» Олександрівське пісок Діл. «Комінтерн – 1» Спецдозвіл № 4038 від 04.10.2006 Діл. № 4 не розробляється.	Вознесенський р-н, 0,4 км на ПдСх від с. Бузьке	40		Розробляється Не розробляється				
3	Явкинське (Плющівське)	Баштанський р-н, 15 км на ПнЗх з.ст.Явкіне	32		Не розробляється				
4	ПрАТ «АКЗ» Олександрівське Діл. Східна спецдозвіл № 3166 від 08.11.2007	Вознесенський р-н, Пн околиця с. Олександрівка	17,5						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	анульовано								
5	ВАТ “Зелений Гай” Олександрівське Діл. Нова (№2 – Пд частина) Спецдозвіл № 2542 21.09.2001 недійсний Діл. №1 (Дно кар’єра) Діл.№3	Вознесенський р-н, в 2,0 км на схід від с. Бузьке	54						
6	ЗАТ “Гідроенергобуд” Олександрівське пісок, граніт Діл. № 8 Спецдозвіл № 3051 11.07.2003 -2013	Доманівський р-н, 0,4 км на південний захід від зал.ст. Трикратне	73,5		розробляється				
7	ПрАТ «Нікстром» Балабанівське Діл. Центральна (част. запасів) кар’єр № 2 Спецдозвіл № 3127 від 01.09.2003 Діл. Південна Діл. Центральна (кар’єр №1)	Жовтневий р-н, 2,0 км на ПдЗх від с. Балабанівка	122,8						
8	Миколаївське	Миколаївський район, 1,5 км на ПнСх від с. Крива Балка	58,9		Не розробляється				
9	Софіївське	Новобузький район, Пд околиця с. Софіївка, 16,5 км на ПдЗх від з.ст. Новий Буг	54,8		Не розробляється				
10	Станіславчикське	Первомайський район, 15 км на Пн від м.Первомайськ	13,16		Не розробляється				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	Трихатське	Миколаївський район, 3,5 км на південь від з.ст. Трихати	86,44		Не розробляється				
12	Христофорівське	Баштанський район, 0,5 км на ПнСх від с. Христофорівка, 15 км на ПдЗх від з.ст. Добра	28,17		Не розробляється				
13	Веснянівське	Миколаївський район, 3,0 км на Пд від с. Весняне	115,7		Не розробляється				
14	Олександрівське - 1	Вознесенський район, ПнСх околиця с. Олександрівка	90		Не розробляється				
Усього родовищ 14									
Пісок для силікатних блоків									
1	ПП «Кряж» Кам'янобалківське Спецдозвіл № 4128 від 04.12.2006	Миколаївський район, 0,5 км на ПнЗх с. Кам'яна Балка	27,7		Розробляється				
2	ТОВ «Модус АБ» Семихатське Ділянка №1 Спецдозвіл № 4794 03.12.2008 анульовано	Доманівський район, 15,0 км на ПдЗх від с. Богданівка	6,75						
3	ТОВ "Стоун" Олександрівське Діл. Південна комплексне: кам.буд.	Вознесенський район, 1,5 км на ПнЗх від смт. Олександрівка	45,3						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Спецдозвіл № 2909 17.01.2003-2013р								
4	Калинківське	Миколаївський район, 20,0 км на ПнСх м. Миколаїв	131,6						
5	Виробничо-комерційне підприємство «Агропромкомплект» Кумарське, пісок Спецдозвіл №3985 01.08.2006	Первомайський р-н, околиця с. Кумари, 20,0 км Пн від м. Первомайськ.	16,0						
6	Матвіївське - 1	Новоодеський р-н, 10,0 км на північ від м. Миколаїв	156,4		Не розробляється				
7	ЗАТ «АКЗ» Прибузьке пісок Діл. Південна частина Діл. Північна частина не розроб.	Вознесенський р-н, 10,0 км на південь від з.ст. Вознесенськ	54,8 15,2		Не розробляється				
8	ТОВ «Ольвія» Східно-Бузьке – 2 пісок Спецдозвіл № 4192 від 23.01.2007	Вознесенський район, в 2,0 км на схід від Сх околиці с.Бузьке	32,25		Розробляється				
9	ТОВ «Ольвія» Східно-Бузьке пісок Спецдозвіл № 3874 від 09.06.2006	Вознесенський р-н, 1,6 км на схід від с. Бузьке	32,25						
10	ТОВ «Юпітер» Бузьке 2 пісок Спецдозвіл № 5006 03.09.2007	Вознесенський р-н, 5,5 км на ПнСх від с. Бузьке	101,8		Розробляється				
11	Пряме	Вознесенський р-н,	65		Не				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	пісок	ПнСх околиця с. Пряме			розробляється				
12	Фермерське госп. «Нектар» Підгороднянське пісок Спецдозвіл № 4667 від 28.12.2007	Первомайський р-н, в 2,5 км на ПдСх від зал.ст. Підгородня	12,02						
13	Олександрівське пісок Діл. Західна	Вознесенський р-н, 1,5 км на ПдЗх смт. Олександрівка	48,9		Не розробляється				
14	Бузьке пісок	Вознесенський р-н, 2,0 км на Сх с. Бузьке	6,7		Не розробляється				
15	ПрАТ " Микитівський гранітний кар'єр " Олександрівське пісок Діл. «Комінтерн 2» Спецдозвіл № 4038 від 04.10.2006	Вознесенський р-н, 7,0 км на північ від з.ст. Вознесенськ	34		Розробляється				
16	ПП "ЛІДІЯ Баловне для благоуст., рекульт. і розч. Спецдозвіл № 6139 від 11.08.2016	Новоодеський р-н, ПдСх околиця с. Баловне	1,5		Розробляється				
17	Вознесенське для бетону, буд. розчин., дорожнього будівництва	Вознесенський р-н В 4,0 км на Пн від м. Вознесенськ на лівому схилі П.Буг	50						
18	ТОВ «Технологічна група» Зеленогаївське Ліцензія № 5490 від 02.03.2012 Діл. Західна Спецдозвіл № 5490 від 02.03.2012	Вознесенський р-н 6,0 км на ПнЗх від м. Вознесенськ	48,9		розробляється				
	Усього родовищ 18								
Глини для виробництва керамзиту									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Миколаївське	Миколаївський район, 0,8 км на ПдСх від с. Половинки	58,9		Не розробляється				
2	Богопільське	Первомайський район, в 0,2 км від ПнСх околиці м. Первомайськ вздовж траси на Умань	30,12		Не розробляється				
	Усього родовищ 2								
Цегельно-черепична сировина									
1	Мішковське Діл. Мішковська Діл. Центральна Спецдозвіл № 5227 від 17.11.2010 анульовано	Жовтневий р-н, Пд околиця с. Мішково- Погорілове	38,8		Розробляється				
2	ЗАТ "Вавілон" Сливинське Діл. №1 Діл. №2 Спецдозвіл № 2982 від 05.05.2003 анульовано	Миколаївський р-н, 0,6 км на північ від с. Слівіно, 14,0 км від м. Миколаїв	12,4						
3	ТОВ "МЕНТОР-БУД" Генівське Спецдозвіл № 4847 від 29.12.2008 анульовано	Первомайський р- н, околиця с. Генівка	3,9						
4	ДП "Санта-Петрівка" Петрівське спецдозвіл № 3537 від 06.12.2004	Миколаївський р-н, західна околиця с. Петрівка	34,9		розробляється				
5	ТОВ "Укрцегла" Бандурське Спецдозвіл № 4070 від 18.10.2006 анульовано	Первомайський р- н, 0,5 км на ПнЗх від з.ст. Бандурка	22						
6	ТОВ "Пласт"	Первомайський р-	20,3		розробляється				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Вербівське спецдозвіл № 4507 від 21.11.2007	н, в 4,0 км Пн від с.Мігія							
7	АС "Укрцемент" ВАТ "ЮгЦемент" Григорівське глина, пісок, суглинок Спецдозвіл № 405 від 26.12.1995	Миколаївський р-н смт. Ольшанське, 3,5 км на ПдЗх від с. Терноватка	83,7		розробляється				
8	ПП "Сіріус" Бандурське 2 суглинок Спецдозвіл № 2782 від 23.09.2002 анульовано	Первомайський р-н, Зх околиця с. Бандурка	13,94						
9	Первомайське суглинок	Первомайський р-н, 5,0 км на ПдЗх від м. Первомайськ	53		Не розробляється				
10	Арбузинське суглинок	Арбузинський р-н, ПнСх околиця смт. Арбузинка	14		Не розробляється				
11	Баштанське суглинок	Баштанський р-н, ПнСх околиця с. Піски	6,42		Не розробляється				
12	Березнегуватське суглинок, пісок	Березнегуватський р-н, 0,7 км на ПнСх смт. Березнегувате	12 Пісок 1,3		Не розробляється				
13	Братське суглинок	Братський р-н, 2,0 км на Пд від смт. Братське	6,24		Не розробляється				
14	Врадіївське суглинок	Врадіївський р-н, 3,0 км на ПдЗх від смт. Владіївка	14,2		Не розробляється				
15	Трикратненське суглинок	Вознесенський р-н, 4,0 км на Зх від с.	23,96		Не розробляється				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Трикрати							
16	Доманівське суглинок	Доманівський район, 0,2 км на Пн смт. Доманівка	5,2		Не розробляється				
17	Єланецьке суглинок	Єланецький р-н, Зх околиця с. Єланець	4,76		Не розробляється				
18	Казанківське суглинок	Казанківський р-н, 3,0 км на Зх від смт. Казанка	6,2		Не розробляється				
19	Новобузьке 3 суглинок	Новобузький р-н, 1,5 км на ПдЗх від смт. Новий Буг	3,4		Не розробляється				
20	Лисогірське суглинок, глина, пісок	Первомайський р-н, 1,5 км на ПдЗх від с. Лиса Гора	6		Не розробляється				
21	Березнегуватське 1 суглинок	Березнегуватський р-н, 0,7 км на ПнСх смт. Березнегувате	12		Не розробляється				
22	Бузьке суглинок	Арбузинський р-н, Пн околиця с.Бузьке	53		Не розробляється				
23	Веселинівське суглинок	Веселинівський р-н, ПнСх околиця смт. Веселинове	14		Не розробляється				
24	Володимірівське суглинок	Новобузький р-н, 1,5 км на ПнСх від з.ст. Володимирівка	6,7		Не розробляється				
25	Добренське суглинок	Баштанський р-н, 2,0 км на Пд с. Добре	10,95		Не розробляється				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
26	Забарське суглинок	Первомайський р-н, Пд околиця с.Забари	1,01		Не розробляється				
27	Зеленоберегівське суглинок	Арбузинський р-н, Пд околиця з.ст. Трикратне	11,2		Не розробляється				
28	Калинівське суглинок	Жовтневий р-н, 1,5 км Пн с. Калинівка	21		Не розробляється				
29	Кривоозерське суглинок	Кривоозерський р-н, ПнСх околиця смт. Криве Озеро	11,76		Не розробляється				
30	Куцурубське 2 суглинок	Очаківський р-н, ПдЗх околиця с. Куцуруб	3,5		Не розробляється				
31	Лисогірське 1 суглинок	Первомайський р-н, ПдСх околиця с. Лиса Гора	22,5		Не розробляється				
32	Любинське суглинок	Снігурівський р-н, 1,0 км на Пн від с. Любине	14,9		Не розробляється				
33	Нечаянське суглинок	Миколаївський р-н, 4,0 км Сх с. Нечаяне	34,1		Не розробляється				
34	Новобірзуловське суглинок	Баштанський р-н, Зх околиця с. Новобірзулівка	19,44		Не розробляється				
35	Новобузьке суглинок	Новобузький р-н, 7,0 км на ПдЗх від смт. Новий Буг	11,32		Не розробляється				
36	Новобузьке 2 суглинок, пісок	Новобузький р-н, схил балки Куца, 12,0 км на Пд від	27 (13,55+ 13)		Не розробляється				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		смт. Новий Буг							
37	Новоодеське № 3 №1	Новоодеський р-н, ПнСх околиця смт. Нова Одеса	12,6		Не розробляється				
38	Новопетрівське суглинок	Снігурівський р-н, 1,5 км Пн від с. Нова Петрівка	16,5		Не розробляється				
39	Новофедорівське суглинок	Березанський р-н, південна околиця с. Новофедорівка	115,8		Не розробляється				
40	Олександрівське 2 суглинок	Вознесеньський р-н, 5,0 км на ПнСх від смт. Олександрівка	10,5		Не розробляється				
41	Петрівське 2 суглинок Діл. Південна Діл. Північна	Миколаївський р-н, Сх околиця с. Петрівка	22,14		Не розробляється				
42	Раковське суглинок	Вознесеньський район, 5,0 км на південний схід від м. Вознесеньк	44,71		Не розробляється				
43	Степківське суглинок	Первомайський район, 0,8 км на північний схід від с. Степківка	3,81		Не розробляється				
44	Тернуватське суглинок	Миколаївський район, північна околиця с. Тернувате	3,6		Не розробляється				
45	Троїцьке суглинок	Новоодеський район, 4,0 км на північний захід від	9,8		Не розробляється				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		с. Троїцьке							
46	Веснянівське суглинок	Миколаївський район, 2,5 км на південь від смт. Весняне	12,4		Не розробляється				
	Усього родовищ 46								
	Усього по Миколаївській області на балансі числяться на 01.01.2020 – 149 родовищ								

Таблиця 35 - Родовища підземних вод, що експлуатуються за 2020 рік

№ з/п	Об'єкт (родовище, ділянка, підприємство)	Корисна копалина	Балансові запаси, тис.м ³ /добу	Видобуток, тис.м ³ /рік	Втрати, тис.м ³ /добу
1	Вознесенське, Натягайлівська, КП «Водопостачання м. Вознесенська»	Води питні та технічні	19,800	244,128	-
2	Врадіївське, КП «Водогін-Врадіївка»	Води питні та технічні	3,800	73,600	-
3	Кривоозерське, КП «Добробут»	Води питні та технічні	3,900	18,426	-
4	Зброшківське, КП «Доманівське»	Води питні та технічні	6,400	59,650	-
5	Новоодеське, КП "Новодеський міськводоканал"	Води питні та технічні	21,600	127,500	-
6	Вознесенське, Одесько-Кишинівська, КП «Водопостачання м. Вознесенська»	Води питні та технічні	3,900	281,279	-
7	Очаківське, КП ОМР «Очаків-сервіс»	Води питні та технічні	6,000	278,351	-
8	Галицинівське, ТОВ "Миколаївський глиноземний завод"	Води питні та технічні	2,343	370,359	-
9	Миколаївське, ТОВ "Сандора"	Води питні та технічні	4,170	269,366	-
10	Горохівське, ТОВ "Сандора"	Води питні та технічні	4,500	1016,178	-
11	Бандурське, ТОВ "Бандурський олійно-екстракційний завод"	Води питні та технічні	0,969	197,289	-
12	Вознесенське, «Інфільтраційний в/зв КП «Водопостачання м. Вознесенська»	Води питні та технічні	11,600	1255,977	-
	Разом питні та технічні води		88,982	4192,103	
1	Ділянка Вознесенського родовища, ТОВ Вознесенська ХСФ	Води мінеральні	0,133	0,166	

2	Кривоозерське, ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»	Мінеральна природна столова «Кривоозерська»	0,205	28,221	
3	Воскресенське, ТОВ «Аракс»	Води мінеральні	0,022	0,520	0,003
4	Кривоозерська 2, ТОВ «Компанія Крона»	Мінеральна природна столова	0,111	1,980	
	Разом мінеральні води		0,471	30,887	

Таблиця 36 - Родовища підземних вод, що експлуатуються

№ з/п	Об'єкт (родовище, ділянка, підприємство)	Корисна копалина	Балансо ві запаси, тис.м ³ /д обу	Видобуток, тис.м ³ /добу	Втрати, тис.м ³ /добу
1	Вознесенське, Натягайлівська, КП «Водопостачання м. Вознесенська»	Води питні та технічні	19,8	0,6	-
2	Врадіївське КП «Водогін-Врадіївка»	Води питні та технічні	3,9	0,2	-
3	Кривоозерське, КП «Добробут»	Води питні та технічні	3,9	0,3	-
4	Доманівське КП «Доманівське»	Води питні та технічні	6,4	0,05	-
5	Новоодеське КП "Новоодеський міськводоканал"	Води питні та технічні	21,6	0,3	-
6	Вознесенське, Одесько- Кишинівська, КП «Водопостачання м. Вознесенська»	Води питні та технічні	3,9	0,9	-
7	Очаківське КП «Очаківводоканал», грудня – КП ОМР «Очаків- сервіс»	Води питні та технічні	6,0	1	-
8	Галицинівське ТОВ "Миколаївський глиноземний завод"	Води питні та технічні	2,343	1	-
9	Миколаївське ТОВ "Сандора"	Води питні та технічні	4,17	0,5	-
10	Горохівське ТОВ "Сандора"	Води питні та технічні	4,5	2,6	-
11	Бандурське ТОВ "Бандурський олійно- екстракційний завод"	Води питні та технічні	0,969	0,6	-
12	Вознесенське «Інфільтраційний в/зв КП «Водопостачання м. Вознесенська»	Води питні та технічні	11,6	3,7	-
	Разом питні та технічні води		88,982	11,75	
1	Ділянка Вознесенського родовища, ТОВ Вознесенська ХСФ	Води мінеральні	0,133	0,0004	
2	Кривоозерське, ТОВ «Кривоозерська харчосмакова фабрика»	Мінеральна природна столова «Кривоозерська»	0,205	0,07	
3	Воскресенське, ТОВ «Аракс»	води мінеральні	0,022	0,001	0,000008

4	Кривоозерська 2, ТОВ «Компанія Крона»	Мінеральна природна столова	0,111	0,004	
	Разом мінеральні води		0,471	0,075	0,000008

Х. Рослинний світ

Ландшафти області представлені заплавленими комплексами (заплавні ліси й луки), ділянками піщаного степу, петрофітними (вапняковими) степами, прибережно-водними комплексами, наскельними дібровами, кам'янистими степами тощо.

В межах лісостепу природний рослинний покрив утворює ковилово-лучний степ, по балках - байрачні діброви, по відслоненнях вапняку й граніту - кам'янисті степи.

Загальна лісистість області складає - 4,17%. Ліси області відносяться до І групи - захисні та виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та рекреаційні функції. До лісових насаджень відносяться: сосна звичайна, сосна кримська, ялинка європейська, акація біла, софора японська, шовковиця чорна, горіх грецький, берест, ясен, гледичія, тополя, береза, осина, тополя, верба, абрикос та інші.

На схилах у верхів'ях річкових долин і балках зростають байрачні ліси, в яких переважають дуб, клени татарський і гостролистий, в'яз, липа, груша, яблуня, в чагарниковому ярусі - бересклет, крушина, терен, глід, шипшина.

Степова зона в межах Миколаївської області включає різнотравно-кострицево-ковилові угруповання. У складі різнотрав'я переважають лучно-степові види (пірій повзучий, тонконіг вузьколистий, костриця валіська, костриця лучна, покісниця розставлена, ситник Жерара, скорзонера дрібноквіткова та багато інших). Цілинні степи містять варіації підзональних рослинних угруповань - типові степи, петрофільні угруповання на оголеннях скельних породах. Справжні степи представлені різнотравно-типчаково-ковиловими, типчаково-ковиловими та їх кам'янистими різновидами.

Таблиця 36 - Види рослин та грибів, що охороняються*

Види рослин та грибів	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів, од.	827	844	847
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	28	29	29
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, од.	10	12	12
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	1	1	1

*Примітка: на території природного заповідника «Сланецький степ».

Таблиця 37 - Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення дикорослих рослин та грибів*

Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворених на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
1	2	3	4
29	8	-	-

*Примітка: на території природного заповідника «Сланецький степ»

Таблиця 38 - Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01.01.2020 року)*

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	Регіонально-рідкісні види	CITES	Європейський червоний список	Червоний список МСОП
1	2	3	4	5	6	7
Гвоздика ланцетна, <i>Dianthus lanceolatus</i> Stev. ex Reichenb					+	
Залізник гібридний, <i>Phlomis hybrida</i> Zelen					+	
Ластовень проміжний, <i>Vincetoxicum intermedium</i> Taliev					+	
Підмаренник волинський, <i>Galium volhynicum</i> Pobed					+	
Шафран сітчастий, крокус сітчастий, <i>Crocus reticulatus</i> Stev. ex Adam	+				+	+
Пустельниця головчата, піщанка головчата, <i>Eremogone cephalotes</i> (Bieb.) Fenzl	+					
Підсніжник Ельвеза, <i>Galanthus elwesii</i> Hook.fil.	+				+	+
Дрік скіфський, <i>Genista scythica</i> Pacz	+					
Оставник одеський, голонасітник одеський, <i>Gymnospermium</i>	+					+

odessanum (DC.) Takht.						
Зозулинець болотний, <i>Orchis palustris</i> Jacq	+			+		+
Рястка Буше, <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Aschers.	+					
Сон лучний, сон-трава лучна <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	+					+
Ковила шорстка <i>Stipa asperella</i> Klok. et Ossyeczjuk	+					
Ковила волосиста, тирса <i>Stipa capillata</i> L.	+					
Ковила найкрасивіша, <i>Stipa pulcherrima</i>	+					
Ковила Лессінга, <i>Stipa lessingiana</i> Trin.et Rupr.	+					
Ковила пірчаста, <i>Stipa pennata</i> L.	+					
Ковила українська, <i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.	+					
Тюльпан бузький, <i>Tulipa huhanica</i> Klok. et Zoz	+					
Тюльпан Шренка, <i>Tulipa schrenkii</i> Regel	+					
Астрагал одеський, <i>Astragalus odessanus</i> Besser	+					
Горицвіт весняний, <i>Adonis vernalis</i> L.	+			+	+	+
Горицвіт волзький. <i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	+					
Морквіниця прибережна, <i>Astrodaucus littoralis</i> (M. Bieb.) Drude	+					
Пізньоцвіт ангарський, <i>Colchicum ancurense</i> B.L.Burt	+					
Осока житня, <i>Carex secalina</i> Willd. ex Wahlenb.	+	+				
Камка морська, <i>Zostera marina</i> L.		+				+

(Med.)						
Всього	22	2		2	7	7

Таблиця 39 - Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
1	2	3
Амброзія полинолиста (<i>Ambrosia artemisifolia</i> L.)	A2	Запроваджено карантинний режим
Повитиця польова (<i>Cuscuta campestris</i> Yunck.)	A2	Запроваджено карантинний режим
Ценхрус долгоголковий (<i>Cenchrus longispinus</i> Fernald.)	A2	Запроваджено карантинний режим

Таблиця 39.1 - Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану рослинного світу

Назва, терміни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, надається посилання)
1	2	3	4
Біорізноманіття флори природного заповідника «Сланецький степ». Інвентаризація та оцінка збереження флори у Михайлівському ПНДВ	5000 грн	Миколаївський національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Мельничук С.В. к. б. н, доцент кафедри екології і природних технологій	Складено флористичний список вищих судинних рослин флори ПНДВ Михайлівського природного заповідника «Сланецький степ», що включає 225 видів, які належать до 150 родів, 37 родин, 33 порядків, 3 класів, 2 відділів. У складі дослідженої флори багато ендемічних видів
Проведена науково-дослідна робота «Водорості акваторії Дніпро-Бузького лиману» в межах національного природного парку «Білобережжя Святослава»	Державне фінансування 5000 грн	ФОП Деркач І.О. до виконання вказаної роботи залучено провідні фахівці альгологи України	Звіт про науково-дослідну роботу «Водорості акваторії Дніпро-Бузького лиману в межах національного природного парку «Білобережжя Святослава»

Таблиця 39.2 - Спеціальне використання природних рослинних ресурсів *

№	Назви	Назва	Ліміт, т	Кількість виданих
---	-------	-------	----------	-------------------

з/п	районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	рослинного ресурсу	встановлений	фактично використаний	дозволів, шт.
1	2	3	4	5	6

*Примітка: у 2020 році ліміти на спеціальне використання природних рослинних ресурсів не встановлювалися.

XI. Тваринний світ

Тваринний світ області нараховує понад 100 тис. видів тварин, серед яких - близько 500 видів складають хребетні, у тому числі ссавців - близько 100, птахів - близько 300, плазунів - близько 10, земноводних - близько 10, риб - близько 100 видів.

У водних об'єктах розташовані нерестовища, місця нагулу та зимівлі таких видів риб, як: лящ, тарань, рибець, пузанок, білизна, осетер, судак, сазан, білуга, севрюга, оселедець, тюлька, шпрот, глоса, чорноморська кефаль, піленгас, карась, бичок, щука, сом, окунь та інші.

В період гніздування на територіях лісових масивів зафіксовано осоїда, орла-карлика, підорлика малого, балобана, канюків степового і звичайного, шуліку чорного, яструба великого.

Характерними видами мисливської фауни є: козуля, дикий кабан, заєць-русак, лисиця, єнотовидний собака, куниця кам'яна, сіра куріпка, фазан, крижень, перепел, баранець звичайний, горлиця звичайна, крижень, лиска.

Найбільше видове різноманіття фауни спостерігається в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Таблиця 40 - Види тваринного світу, що охороняються*

Види тваринного світу	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од.	64	64	64
Загальна кількість видів тваринного світу, що охороняються, од.	582	603	607
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	30	30	30
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої фауни і флори та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	160	160	160
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	70	70	70
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	25	25	25
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	6	6	6

*Примітка: на території природного заповідника «Сланецький степ».

Таблиця 41 - Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні*

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Вовк, <i>Canis lupus</i>							+	+
Пелікан кучерявий, <i>Pelecanus crispus</i>	+	+	+	+	+		+	+
Баклан малий, <i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	+	+		+	+		+	
Червоновола казарка, <i>Rufibrenta ruficollis</i> , <i>Branta ruficollis</i>	+	+	+		+		+	
Могильник, орел-могильник, <i>Aquila heliaca</i>	+	+	+	+			+	+
Орлан-білохвіст, сірватень, <i>Heliaetus albicilla</i>	+	+	+	+			+	+
Дрофа, дрохва, дудак, <i>Otis tarda</i>	+	+	+	+			+	+
Хохітва, стрепет, <i>Tetrax tetrax</i>	+	+	+				+	+
Деркач, <i>Crex crex</i>		+					+	+

Дибка степова, <i>Saga pedo</i>	+	+					+	+
Красотіл пахучий, <i>Calosoma sycophanta</i>	+						+	
Поліксена, <i>Zerynthia polyxena</i>	+	+					+	
Журавель степовий, <i>Anthropoides virgo</i>	+	+	+	+			+	+
Беркут, орел скельний, халзан, <i>Aquila chrysaetos</i>	+	+	+	+				+
Сатурнія велика, <i>Saturnia pyri</i>	+							
Мелітурга булавовуса, <i>Melitturga clavicornis</i>	+							
Підорлик великий, орел-скигляк, <i>Aquila clanga</i>	+	+	+	+			+	+
Підорлик малий, орел-скигляк малий, <i>Aquila pomarina</i>	+	+	+	+				+
Чапля жовта, <i>Ardeola ralloides</i>	+	+		+				+
Джміль червонуватий, <i>Bombus ruderatus</i>	+						+	
Гоголь, <i>Vesperhala clangula</i>	+	+		+				+
Лежень, <i>Burhinus oedicnemus</i>	+	+		+			+	+
Канюк степовий, <i>Buteo rufinus</i>	+	+	+	+				+
Пісочник морський (Зуйок морський), <i>Charadrius alexandrinus</i>	+	+		+	+			+
Лелека чорний, <i>Ciconia nigra</i>	+	+	+	+	+			+
Змієїд, крачун, <i>Circaetus gallicus</i>	+	+	+	+				
Лунь польовий, мишолов, рябець, <i>Circus cyaneus</i>	+	+	+	+				+
Лунь степовий, мишолов, рябець, <i>Circus macrourus</i>	+	+	+	+				+
Полоз жовточеревий, <i>Coluber jugularis</i>	+	+						+
Лебідь малий, лебідь тундровий, <i>Cygnus bewickii</i>	+	+		+				
Вусач земляний хрестоносець, <i>Dorcadion equestre</i>	+							
Полоз сарматський, полоз паласів, <i>Elaphe quatuorlineata</i>	+	+						+
Балабан, сокіл-балабан, кібець, <i>Falco cherrug</i>	+	+		+			+	+
Сокіл-сапсан, сапсан, сокіл мандрівний, <i>Falco</i>	+	+	+	+				+

peregrinus								
Дерихвіст степовий, киргик, <i>Glareola nordmanni</i>	+	+		+	+			+
Дерихвіст лучний, киргик, <i>Glareola pratincola</i>	+	+		+	+			+
Журавель сірий, <i>Grus grus</i>	+	+	+	+	+			+
Кулик-сорока, пискун, <i>Haematopus ostralegus</i>	+	+			+			+
Орел-карлик, <i>Hieraetus pennatus</i>	+	+	+	+				+
Кулик-довгоніг (ходуличник), <i>Himantopus himantopus</i>	+	+		+	+			+
Подалірій, <i>Iphiclides podalirius</i>	+							
Сорокопуд сірий, сорокопуд великий, <i>Lanius excubitor</i>	+	+						+
Сорокопуд червоноголовий, <i>Lanius senator</i>	+	+						+
Реготун чорноголовий, <i>Larus ichthyaetus</i>	+	+		+	+			+
Крех середній, <i>Mergus serrator</i>	+	+		+	+			+
Горностай, <i>Mustela erminea</i>	+	+						+
Тхір степовий, тхір світлий, <i>Mustela (Putorius) evermanni</i>	+	+						+
Кульон великий (кроншнеп великий), <i>Numenius arquata</i>	+	+		+	+			+
Кроншнеп середній, <i>Numenius phaeopus</i>	+	+		+	+			+
Кроншнеп тонкодзьобий, <i>Numenius tenuirostris</i>	+	+	+		+		+	+
Скопа, <i>Pandion haliaetus</i>	+	+	+	+				+
Махаон, <i>Papilio machaon</i>	+							+
Пелікан рожевий, баба, <i>Pelecanus onocrotalus</i>	+	+		+	+			+
Нетопир середземноморський, <i>Pipistrellus kuhli</i>	+	+				+		+
Колпиця, косар, <i>Platalea leucorodia</i>	+	+	+	+	+			+
Коровайка, <i>Plegadis falcinellus</i>	+	+		+	+			+
Нічниця ставкова, лилик ставковий, <i>Myotis dasycneme</i>		+		+		+	+	+

Нічниця водяна, <i>Myotis daubentoni</i>	+	+		+		+		+
Нічниця вусата, <i>Myotis mystacinus</i>	+	+				+		+
Вухань бурий, вухань звичайний, <i>Plecotus auritus</i>	+	+				+	+	
Вухань австрійський, <i>Plecotus austriacus</i>	+	+				+		+
Ховрах крапчастий, <i>Spermophilus suslicus</i> (<i>Citellus suslicus</i>)	+	+						+
Мишівка степова, <i>Sicista subtilis</i>	+	+						+
Гагара чорновола, <i>Gavia arctica</i>		+		+	+			+
Гагара червоно вола, <i>Gavia stellata</i>		+		+	+			+
Норець червоноший, <i>Podiceps auritus</i>		+						+
Норець сіроокий, <i>Podiceps griseigena</i>		+						
Норець чорноший, <i>Podiceps nigricollis</i> (<i>caspicus</i>)		+						
Норець малий, <i>Podiceps ruficollis</i>		+						
Чапля руда, <i>Ardea purpurea</i>		+		+	+			+
Бугай, <i>Botaurus stellaris</i>		+						+
Чапля велика біла, <i>Egretta alba</i> (<i>Casmerodius albus</i>)		+			+			+
Чапля мала біла, <i>Egretta garzetta</i>		+						+
Шугайчик, <i>Ixobrychus minutus</i>		+						+
Квак, <i>Nycticorax nycticorax</i>		+						+
Лелека білий, <i>Ciconia ciconia</i>		+						+
Гуска мала білолоба, пискалка, <i>Anser erythrorus</i>	+	+		+				
Нерозень, качка сіра, <i>Anas strepera</i>	+	+		+				
Чернь червонодзьоба, <i>Netta rufina</i>	+	+		+				+
Казарка червоно вола, <i>Rufibrenta ruficollis</i> (<i>Branta ruficollis</i>)	+	+	+	+	+		+	
Лебідь-кликун, <i>Cygnus cygnus</i>		+						
Луток, <i>Mergus albellus</i>		+						
Галагаз, <i>Tadorna tadorna</i>		+						
Огар, червона качка, <i>Tadorna ferruginea</i>	+	+		+	+			
Шуліка чорний, <i>Milvus migrans</i>	+	+	+	+				+

Лунь лучний, <i>Circus pygargus</i>	+	+	+	+				+
Лунь болотяний, <i>Circus aeruginosus</i>		+						+
Пісочник великий, <i>Charadrius hiaticula</i>	+	+			+			+
Яструб великий, <i>Accipiter gentilis arrigonii</i>		+						
Яструб малий, <i>Accipiter nisus granti</i>		+						
Чоботар, шилодзьобка, <i>Recurvirostra avosetta</i>	+	+		+	+			+
Канюк звичайний, <i>Buteo buteo</i>		+						+
Мишоїд-зимняк, <i>Buteo lagopus</i>		+						+
Орел степовий, <i>Aquila rapax</i>	+	+	+	+				+
Боривітер звичайний, <i>Falco tinnunculus</i>		+						+
Дербник, <i>Falco columbarius</i>		+						+
Чеглик, <i>Falco subbuteo</i>		+						+
Кібчик, <i>Falco vespertinus</i>		+						+
Осоїд, <i>Pernis apivorus</i>		+						+
Курочка мала, <i>Porzana parva</i>		+						+
Погонич, <i>Porzana porzana</i>		+						+
Крем'яшник, <i>Arenaria interpres</i>		+						+
Зуйок малий, <i>Charadrius dubius</i>		+						+
Галстучник <i>Charadrius, hiaticula</i>		+						+
Хрустан <i>Eudromias, morinellus</i>		+						+
Побережник білий, <i>Calidris alba</i>		+						+
Чорноволик, <i>Calidris alpina</i>		+						+
Червоноволик, <i>Calidris ferruginea</i>		+						+
Кулик-горобець, <i>Calidris minuta</i>		+						+
Побережник білохвостий, <i>Calidris temminckii</i>		+						+
Баранець великий (дупель), <i>Gallinago media</i>	+	+		+	+			+
Грязьовик, <i>Limicola, falcinellus</i>		+						+
Мородунка, <i>Xenus cinereus</i>		+						+
Фіфі, <i>Tringa glareola</i>		+						+
Чорниш, <i>Tringa ochropus</i>		+						+
Коловодник ставковий (поручайник), <i>Tringa stagnatilis</i>	+	+		+	+			+
Перевізник, <i>Actitis hypoleucos</i>		+						

Плавунец круглодзьобий, <i>Phalaropus lobatus</i>		+					
Крячок каспійський, <i>Hydroprogne caspia</i>	+	+		+	+		+
Крячок білощокий, <i>Chlidonias hybrida</i>		+					
Крячок світлокрилий, <i>Chlidonias leucorpterus</i>		+					+
Крячок чорний, <i>Chlidonias niger</i>		+					
Крячок чорнодзьобий, <i>Gelochelidon nilotica</i>		+					+
Ксилокопа звичайна, бджола-тесляр звичайна, <i>Xylocopa valga</i>	+						
Мартин тонкодзьобий (голубок морський), <i>Larus genei</i>		+					+
Мартин середземноморський, <i>Larus melanocephalus</i>		+					+
Мартин малий, <i>Larus minutus</i>		+					+
Крячок малий, <i>Sterna albifrons</i>	+	+		+	+		+
Крячок річковий, <i>Sterna hirundo</i>		+					+
Крячок полярний, <i>Sterna paradisaea</i> (macrura)		+					+
Крячок рябодзьобий, <i>Thalasseus (Sterna) sandvicensis</i>		+					+
Сова вухата, <i>Asio otus</i>		+					+
Сова болотяна, <i>Asio flammeus</i>	+	+	+				+
Совка, <i>Otus scops</i>	+	+	+				+
Сич хатній, <i>Athene noctua</i>		+					+
Дрімлюга, <i>Caprimulgus europaeus</i>		+					
Рибалочка звичайний, <i>Alcedo atthis</i>		+					+
Бджолоїдка звичайна, <i>Merops apiaster</i>		+					+
Сиворакша, <i>Coracias garrulus</i>	+	+		+			+
Одуд, <i>Upupa epops</i>		+					+
Дятел великий строкатий, <i>Dendrocopos major</i>		+					+
Дятел сірійський, <i>Dendrocopos syriacus</i>		+					+
Дятел малий, <i>Dendrocopos minor</i>		+					+
Крутиголовка, <i>Jynx torquilla</i>		+					+
Голуб-синяк, <i>Columba oenas</i> Linnaeus	+	+					

Жайворонок сірий, <i>Calandrella rufescens</i>	+	+						
Жайворонок степовий, джурбай, <i>Melanocorypha calandra</i>		+						+
Жайворонок малий, <i>Calandrella cinerea</i> (<i>brachydactyla</i>)		+						
Жайворонок рогатий, <i>Eremophila alpestris</i>		+						+
Ластівка сільська, <i>Hirundo rustica</i>		+						+
Ластівка міська, <i>Delichon urbica</i>		+						
Ластівка берегова, щурик, <i>Riparia riparia</i>		+						+
Плиска біла, <i>Motacilla alba</i>		+						+
Плиска гірська, <i>Motacilla cinerea</i>		+						+
Плиска жовта, <i>Motacilla flava</i>		+						+
Плиска чорноголова, <i>Motacilla feldegg</i>		+						
Плиска жовтоголова, <i>Motacilla citreola</i>		+						+
Щеврик польовий, <i>Anthus campestris</i>		+						+
Щеврик лісовий, <i>Anthus trivialis</i>		+						+
Щеврик лучний, <i>Anthus pratensis</i>		+						+
Щеврик червоногрудий, <i>Anthus cervinus</i>		+						+
Сорокопуд червоноголовий, <i>Lanius senator</i>	+	+						+
Сорокопуд сірий, сорокопуд великий, <i>Lanius excubitor</i>	+	+						+
Сорокопуд-жулан, <i>Lanius collurio</i>		+						+
Сорокопуд чорнолобий, сорокопуд малий <i>Lanius minor</i>		+						+
Волове очко, кропивник, <i>Troglodytes troglodytes</i>		+						+
Тинівка лісова, <i>Prunella modularis</i>		+						+
Вільшанка, малинівка, <i>Erithacus rubecula</i>		+						+
Соловейко східний, <i>Luscinia luscinia</i>		+						+
Соловейко західний, <i>Luscinia megarhynchos</i>		+						+
Синьошийка, ва ракушка, <i>Luscinia</i> (<i>Cyanosylvia</i>) <i>svecica</i>		+						+
Кам'янка попеляста, <i>Oenanthe isabellina</i>		+						+
Кам'янка звичайна, <i>Oenanthe oenanthe</i>		+						+

Кам'янка лиса, <i>Oenanthe pleschanka</i> (<i>leucomela</i>)		+						+
Горихвістка чорна, <i>Phoenicurus ochruros</i>		+						+
Горихвістка звичайна, <i>Phoenicurus phoenicurus</i>		+						+
Чекан лучний, <i>Saxicola rubetra</i>		+						+
Чекан чорноголовий, <i>Saxicola torquata</i>		+						+
Кобилочка солов'їна, <i>Locustella luscinioides</i>		+						+
Кобилочка річкова, <i>Locustella fluviatilis</i>		+						+
Очеретянка велика, <i>Acrocephalus arundinaceus</i>		+						+
Очеретянка ставкова, <i>Acrocephalus scirpaceus</i>		+						+
Очеретянка чагарникова, <i>Acrocephalus palustris</i>		+						+
Очеретянка індійська, <i>Acrocephalus agricola</i>		+						+
Очеретянка лучна, <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>		+						+
Берестянка звичайна, <i>Hippolais icterina</i>		+						+
Кропив'янка (славка) садова, <i>Sylvia borin</i>		+						+
Кропив'янка (славка) прудка, <i>Sylvia curruca</i>		+						+
Кропив'янка (славка) сіра, <i>Sylvia communis</i>		+						+
Кропив'янка (славка) чорногорова, <i>Sylvia atricapilla</i>		+						+
Кропив'янка (славка) рябогруда, <i>Sylvia nisoria</i>		+						+
Кропив'янка (славка) рудо груда, <i>Sylvia cantillans</i>		+						+
Вівчарик-ковалик, <i>Phylloscopus collybita</i>		+						+
Вівчарик весняний, <i>Phylloscopus trochilus</i>		+						+
Вівчарик жовтобровий, <i>Phylloscopus sibilatrix</i>		+						
Золотомушка (корольок) червоночуба, <i>Regulus ignicapillus</i>	+	+						
Золотомушка (корольок) жовтоголова, <i>Regulus regulus</i>		+						+
Мухоловка сіра, <i>Muscicapa striata</i>		+						+

Мухоловка строката, <i>Ficedula (Muscicapa) hypoleuca</i>		+						+
Мухоловка-білошийка, <i>Ficedula (Muscicapa) albicollis</i>		+						+
Мухоловка мала, <i>Ficedula (Muscicapa) parva</i>		+						+
Мухоловка звичайна, <i>Muscicapa coletrata</i>	+							
Сколія-гігант, <i>Megascolia maculata</i>	+							
Синиця вусата, <i>Panurus biarmicus</i>		+						+
Синиця довгохвоста, <i>Aegithalos caudatus</i>		+						
Ремез, <i>Remis pendulinus</i>		+						
Синиця велика, <i>Parus major</i>		+						+
Синиця блакитна, <i>Parus caeruleus</i>		+						+
Синиця чорна, московка, <i>Parus ater</i>		+						+
Підкоришник звичайний, <i>Certhia familiaris</i>		+						+
Вівсянка звичайна, <i>Emberiza citrinella</i>		+						+
Вівсянка очеретяна, <i>Emberiza schoeniclus</i>		+						
Подорожник лапландський, <i>Calkarius lapponicus</i>		+						
Пуночка, <i>Plectrophenax nivalis</i>		+						
Щиглик, <i>Carduelis carduelis</i>		+						
Зеленяк, <i>Chloris chloris</i>		+						
Коноплянка, ріполов, <i>Acanthis cannabina</i>		+						
Чечітка звичайна, <i>Acanthis flammea</i>		+						+
Чечітка гірська, <i>Acanthis flavirostris</i>		+						
Костогриз, <i>Coccothraustes coccothraustes</i>		+						+
Зяблик, <i>Fringilla coelebs</i>		+						
Шишкар ялиновий, <i>Loxia curvirostra</i>		+						+
В'юрок звичайний, <i>Serinus citrinella</i>		+						+
Шпак рожевий, <i>Sturnus roseus</i>	+	+						+
Іволга, <i>Oriolus oriolus</i>		+						+
Горіхівка, <i>Nucifraga caryocatactes</i>		+						+
Черепаша болотяна, <i>Emys orbicularis</i>		+						+
Ящірка прудка, <i>Lacerta agilis</i>		+						+

Вуж водяний, <i>Natrix tessellata</i>		+						+
Ропуха зелена, <i>Bufo viridis</i>		+						+
Квакша звичайна, <i>Hyla arborea</i>		+						+
Всього	86	227	27	54	30	6	21	182

*Примітка: на території регіонального ландшафтного парку «Тилігульський».

Таблиця 42 - Перелік видів тварин, які охороняються і які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки*

Назва виду	З'явилися			Зникли			Причина		
	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Фламінго рожевокрилий <i>Phoenicopterus roseus</i>			+						Пошук місць гніздування
Гриф чорний (<i>Aegyptus monachus</i>)			+						Пошук корму

*Примітка: на території регіонального ландшафтного парку «Тилігульський».

Таблиця 43 - Інформація про чужорідні види тварин

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
Південноамериканська томатна міль (<i>Tuta absoluta</i> Meyr.)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток
Американський білий метелик (<i>Huphantria cunea</i> Drury.)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток
Західний кукурудзяний жук (<i>Diabrotica virgifera</i> Le Conte)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток

Таблиця 44 - Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Види мисливських тварин	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1	2	3	4
Олень	60	60	65
Козуля	1539	1655	1779
Кабан	755	861	880
Заєць-русак	40580	41595	42533
Фазан	25915	27228	30433
Куріпка сіра	29072	31213	31711

Таблиця 45 - Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
1	2	3	4	5	6	7
2018	Олень	3	3	3	-	-
2019		3	3	3	-	-
2020		3	3	3	-	-
2018	Козуля	57	57	47	10	Не реалізовані господарствами
2019		76	69	61	7	-
2020		90	89	77	1	Не отримані користувачами
2018	Кабан	115	110	65	11	Не отримані користувачами
2019		119	106	52	13	-
2020		156	138	79	18	Не отримані користувачами

Таблиця 46 - Динаміка вилову риби

Рік	Назва водного об'єкта	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік*
2018	Дніпровсько-Бузька естуарна система (понижзя Дніпра і Південного Бугу, Дніпровсько-Бузький і Бузький лимани), Березанський лиман, Тилігульський лиман	878,750	4241,445
2019	Дніпровсько-Бузька естуарна система (понижзя річок Дніпро та Південний Буг, Дніпровсько-Бузький і Бузький лимани)	4454,9	3256,216
2020	Дніпровсько-Бузька естуарна система	506,1 (з них ліміт вилову – 344,2,	2056,686

		прогноз допустимого спеціального використання водних біоресурсів – 161,9)	
	Чорне море	63296 (з них ліміт вилову – 266, прогноз допустимого спеціального використання водних біоресурсів – 63030)	4387,366
	Березанський лиман	0,2	0,114
	Тилігульський лиман	0,5	1,75

*Примітка: вилов включає види водних біоресурсів, що не лімітуються.

Таблиця 47 - Кількість виявлених фактів браконьєрства

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
1	2
2018 рік	87
2019 рік	26
2020 рік	36

Таблиця 48 - Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу, у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України у галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Назва, терміни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
«Розроблення рекомендацій щодо орнітологічних спостережень як напряму діяльності еколого-освітнього центру регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» в рамках виконання заходу: «Створення еколого-освітніх центрів в регіональних ландшафтних парках «Тилігульський», «Приінгульський»	45000	ФОП Деркач І.О., РЛП «Тилігульський»	Звіт за результатами надання послуг по природоохоронному заходу «Розроблення рекомендацій щодо орнітологічних спостережень як напряму діяльності еколого-освітнього центру регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» в рамках виконання заходу: «Створення еколого-освітніх центрів в регіональних ландшафтних парках «Тилігульський», «Приінгульський»

ХІІ. Природно-заповідний фонд

Станом на 01.01.2020 на території Миколаївської області створено 147 об'єктів природно-заповідного фонду фактичною площею 77 064,5 га, з них 8 – об'єкти загальнодержавного значення, в тому числі природний заповідник, два національних природних парку, зоопарк, лісовий заказник та пам'ятки природи, 139 – місцевого значення, в тому числі п'ять регіональних ландшафтних парків, ландшафтні, лісові, гідрологічні заказники, пам'ятки природи, парки-пам'ятники садово-паркового мистецтва. Відсоток заповідності Миколаївської області становить 3,14 % від загальної площі області.

Ведуться постійні роботи щодо створення нових та розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду. У 2010 році створено 4 об'єкти природно-заповідного фонду загальною площею 404,8 га; у 2011 – регіональний ландшафтний парк «Висунсько-Інгулецький», загальною площею 2712,6 га; у 2013 році створено 5 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 957,22 га, у 2019 – створено 6 ландшафтних заказників місцевого значення загальною площею 1614,23 га.

Серед інших, статусу об'єкту природно-заповідного фонду – ландшафтного заказника «Христофорівські плавні» набула територія особливого природоохоронного значення, що входить до української частини Смарагдової мережі Європи (код об'єкту UA0000216).

У 2020 році розроблено проекти створення загальнозоологічного заказника «Сирівський» та ландшафтних заказників «Балка Глибока», «Райдолинський степ» та «Черталківський». Створення зазначених заказників дозволить збільшити площу природно-заповідного фонду області на 638,52 га.

Роботи щодо створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду будуть продовжені у 2021 році.

Роботи зі встановлення меж об'єктів ПЗФ проводяться постійно, відповідно до фінансування, що виділяється на вирішення зазначеного питання із обласного бюджету. Станом на 01.01.2021 в натуру винесені межі 30% територій та об'єктів природно-заповідного фонду області. З метою забезпечення охорони об'єктів природно-заповідного фонду у 2020 році розроблено сім проектів землеустрою зі встановлення меж для об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, а саме: ландшафтних заказників «Сергіївський», «Міщанська балка», «Новобірзулівський», «Лагодівський», «Каньйон р. Чичиклія», «Христофорівські плавні», лісового заказника «Володимирівська дача». Загальна площа об'єктів, межі яких будуть винесені в натуру – 2912,23 га.

У 2020 році здійснювалися системні комплексні роботи в частині збереження та сталого використання біотичного та ландшафтного різноманіття, рослинного і тваринного світів а також рідкісних та зникаючих видів, занесених до охоронних списків.

В рамках втілення заходів Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2018-2020 роки було проведено інвентаризацію видів

тварин, занесених до Червоної книги України. проведено натурні обстеження на місцевості, збір інформації та матеріалів щодо видів молюсків, ракоподібних, ентомофауни, павукоподібних, іхтіофауни, батрахофауни, герпетофауни, орнітофауни, хіроптерофауни, ссавців, підготовлено науковий звіт, планово-картографічні матеріали, де зазначено основні місцезростання та місця перебування популяцій видів, підготовлені ілюстраційні матеріали (фотографії/зображення) представників видів.

В рамках втілення природоохоронного заходу «Проведення профілактичних протипожежних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню вогнем об'єктів природно-заповідного фонду» здійснено протипожежні заходи в межах 27 територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на території всіх державних лісогосподарських підприємств області, було влаштовано та забезпечено догляд за 4182,5 км мінералізованих смуг Влаштування та догляди за смугами проводилися на протязі всього пожежонебезпечного періоду та за інформацією державних лісогосподарських господарств сприяли підвищенню рівня протипожежної безпеки та скороченню як кількості пожеж що виникли, так і зменшенню площ, що постраждали від дії стихії.

У 2020 році проведено 3 еколого-освітніх заходи, в тому числі:

- обласний Еко-фестиваль, що включав екологічну акцію – захід з прибирання сміття; фото-пленер на території заповідного урочища місцевого значення «Мар'ївське» та ландшафтного заказника місцевого значення «Христофорівські плавні»; фотовиставку за результатами фото-пленеру у Миколаївському художньому академічному російському драматичному театрі; онлайн конкурс для школярів «Друге життя опалого листя», в якому взяли участь 194 учасники; надруковано 150 примірників настінного календаря на 2021 рік з важливими екологічними датами.
- науково-практичну конференцію «Розвиток зон стаціонарної рекреації на заповідних об'єктах, як центрів екологічної освіти» - в ході конференції було здійснено огляд екологічних стежок, обладнаних регіональним ландшафтним парком «Гранітно-степове Побужжя» та національним природним парком «Бузький Гард» на території Первомайського та Доманівського районів Миколаївської області, обговорено проблему підвищення рекреаційного навантаження на відокремлену ділянку НПП «Бузький Гард» «Актове» та заповідне урочище місцевого значення «Лабіринт».
- щорічний краєзнавчо-природничий конкурс «Краю мій рідний». В рамках заходу було проведено конкурс серед учнів шкіл конкурс, на який надійшла 31 робота, з них: 16 індивідуальних (у т.ч. 3 підготовлені вчителями), 15 - колективних (два і більше учасники). За результатами конкурсу було видано буклет «Найстаріші дерева Миколаївщини».

В рамках втілення природоохоронного заходу «Створення еколого-освітніх центрів у регіональних ландшафтних парках «Тилігульський» «Приінгульський» проведено роботи з поточного ремонту приміщення еколого-освітнього центру регіонального ландшафтного парку «Приінгульський». Для облаштування еколого-освітнього центру РЛП «Тилігульський» підготовлено мобільні експозиції з прив'язкою до пункту спостережень за птахами на Українській косі на узбережжі Тилігульського лиману у Березанському районі. Розроблено рекомендації щодо орнітологічних спостережень як напряму діяльності еколого-освітнього центру, що вибрано за пріоритетну в РЛП «Тилігульський».

Видано набір листівок для еколого-освітнього центру РЛП «Тилігульський», випуск 3 Птахи. Виготовлено ілюстративний матеріал для оформлення пункту спостережень за птахами еколого-освітнього центру «Тилігульський», рекламну та сувенірну продукцію.

Виготовлено 2 професійні відеоролики про РЛП «Тилігульський» та РЛП «Приінгульський». Для загального перегляду вони доступні на ютуб-каналі управління та інтернет-ресурсах РЛП:

<https://www.youtube.com/watch?v=8yGNDUCeSdI> та
<https://www.youtube.com/watch?v=7zcWIAETGus>

Виконано облаштування та ремонт приміщення еколого-освітнього центру РЛП «Приінгульський», а саме: поточний ремонт двох кімнат; монтаж зовнішнього каналізаційного обладнання та системи водопостачання; монтаж, пусконаладжування охоронної системи сигналізації; придбано одиниці офісних меблів, стенди для оформлення експозицій.

Підготовлено інформаційну продукцію з візуалізацією щодо благоустрою території, прилеглої до еколого-освітнього центру регіонального ландшафтного парку «Приінгульський» (далі - Центр). У межах цього заходу обстежено територію, прилеглу до Центру, визначено перспективні зони для збору населення та відпочинку, розроблено план доріг та стежок різного призначення, виконано детальну розробку нових окремих ландшафтних композицій, надано пропозиції щодо розміщення нових малих архітектурних форм, споруд та приміщень, виготовлено 3Д план благоустрою території, прилеглої до еколого-освітнього центру регіонального ландшафтного парку «Приінгульський» з деталізацією окремих ландшафтних композицій та зонуванням загальної території.

Розроблено брендбук еколого-освітнього центру «Приінгульський».

Зазначені заходи суттєво розширяють можливості регіональних ландшафтних парків у сфері туристичної та еколого-освітньої діяльності та мають довгостроковий ефект.

карстово-спелеологічні										
Пам'ятки природи, усього				42	275,95		43	275,95		
у тому числі: комплексні				2	58,1		2	58,1		0,06
ботанічні	1	11.0	11.0	20	157,83		21	168,83	11.0	0,17
зоологічні										
гідрологічні				13	27,08		13	27,08		0,03
геологічні				7	32,94		7	32,94		0,03
Заповідні урочища				13	3656,7		13	3656,7		3,59
Ботанічні сади										
Дендрологічні парки										
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва	1	28.0	28.0 ¹	18	186,3		19	214,3	28.0 ¹	0,21
Зоологічні парки	1	18,48	18,48 ²				1	18,48	18,48	0,02
РАЗОМ	8	48952,41	37630,98	139	55735,31		147	103390,2 4	33214,28	112,22*

Примітка:

1. Земельні ділянки, зайняті територіями та об'єктами ПЗФ, знаходяться в постійному користуванні державних лісогосподарських підприємств.

2. Площа вказана в тому числі з об'єктами ПЗФ, що входять до складу інших заповідних об'єктів.

* Відсоток вказаний із врахуванням площі тих об'єктів ПЗФ, що входять до складу територій інших об'єктів ПЗФ.

** Державні акти на право постійного користування не надані об'єктам ПЗФ, але площа земельних ділянок погоджена з наданням у постійне користування національним природним паркам у перебігу їх створення та визначена Указами Президента України від 30.04.2009 № 279 та від 16.12.2009 № 1056.

Таблиця 50 - Динаміка структури природно-заповідного фонду

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2016 року		На 01.01.2017 року		На 01.01.2018 року		На 01.01.2019 року		На 01.01.2020 року	
	кількість, од.	площа, га	кількість, од.	площа, га	кількість, од.	площа, га	кількість, од.	площа, га	кількість, од.	кількість, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Природні заповідники	1	1675,7	1	1675,7	1	3010,65	1	3010,65	1	3010,65
Біосферні заповідники	1	2741,0	1	2741,0	1	2741,0	1	2741,0	1	2741,0
Національні природні парки	2	41361,28	2	41361,28	2	41361,28	2	41361,28	2	41361,28
Регіональні ландшафтні парки	5	39345,2	5	39345,2	5	39345,2	5	39345,2	5	39345,2
Заказники загальнодержавного значення	1	1782,0	1	1782,0	1	1782,0	1	1782,0	1	1782,0
Заказники місцевого значення	54	10657,92	54	10657,92	54	10657,92	54	10657,92	60	12272,15
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	1	11,0	1	11,0	1	11,0	1	11,0	1	11,0
Пам'ятки природи місцевого значення	43	285,96	43	285,96	43	285,96	43	285,96	43	285,96
Заповідні урочища	13	3656,7	13	3656,7	13	3656,7	13	3656,7	13	3656,7
Ботанічні сади загальнодержавного значення		-		-		-		-		-
Ботанічні сади місцевого значення		-		-		-		-		-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення		-		-		-		-		-
Дендрологічні парки місцевого значення		-		-		-		-		-

Зоологічні парки загальнодержавного значення		18,48		18,48		18,48		18,48		18,48
Зоологічні парки місцевого значення		-		-		-		-		-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	1	28,0	1	28,0	1	28,0	1	28,0	1	28,0
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	18	186,3	18	186,3	18	186,3	18		18	
РАЗОМ	141	101749,54	141	101749,54	141	101776,01	141	101776,01	141	101776,01
Фактична площа ПЗФ *		75450,27		75450,27		75487,74		75487,74		77064,51
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальних одиниць		3,07		3,07		3,07		3,07		3,14

* Сумарна площа територій та об'єктів ПЗФ без урахування площі тих об'єктів ПЗФ, що входять до складу територій інших об'єктів ПЗФ.

Таблиця 51 - Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Кількість, од.	Усього, тис. га	% від загальної площі території
1	2	3
2	20,2	0,83

ХІІІ. Формування екологічної мережі

Комплексні дослідження щодо формування екомережі на території Миколаївської області були розпочаті наприкінці 90-х років ХХ ст. науковими співробітниками відділу охорони хребетних тварин Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена. На виконання Обласної програми охорони довкілля та раціонального природокористування на 2000-2010 рр. південною філією Інституту екології НЕЦ України виконано захід «Формування екологічної мережі Миколаївської області» (2002-2004 рр.). Результати досліджень стали основою для підготовки Цільової програми розвитку екологічної мережі на період до 2015 року (дію продовжено до 2018 року), яку затверджено рішенням Миколаївської обласної ради від 24.06.2011 № 4.

Виконано захід програми «Розробка схеми регіональної екологічної мережі Миколаївської області» (2016-2017 рр.). Підготовлено схему екомережі, первинний перелік та базу даних територій та об'єктів екомережі. Освоєно 224,25 тис. грн. Наразі, заходи щодо розбудови екомережі інтегровані в Комплексну програму охорони довкілля Миколаївської області на 2018-2020 роки, затверджену рішенням обласної ради від 21.12.2017 № 22.

Первинна схема екомережі включає 146 територій та об'єктів. Її структура така: ключові території - 106, з них: 10 – загальнодержавного, 96 - місцевого значення; сполучні території - 35, з них: 4 – загальнодержавного, 31 - місцевого значення; буферні території - 5, всі вони загальнодержавного значення.

Ключовими територіями загальнодержавного значення з найбільшою концентрацією біотичного та ландшафтного різноманіття є Бузький, Петропавлівський та Актівський каньйони, заповідні урочища «Василева пасіка» та «Лабіринт», ділянки природного заповідника «Єланецький степ» та «Михайлівський степ», Кінбурнський півострів, Острови Довгий та Круглий, Тилігульський лиман і його узбережжя, Капустяна балка, озеро Солонець-Тузли, Христофорівські плавні та ін. Ключові території місцевого значення представлені об'єктами природно-заповідного фонду, ділянками зі збереженими природними комплексами, що потребують заповідання або встановлення обмежень у їх використанні.

Територією області проходять 4 екокоридори загальнодержавного значення: Південноукраїнський, Прибережно-морський, Бузький, Дніпровський. Вони забезпечують основні комунікативні функції екомережі Миколаївщини з іншими регіональними екомережами Одещини, Кіровоградщини, Дніпропетровщини, Херсонщини.

Таблиця 52 - Складові структурних елементів екологічної мережі
в розрізі одиниць адміністративно-територіального устрою регіону

№ з/п	Одиниці адміністративно-територіального устрою регіону	Загальна площа, тис. га	Загальна площа екомережі, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га											
				об'єкти ПЗФ	водно-болотні угіддя	відкриті заболочені землі	водоохоронні зони	прибережні захисні смуги	ліси та інші вкриті лісом площі	курортні та лікувально-оздоровчі території	рекреаційні території	землі під консервацію	відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються в господарстві
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	Арбузинський	96,865	11,9	-	-	0,8	-	-	4,2	-	-	-	0,7	6,2	-
2.	Баштанський	170,61	39,8	-	-	2,2	-	-	8,8	-	-	-	4,8	24,0	-
3.	Березанський	137,81	25,8	-	-	0,3	-	-	4,0	-	0,5	-	3,0	18,0	-
4.	Березнегуватський	126,37	26,0	-	-	0,1	-	-	5,8	-	-	-	0,9	19,2	-
5.	Братський	112,92	17,8	-	-	0,7	-	-	5,8	-	-	-	1,3	10,0	-
6.	Веселинівський	124,47	26,8	-	-	1,4	-	-	7,5	-	-	-	1,1	16,8	-
7.	Вознесенський	139,19	35,9	-	-	0,9	-	-	13,5	-	-	-	1,9	19,6	-
8.	Врадіївський	80,10	25,1	-	-	1,5	-	-	7,5	-	-	-	1,0	15,1	-
9.	Доманівський	145,80	31,3	-	-	2,0	-	-	7,5	-	-	-	2,8	19,0	-
10.	Сланецький	101,76	22,2	1,5	-	0,4	-	-	4,9	-	-	-	0,7	14,8	-
11.	Вітовський	146,04	15,4	-	-	1,3	-	-	4,2	-	-	-	0,7	8,3	-
12.	Казанківський	134,92	23,5	-	-	0,8	-	-	6,0	-	-	-	0,4	14,8	-
13.	Кривоозерський	81,44	13,1	-	-	1,8	-	-	4,9	-	-	-	0,2	6,2	-
14.	Миколаївський	142,99	20,9	-	-	1,6	-	-	4,2	-	-	-	1,3	13,8	-
15.	Новобузький	124,28	21,4	1,0	-	0,2	-	-	6,0	-	-	-	0,8	14,4	-
16.	Новоодеський	142,85	29,9	0,2	-	1,7	-	-	7,0	-	-	-	1,6	19,4	-
17.	Очаківський	150,02	22,0	0,7	-	0,4	-	-	7,9	0,1	0,2	-	4,6	8,1	-
18.	Первомайський	131,87	19,9	-	-	1,3	-	-	7,3	-	-	-	1,9	9,4	-

19.	Снігурівський	135,02	16,7	-	-	1,6	-	-	3,6	-	-	-	0,7	10,8	-
20.	м. Вознесеньк	2,26	0,1	-	-	0,0	-	-	0,0	-	-	-	0,1	-	-
21.	м. Миколаїв	26,0	2,4	0,1		0,1	-	-	1,2	-	-	-	0,1	0,9	-
22.	м. Первомайськ	2,51	0,1	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	0,1	-	-
23.	м. Южноукраїнськ	2,44	0,3	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-	0,1	0,1	-
	Всього	2457,5	449,3	3,5	-	21,1	-	-	124,2	0,1	0,7	-	30,8	268,9	0,0

Таблиця 53 - Переліки територій та об'єктів екологічної мережі

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та цільове	Власник (користувач)	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Загальнодержавного значення								
Ключові								
1.		Бузький каньйон		каньйоноподібна ділянка долини р. Південний Буг від південної околиці с. Мигія Первомайського району до околиці смт. Олександрівка Вознесенького району, а також у долині р. Велика Корабельна від с. Благодатне до с. Семенівка Арбузинського району, включаючи гирлові ділянки водотоків, прилеглі береги, заплавні лісові насадження	5034			Входить до складу національного природного парку (НПП) «Бузький Гард»
2.		Трикратьський гранітний масив		ділянка на р. Мертвовод від с. Петропавлівка Братського району до с. Актове Вознесенького району,				Входить до складу НПП «Бузький Гард»

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				включаючи долину р. Арбузинка від с. Трикрати до с. Актове; інші ділянки – в межах Трикратівської сільської ради Вознесенського району.				
3.		Михайлівський степ		цілісна система балок на лівобережній частині водозбору р. Південний Буг поблизу с. Михайлівка. Більша частина розташована у Новоодеському, відроги балок – у Вознесенському районах.	1343			Входить до складу природного заповідника (ПЗ) «Єланецький степ»
4.		Єланецький степ		степові балки Орлова і Прусакова та прилеглі до них ділянки плакору у басейні р. Громоклія на території Єланецького та Новоодеського районів	1675,7			Входить до складу ПЗ «Єланецький степ»
5.		Кінбурнська коса		Кінбурнський півострів Очаківського району	12465			Входить до складу регіонального ландшафтного парку (РЛП) «Кінбурнська коса», НПП «Білобережжя Святослава»
6.		Тилігульський лиман		узбережжя та прилеглі акваторії Тилігульського лиману в межах Березанського району	8195,4			Входить до складу РЛП «Тилігульський»
7.		Капустяна балка		ділянка неподалік від злиття р. Південний Буг з р. Інгул в околицях с. Капустяне Вітовського району	1200			Ділянка потребує надання статусу території природно-заповідного фонду (ПЗФ)
8.		Озеро Солонець-Тузли		між с. Рибаківка та с.Тузли Березанського району	900			Входить до складу НПП «Білобережжя Святослава»
9.		Христофорівські плавні		Ділянка у долині р.Інгул між с.с.Інгулка та Костичі Баштанського району	1300			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
10.		Рацинська дача		лісовий масив між селами Вознесенське та Малосолоне на території Вознесенського району	1782			Входить до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Рацинська дача»

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Буферні								
1.		Урочище Полігон		на правому березі р. Південний Буг нижче с. Грушівка, прилягає до Мигійської частини Бузького каньйону на території Первомайського району	250			
2.		Єланецька		навколо КТ «Єланецький степ»	3610			охоронна зона ПЗ «Єланецький степ»
3.		Ягорлицька		східній частині Чорного моря, омиває Кінбурнську косу на території Миколаївської та Херсонської областей				Входить до складу водно-болотного угіддя міжнародного значення «Ягорлицька затока»
Сполучні								
1.		Південноукраїнський коридор		проходить через степову зону України зі сходу на захід. На Миколаївщині займає частково території Веселинівського, Вознесенського, Новоодеського, Баштанського, Новобузького, Березнегуватського, Казанківського адміністративних районів				З'єднує такі ключові території регіональної екомережі Миколаївщини, як: Єланецьку, Андріївську, «Вовчу балку»
2.		Прибережно-морський коридор		простягається смугою від Тилігульського лиману на межі з Одеською областю, далі – вздовж узбережжя Чорного моря в південно-східному напрямку до узбережжя Кінбурнської коси, островів Довгий, круглий. В адміністративному відношенні проходить по території Березанського, Очаківського районів	53220			Він з'єднує по акваторії ключову територію загальнодержавного значення – «Кінбурнська коса», національний природний парк «Білобережжя Святослава», водно-болотне угіддя міжнародного значення «Ягорлицька затока» з національною екомережею
3.		Бузький коридор		розташований навколо річища великої річки Південний Буг, простягається по всій території області від межі з Кіровоградською областю у південно-східному напрямі.				Бузький коридор з'єднує ключову територію загальнодержавного значення Бузький каньйон, ключові території місцевого значення -

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								Кодимську, «Михайлівський степ», Ковалівську, «Новоодеські плавні», «Себінську балку», Петрово-Солониську, «Капустяну балку», Балабанівсько-Галіцинівську та ін. з національною екомережею
4.		Дніпровський коридор		займає ділянку басейну р. Інгулець та її правої притоки р. Висунь на сході області, акваторію Дніпровсько-Бузького лиману та ділянку узбережжя Кінбурнської коси - на півдні.	29710			Коридор поєднується з ключовими територіями і екокоридорами різних рангів Північної і Південної степових підзон степової зони України.
Відновлювальні								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Місцевого значення								
Ключові								
1.		Данилівська		балка та схили правого берега р. Березані біля с. Данилівки Березанського району	240			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
2.		Сосицький мис		в місці злиття р. Сасик та р. Березань, долини яких у гирловій частині сьогодні підтоплені і є акваторіями Березанського лиману та Сосицької затоки, на території Березанського району	130			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
3.		Кам'янська		цілинні степові схили вздовж лівого берега ставка неподалік с. Жовтень Очаківського району	15			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
4.		Острів Березань		в місці злиття Дніпровсько-Бузького лиману та Чорного моря. В адміністративному відношенні знаходиться в Очаківському районі.	24			Входить до складу Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія»

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.		Прибузька		на схилах правого берега Дніпровсько-Бузького лиману між с. Каталіне та Аджигольською косою в межах Парутинської сільської ради Очаківського району	143			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
6.		Очаківська		неподалік м. Очаків, колишній військовий аеропорт	474			Єдине в області середовище існування колонії ховраха крапчастого – виду, занесеного до Червоної книги України, Червоного списку МСОП
7.		Ольвійська хора		на схилах правого берега Дніпровсько-Бузького лиману та прилеглих акваторіях (200 метрова смуга) в межах двох відокремлених ділянок. Перша знаходиться між с. Каталіне Очаківського району Миколаївської області та Волоською косою. Друга – між історико-археологічним заповідником «Ольвія» та Аджигольською косою.	775			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
8.		Мішково-Погорілівська		на північно-західній околиці с. Мішково-Погорілове Вітовського району	180			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Мішково-Погорілове»
9.		Півострів Піщаний		на правому березі р. Інгул на південь від с. Коларівка, навпроти с. Мішково-Погорілове У Вітовському районі	260			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Півострів Піщаний»
10.		Старогаліцині в-ська		на околиці с. Старогаліцинівка неподалік від сільського кладовища та залізничною колією на території Вітовського району	8			Входить до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Старогаліцинівська»
11.		Михайло-Ларинська		на лівому березі долини р. Інгул неподалік с. Михайло-Ларине на території Вітовського району	14,8			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Михайло-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								Ларинський»
12.		Зайчівська балка		в балці системи р. Інгул, за 29 км від гирла на території Вітовського району	300			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
13.		Петрово-Солониська		на правому березі р. Південний Буг повздовж берегової лінії р. Південний Буг на території Петрово-Солониської сільської ради Миколаївського району	300			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Петрово-Солониський»
13.		Андріївська		займає піщані надзаплавні тераси правого берега р. Південний Буг між селами Андріївка та Ковалівка	1294			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Андріївське»
14.		Трихатська		Знаходиться на правому березі р. Південний Буг нижче с. Трихати Миколаївського району	107			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
15.		Олександрівська		степова балка на північній околиці с. Олександрівка на межі Баштанського та Єланецького районів	554			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
16.		Привільненська		правий берег долини р. Інгул на південній околиці с. Привільне Баштанського району	328,3			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Привільний»
17.		Старогороженська		схили лівого берега р. Інгул в околицях с. Новогорожене Баштанського району, а також балка Богомази системи річки до с. Трояни на території Новобузького району	300			
18.		Мар'ївська		лівий берег долини р. Інгул с. Мар'ївка на території Баштанського та Вітовського районів	388			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Мар'ївське»
19.		Громоклійська круча		гирлова частина р. Громоклія південніше с. Кашперо-Миколаївка Баштанського району	58			Входить до складу комплексної пам'ятки природи місцевого значення «Громоклійська круча»
20.		Лозоватка		розгалужена степова балка між с.	520			Ділянка потребує надання

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				Привільне та с. Любарка Баштанського району				статусу території ПЗФ
21.		Новобірзулівська		схили правого берега р. Інгул на південь від с. Новобірзулівка вище від гирла р. Громоклія на території Баштанського району	40			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
22.		Карлівська		лівий берег р. Громоклія напроти с. Карлівка на території Баштанського району	53			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
23.		Катеринівська		балка на захід від села Катеринівка на території Баштанського району	172			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
24.		Кримки		балка на північ від м. Снігурівка на території Снігурівського району	7			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Кримки»
25.		Єлизаветівська		на лівому березі р. Інгулець, північніше с. Єлизаветівка Снігурівського району	10			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Єлизаветівка»
26.		Лощина		поблизу с. Червона Долина на території Снігурівського району	15			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Лощина»
27.		Івано-Кепінська		на схилах лівого берега річки Інгулець, південніше села Івано-Кепіне в межах Павлівської сільської ради Снігурівського району	177			Входить до складу проектного ландшафтного заказника місцевого значення «Івано-Кепіне»
28.		Висунсько-Інгулецька		на ділянках долин річок Інгулець, Висунь на території Березнегуватського району	2712,6			Входить до складу РЛП «Висунсько-Інгулецький»
29.		Калузька		на схилі правого берега р. Вісунь біля с. Калуга Березнегуватського району	70,4			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
30.		Березнегуватська		система степових балок на північ від смт. Березнеговате	263,9			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
31.		Тетянівська		на схилах правого берега р. Добра на південь від с. Тетянівка на території	107,3			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				Березнегуватського району				
32.		Володимирівська		неподалік від с. Володимирівка Казанківського району	1338			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Володимирівська дача», ботанічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Степок», ботанічних пам'яток природи місцевого значення «Ленінське» та «Ювілейне», парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Володимирівський парк»
33.		Водоспад		на правому високому березі р. Боковенька між селами Новоскелеватка і Малофедорівка на території Казанківського району	30			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Водоспад»
34.		Попова дача		поблизу смт Казанка на території Казанківського району	15			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Попова дача»
35.		Мар'янівська		на північ від села Мар'янівка на території Казанківського району	20			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Мар'янівський»
36.		Скобелівська балка		на схилах балки, що пов'язана з р. Вісунь, та знаходиться на північ від села Скобелеве на території Казанківського району	10			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Скобелівська балка»
37.		Каширівська		балка на південному заході від с. Новоскелеватка на території Казанківського району	5			Входить до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Каширове»
38.		Рубанівський ставок		знаходиться поблизу с. Лазарівка на території Казанківського району	15			Входить до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								значення «Рубанівський ставок»
39.		Лагодівська		степова балка неподалік с. Лагодівка на території Казанківського району	138,16			Входить до складу проектного ландшафтного заказника місцевого значення «Лагодівський»
40.		Дорошівська		на лівому березі р. Південний Буг між с. Новогригорівка та Дорошівка на території Вознесенського району	136			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Дорошівка»
41.		Підземне озеро		околиці с. Бузьке на території Вознесенського району	41			Входить до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Підземне озеро»
42		Щербанівське водосховище		ділянка р. Гнилий Єланець в околицях с. Щербані на території Вознесенського району	385			Входить до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Щербанівське водосховище»
43.		Мартинівська		квартали 43-45 Прибузького лісництва ДП «Вознесенське лісове господарство»	145			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Мартинівське»
44.		Білоусівська		на лівому березі долини р. Південний Буг неподалік с. Білоусівка на території Вознесенського району	150			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
45.		Михайлівський кар'єр		територія відпрацьованого кар'єру на лівому березі долини р. Південний Буг неподалік с. Білоусівка на території Вознесенського району	87,2			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Михайлівський»
46.		Мар'їна роща		на півночі м. Вознесенськ, ліворуч від траси на Київ	60			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Мар'ївське»
47.		Черталківська		на правому березі р. Черталка в околиці с. Криворучка на території Вознесенського району	159,02			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								«Черталківський»
48.		Крива пустош		в долині р. Мертвовод в околицях с. Крива Пустош Братського району	12,9			Входить до складу геологічної пам'ятки природи місцевого значення «Крива пустош»
49.		Хомутець		береги р. Мертвовод між сс. Петропавлівка і Українець	68			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Хомутець»
50.		Лісове		неподалік с. Лісове на території Братського району	48			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Лісове»
51.		Братський парк		на північній околиці смт. Братське на лівому березі р. Мертвовод на території Братського району	32			Входить до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк»
52.		Кам'яно-Костуватська		долина р. Кам'яно-Костувата з каньйоноподібними ділянками і виступами гранітів між селами Пятихатки та Воронине Братського району	523,7			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Кам'яно-Костуватський»
53.		Сергіївська		ділянка долини р. Комишувата в межах Сергіївської сільської ради Братського району	87,7			Входить до складу проектного ландшафтного заказника місцевого значення «Сергіївський»
54.		Приінгульська		діляна долини р. Інгул від межі з Кіровоградською областю до території Софіївської сільської ради Новобузького району	3152,7			Входить до складу РЛП «Приінгульський»
55.		Чабанка		околиці с. Анастасіївка на території Новобузького району	457			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Чабанка»
56.		Магматити		в околицях с. Куйбишівка на правому березі річки Солона на території Єланецького району	5			Входить до складу геологічної пам'ятки природи місцевого значення «Магматити»

1	2	3	4	5	6	7	8	9
57.		Ясногородська		околиці с. Ясногородка на території Єланецького району	5			Входить до складу геологічної пам'ятки природи місцевого значення «Виступи граніту біля с. Ясногородка»
58.		Новопетрівські плавні		ділянка заплави на лівому березі р. Південний Буг та мілководної акваторії р. Південний Буг на південній околиці с. Новопетрівка на території Новоодеського району	200			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Новопетрівські плавні»
59.		Вовча балка		в долині р. Гнилий Єланець на північ від с. Троїцьке на території Новоодеського району	250			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Вовча балка»
60.		Новоодеські плавні		пригирлова ділянка р. Південний Буг між селами Троїцьке і Себіне на території Новоодеського району	2500			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
61.		Новоодеська		балка Ниршина неподалік Кургану Слави на території м. Нова Одеса	20,7			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Новоодеський»
62.		Богодарівська		на схилі р. Гнилий Єланець неподалік с. Богодарівка на території Новоодеського району	50			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Богодарівка»
63.		Антонівська		неподалік с. Антонівка на території Новоодеського району	72,3			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
64.		Себінська балка		в долині р. Сухий Єланець між сс. Новошмідтовка та Себіне на території Новоодеського району	2000			
65.		Новопетрівський ліс		околиці с. Новопетрівка Новоодеського району	300			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
66.		Олександрівська дача		на правому березі р. Арбузинка в околиці с. Агрономія на території Арбузинського району	465			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Олександрівська дача»
67.		Новоселівська		долина р. Арбузинка на території	112,7			Входить до складу лісового

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				Арбузинського району				заказника місцевого значення «Новоселівка»
68.		Воєводська		долина р. Велика Корабельна між с. Воєводське та с. Рябоконева на території Арбузинського району	42,8			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Воєводський»
69.		Любоіванівський ліс		околиці с. Любоіванівка на території Арбузинського району	80			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
70.		Варюшинська		піщані надзаплавні тераси правого берега р. Південний Буг в околиці с. Варюшине на території Веселинівського району	632			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Варюшине»
71.		Катеринівське водосховище		між селами Новокатеринівка та Катеринівка у верхів'ях балки Калістровська на території Веселинівського району	330			Входить до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Катеринівське водосховище»
72.		Покровський ставок		в гирловій частині р. Чичиклія біля села Новий Городок на території Веселинівського району	100			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
73.		Чичиклійська		у гирловій частині р. Чичиклія біля с. Новий Городок на території Веселинівського району	115,4			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
74.		Веселинівські плавні		Заплава річки Чичиклія між селами Райдолина, Калинівка, Луб'янка та Петрівка на території Веселинівського району	150			Входить до складу проектного орнітологічного заказника місцевого значення «Веселинівські плавні»
75.		Покровська		на правому березі р. Чичиклія південніше села Покровка на території Веселинівського району	120			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
76.		Кодимська		в долині р. Кодима між селами Березки та Кримка в Кривоозерському та Врадіївському районах	1500			Входить до складу РЛП «Гранітно-степове Побужжя»
77.		Сировська		на правому схилі балки на південний схід від с.Сирова між смт.Врадіївка та	20			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				с.Сирове на території Врадіївського району				
78.		Мостівський парк		неподалік с. Мостове на території Доманівського району	28			Входить до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Мостівський парк»
79.		Гора		на схилі правого берегу р.Чичиклія на захід від с. Мостове на території Доманівського району	197			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Гора»
80.		Молдова		на південний захід від с.Козубівка на території Доманівського району	101			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Молдова»
81.		Бакшалинські плавні		заплава річки Бакшала між сс.Зелений Яр та Новолікарське на території Доманівського району	96,1			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Бакшалинські плавні»
82.		Луканівська		в межах нижніх надзаплавних терас та частини долинного схилу лівого берега р. Кодима на території Кривоозерського району.	11			Входить до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Луканівка»
83.		Курячі Лози		на околиці с. Курячі Лози Кривоозерського району на межі з Кіровоградською областю	302			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Курячі лози»
84.		Тридуби		між селами Курячі Лози та Тридуби Кривоозерського району	300			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
85.		Тернуватська		ділянка долини та річища р. Південний Буг від с.Голоскове до с.Тернувате на території Кривоозерського району	100			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
86.		Кривоозерська		заплава р. Кодима між смт. Криве Озеро та Криве Озеро Друге на території Кривоозерського району	10			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
87.		Підгірна		ділянка долини та річище р. Південний Буг від с. Довга Пристань до с.Підгір'я	115			Входить до складу ландшафтного заказника

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				на території Первомайського району				місцевого значення «Підгірний»
88.		Літній хутір Скаржинськог о		околиці с. Софіївка на території Первомайського району	105,7			Входить до складу НПП «Бузький Гард»
89.		Балабанівська		піщана надзаплавна тераса лівого берега Бузького лиману в околиці мікрорайону Балабанівка м. Миколаїв	510			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Балабанівка»
90.		Матвіївський ліс		ділянка лівого берега р. Південний Буг в околиці с. Матвіївка (частина м. Миколаїв)				
Буферні								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сполучні								
1.		Тридубський коридор		від с. Курячі Лози до с. Ониськово на території Кривоозерського району				з'єднує південну частину масиву острівного Савранського лісу – КТ «Тридуби», «Курячі лози» з долиною р. Південний Буг.
2.		Кодимський коридор		долина р. Кодима у межах області				З'єднує Кодимську КТ з долиною р. Південний Буг
3.		Синюський коридор		долина р. Синюха у межах області				Поєднує регіональну екомережу з Кіровоградською областю
4.		Гнилюський коридор		долина р. Гнилюхи у межах області				З'єднує КТ «Курячі лози» з долиною р. Південний Буг.
5.		Чорноташлиц ький коридор		долина р. Чорний Ташлик у межах області				П оєднує регіональну екомережу з Кіровоградською областю
6.		Мартинівськи й коридор		степова балка неподалік лісового заказника місцевого значення «Мартинівське»				Поєднує КТ Мартинівську з р. Південний Буг
7.		Бакшалинськ		Долина р. Бакшала у межах області				Поєднує значну територію

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		ий коридор						південно-західного краю Подільської височини
8.		Черталківський коридор		долина р. Черталки у межах області				Поєднує значну територію південно-західного краю Подільської височини
9.		Скаржинський коридор		долина р. Мигійський Ташлик у межах області				Поєднує КТ «Літній хутор Скаржинського», КТ «Бузький каньйон» з долиною р. Південний Буг.
10.		Великокорабельницький коридор		долина р. Велика Корабельна у межах області				Поєднує долину р. Південний Буг з природними комплексами Кіровоградщини, КТ «Любоіванівський ліс», КТ «Бузький каньйон»
11.		Мертвоводський коридор		долина р. Мертвовод у межах області				Поєднує долину р. Південний Буг з природними комплексами Кіровоградщини, КТ «Трикратський гранітний масив» (а саме Петропавлівський та Актівський каньйони) - з долиною р. Південний Буг
12.		Арбузинський коридор		долина р. Арбузинка у межах області				Сполучає КТ «Олександрівська дача» і «Новоселівка» з КТ «Трикратський гранітний масив»
13.		Кам'яно-Костуватський коридор		долина р. Кам'яно-Костувата у межах області				Поєднує Кам'яно-Костуватську КТ місцевого значення з долиною р. Мертвовод
14.		Камишевацький коридор		долина р. Камишевата у межах області				Поєднує зональні природні комплекси з долиною р. Мертвовод
15.		Чичиклійський		долина р. Чичиклія у межах області				Сполучає Північностепову та

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		й коридор						Середньостепову підзони, низку ключових територій з долиною р. Південний Буг, в т.ч. з Бузьким коридором загальнодержавного значення
16.		Білоусівський коридор						сполучає Білоусівську КТ з долиною р. Південний Буг
17.		Гнилосланецький коридор		долина р. Гнилий Єланець у межах області				Сполучає елементи екомережі, розташовані у басейні р. Гнилий Єланець з долиною р. Південний Буг
18.		Великосербулівський коридор		долина р. Солона та степові балки неподалік сіл Великосербулівка, Малосербулівка в межах області				Поєднує природні комплекси долини р. Гнилий Єланець (її приток) з долиною р. Південний Буг
19.		Інгульський коридор		долина р. Інгул в межах області				З'єднує степову зону з півночі на південь, поєднуючи цілу низку ключових територій: Інгульську, Привільненську, Новобірзулівську, «Христофорівські плавні», Мішково-Погорілівську, «Півострів Піщаний», Михайло-Ларинську та інші
20.		Громокліський коридор		долина р. Громоклія				сполучає елементи екомежі, розташовані в долині р. Громоклія, зокрема, КТ «Карлівський байрак», Катеринівську, «Балка Лозоватка» та ін. з долиною р. Південний Буг
21.		Орловський коридор		степова балка в долині р. Громоклія				Сполучає КТ «Єланецький степ», що розташований в

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								долині р. Громоклія, з долиною р. Південний Буг
22.		Прусаковий коридор		степова балка в долині р. Громоклія				Сполучає КТ «Сланецький степ», що розташований в долині р. Громоклія, з долиною р. Південний Буг
23.		Капустяний коридор		розгалужена степова балка в долині р. Інгул				Сполучає низку елементів екомережі у правобережній частині басейну р. Інгул, зокрема, КТ д «Капустяна балка», та проходить по Середньостеповій та Південностеповій підзонах.
24.		Сухоєсланецький коридор		долина р. Сухий Єланець у межах області				сполучає низку елементів екомережі, в т.ч. Себінську КТ, у лівобережній частині басейну р. Південний Буг та проходить по Середньостеповій та Південностеповій підзонах.
25.		Висунський коридор		долина р. Висунь у межах області				сполучає низку елементів екомережі у басейні р. Висунь - правої притоки Інгульця, - зокрема, Висунсько-Інгулецьку КТ, з басейном р. Дніпро. Коридор сполучає екомережу Миколаївщини з екомережею Кіровоградщини.
26.		Тетянівський коридор		степова балка в долині р. Висунь				Сполучає залишки природних комплексів у басейні р. Висунь.
27.		Інгулецький коридор		долина р. Інгулець				Сполучає низку елементів Південноукраїнського коридору з долиною Дніпра
28.		Широколанів		розгалужена система балок в околиці с.				Представлений територією

XIV. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

Керуючись основними принципами державної політики у сфері поведження з відходами, загальна стратегія управління у сфері поведження з відходами базується на вирішенні таких основних завдань:

- мінімізація кількості утворюваних відходів;
- максимально можливе залучення відходів до господарського обігу, їх матеріально-енергетична утилізація як техногенної сировини;
- пошук екологічно безпечних методів переробки відходів з найменшими економічними витратами;
- організація ведення обліку утворення, обробки, знешкодження, утилізації та видалення відходів, їх паспортизації, створення та ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення відходів, реєстру місць видалення відходів (МВВ).

Через електронну систему надання адміністративних послуг e-есо.gov.ua здійснюється реєстрація декларацій про відходи. Суб'єкти господарської діяльності у сфері поведження з відходами мають можливість подати декларацію он-лайн на відповідний сервіс або через центри надання адміністративних послуг. Управлінням екології та природних ресурсів облдержадміністрації протягом 2020 року зареєстровано 491 декларацію.

Миколаївська область долучилась до електронного сервісу інтерактивна мапа сміттєзвалищ - есотара.gov.ua, який в створений Мінприроди для проведення оперативної інвентаризації всіх наявних сміттєзвалищ в Україні, як санкціонованих, так і стихійних, та нанесення інформації про них на інтерактивну мапу з геолокаційною прив'язкою для оперативного реагування на інформацію населення про несанкціоновані звалища з метою їх негайної ліквідації. Протягом 2020 року зафіксовано 100 звернень про наявність несанкціонованих сміттєзвалищ, автори звернень були проінформовані про вжиті заходи щодо їх ліквідації.

За звітний період прийнято до розгляду та затверджено 896 технічних паспортів відходів 53 підприємств. Також, прийнято та розглянуто звіти з інвентаризації відходів виробництва 34 підприємств. Розглянуто та узагальнено зміни до реєстрових карток 189 підприємств - утворювачів відходів, на підставі яких внесено зміни до реєстру об'єктів утворення відходів та об'єктів оброблення, утилізації відходів за 2020 рік. Затверджено 353 реєстрові карти 16 підприємств. Протягом звітного року до реєстру об'єктів утворення відходів внесено 12 нових підприємств. Сформовано реєстр об'єктів утворення відходів за 2020 рік.

Також, розглянуто та внесено зміни до реєстру місць видалення відходів (МВВ) (44 паспортів МВВ). Сформовано реєстр МВВ зі змінами 2020 року, внесеними на підставі даних власників МВВ, включених до реєстру. За звітний період до реєстру внесено 2 паспорти МВВ, а саме:

1. МКП «Миколаїводоканал» (піскові майданчики на території очисних споруд у каналізації у мкр. Варварівка м. Миколаїв) та Мулові майданчики на території очисних споруд каналізації у мкр. Варварівка м. Миколаїв;

2. МКП «Миколаївводоканал» (мулові майданчики на території очисних споруд каналізації у мкр. Варварівка м. Миколаїв.

Взаємодія управління з іншими державними органами у сфері поводження з відходами здійснюється шляхом надання пропозицій Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України, облдержадміністрації та ін. щодо внесення змін до чинного законодавства про відходи, встановлення нормативів плати за розміщення відходів, розробки загальнодержавних та регіональних програм поводження з відходами, погодження місць розміщення об'єктів поводження з відходами, створення інформаційно–аналітичних систем, банків даних про обсяги утворення, збирання, оброблення, утилізації та видалення відходів, їх паспортизації, створення і ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, місць видалення відходів, обміну інформацією з відповідними органами влади у сфері поводження з відходами та інш.

Загальні показники поводження з відходами за звітний період

Таблиця 54 - Динаміка основних показників поводження з відходами I-IV класів небезпеки, тис. т
(за формою статзвітності № 1-відходи, попередні дані)

№ з/п	Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік*
1	2	5	3	
1	Утворено	2410,2	2327,3	2536,6
2	Одержано від інших підприємств	356,5	344,2	190,8
3	Спалено	28,6	38,7	48,3
3.1	у тому числі з метою отримання енергії	28,5	38,0	47,6
4	Використано (утилізовано)	61,2	61,1	88,3
5	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	2005,2	1932,4	2099,2
6	Передано іншим підприємствам	482,8	453,8	458,5
7	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	-	-	-
8	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	54666,1	56468,7	58530,0

* Попередні дані Головного управління статистики у Миколаївській області

Таблиця 55 - Підприємства – основні накопичувачі промислових відходів
(за даними статзвітності № 1-відходи, попередні дані)

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
1	ТОВ “МИКОЛАЇВСЬКИЙ ГЛИНОЗЕМНИЙ ЗАВОД”	Шлами червоні (глиноземного виробництва), що утворюються у термічних процесах металургії алюмінію	4	45162529	2002321	47008266	Спеціально відведене місце
		Шлам газоочисних установок	4	45392	3188	48580	Спеціально відведене місце
2	ВП “ЮЖНО-УКРАЇНСЬКА АЕС” ДП “НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ “ЕНЕРГОАТОМ”	Відходи тверді, одержані від процесів знесолення води	4	18081	-	18081	Спеціально відведене місце
		Шлам від очищення вод стічних комунальних (міських)	3	1635	-	1635	Спеціально відведене місце

		Шлам від очищення вод стічних неспецифічних промислових	3	1021	-	1021	Спеціально відведене місце
3	ПАТ “ЗАВОД “ФРЕГАТ”	Розчини фторвмісні, відпрацьовані у гальванічних процесах	4	16168	42	16210	Спеціально відведене місце
4	ПАТ “ВЕСЕЛИНІВСЬКИЙ ЗАВОД СУХОГО ЗНЕЖИРЕНОГО МОЛОКА”	Відходи рідкі очищення вод стічних	4	6560	26500	6560	Спеціально відведене місце
5	ТОВ “БІОЛОГІЧНІ ОЧИСНІ СПОРУДИ”	Шлам від очищення вод стічних комунальних (міських)	4	3833	243	3974	Спеціально відведене місце
6	МКП «МИКОЛАЇВВОДОКАНАЛ»	Шлам від очищення вод стічних комунальних (міських)	4	28140	4938	32748	Спеціально відведене місце
7	МКП «МИКОЛАЇВВОДОКАНАЛ»	Залишки, одержані у процесі вилучення піску	4	11099	1941	13039	Спеціально відведене місце

Примітка. Вказуються підприємства, які накопичують значні обсяги промислових відходів.

Таблиця 56 - Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місця видалення відходів категорії Г – надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В – небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б – помірно небезпечні		Місця видалення відходів категорії А – малонебезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	м. Миколаїв	-	-	1	3	1	1	8	1
2	м. Южноукраїнськ	-	-	1	-	-	-	2	-
3	м. Вознесенськ	-	-	-	-	-	-	-	-
4	м. Первомайськ	-	-	-	-	-	-	1	-
5	м. Очаків	-	-	1	-	-	-	-	-
6	Арбузинський район	-	-	-	-	-	-	3	-
7	Баштанський район	-	-	1	-	-	-	-	-
8	Березанський район	-	-	-	-	-	-	1	-
9	Веселинівський район	-	-	1	-	-	-	-	-
10	Вітовський район	-	-	1	-	2	-	4	-
11	Вознесенський район	-	-	1	-	2	-	1	-
12	Врадіївський район	-	-	1	-	-	-	-	-
13	Доманівський район	-	-	1	1	-	-	-	-
14	Миколаївський район	-	-	-	-	-	-	1	-
15	Снігурівський район	-	-	1	-	-	-	2	-
	Усього	-	-	10	4	5	1	23	1

Таблиця 57 - Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2020 року)

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од.
1	2	3	4	5
1.	м. Миколаїв	1	13	2
2.	м. Южноукраїнськ	1	3	-
3.	м. Вознесенськ	1	0	-
4.	м. Первомайськ	1	1	-

5	м. Очаків	1	1	-
6	Арбузинський р-н	16	3	-
7	Баштанський район	31	1	-
8	Березанський район	2	1	-
9	Березнегуватський район	15	0	-
10	Братський район	19	0	-
11	Веселинівський район	1	1	-
12	Вітовський район	1	7	-
13	Вознесенський район	1	4	-
14	Врадіївський район	1	1	-
15	Доманівський район	1	2	-
16	Єланецький район	16	0	-
17	Казанківський район	18	0	-
18	Кривоозерський район	16	0	-
19	Новобузький район	13	0	-
20	Новоодеський район	31	0	-
21	Миколаївський район	0	1	-
22	Очаківський район	9	0	-
23	Первомайський район	28	0	-
24	Снігурівський район	43	3	-
	Усього	267	42	2

Таблиця 58 - Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од.	Пункти та установки централізованого знешкодження медичних відходів, од.
1	2	3	4	5
м. Миколаїв	6	2	4	1

м. Южноукраїнськ	-	1	-	-
Вітовський район	1	-	-	-
Вознесенський район	-	-	-	1
Кривоозерський район	-	-	-	1
Усього			3	

Таблиця 59 - Суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність у сфері поводження з небезпечними відходами на території регіону

№ з/п	Назва	Місцезнаходження	Контактні дані (веб-адреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (операції та види небезпечних відходів)
1	ТОВ «Юг-спецсервіс»	54017, м. Миколаїв, вул. Чкалова, 32/3	(0512) 477787 yugspecservis@ukr.net	Збір, зберігання, знешкодження: 1. Клінічні та подібні їм відходи, а саме – відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики, і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт; 2. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустриальні масла та їх суміші); 3. Відходи сумішей масло/вода, вуглеводні/вода, емульсії (у т.ч. льяльні води, відходи забруднені нафтопродуктами – промаслені ганчір'я, папір, пісок, деревина, відпрацьовані фільтри); 4. Залишки від операцій з видалення промислових відходів.
2	ТОВ «Українська наукова екологічна компанія»	54001, м. Миколаїв, вул. Нікольська, 16А	(0512) 530025 unek@ukr.net	Збір, зберігання, оброблення: 1. Відходи, що містять як складові або забруднювачі ртуть, сполуки ртуті (у т. ч. відпрацьовані люмінесцентні лампи та прилади, що містять ртуть) (збирання, зберігання, оброблення). 2. Відпрацьовані батареї свинцевих акумуляторів, цілі чи розламані (збирання, зберігання). 3. Несортовані відпрацьовані батареї (збирання, зберігання). 4. Відходи і брукт електричних та електронних вузлів, що містять

				<p>компоненти, такі, як акумуляторні батареї або інші батареї, ртутні вмикачі, скло від електронно-променевих трубок або інше активоване скло та полі хлоровані біфеніли (далі - ПХБ) - конденсатори (збирання, зберігання).</p> <p>5. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустріальні масла та їх суміші). Відходи, забруднені нафтопродуктами – промаслений пісок, папір, деревина, ґрунт, ганчір'я, відпрацьовані фільтри (збирання, зберігання).</p> <p>6. Відходи виробництва, виготовлення і застосування смол, латексів, пластифікаторів, клеїв/зв'язуючих матеріалів (збирання, зберігання).</p> <p>7. Відходи виробництва, одержання і застосування фармацевтичних препаратів (збирання, зберігання).</p> <p>8. Клінічні та подібні відходи, а саме – відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики, і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт (збирання, зберігання).</p> <p>9. Відходи сумішей масло/вода, вуглеводні/вода, емульсії (збирання, зберігання).</p> <p>10. Відходи розчинів кислот чи основ (в т.ч. відпрацьований електроліт) (збирання, зберігання).</p> <p>11. Відходи упаковок та контейнерів, забруднені (збирання, зберігання).</p> <p>12. Відходи, які складаються або містять речовини, що не відповідають специфікації або мають прострочений термін придатності (збирання, зберігання).</p> <p>13. Відходи виробництва, одержання і застосування чорнила, барвників, пігментів, фарб, лаків, оліфи (збирання, зберігання).</p>
3	ТОВ «Вік Ойл»	54021, м. Миколаїв, вул. Морехідна, 14	(0512) 580778, 580313	<p>Перевезення, зберігання, оброблення:</p> <p>1. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні, до використання за призначенням (у т.ч. відпрацьовані моторні, індустріальні масла та їх суміші).</p> <p>2. Відходи сумішей масло/вода, емульсії (ляльні води)</p>
4	ТОВ «Промснаб-Миколаїв»	54020, м. Миколаїв, вул. Образцова, 1	(0512) 23-02-68	<p>Збирання, зберігання</p> <p>1. Відпрацьовані батареї свинцевих акумуляторів, цілі чи розламані</p> <p>2. Відходи, що містять як складові або забруднювачі свинець,</p>

				сполуки свинцю, за винятком металів у кусковій (масовій) формі
5	ТОВ СП «НІБУЛОН»	54002, м. Миколаїв, Каботажний спуск, буд. 1	(0512) 37 23 44; (0512) 58 04 04 mail1@nibulon.com.ua	Збирання, зберігання, утилізація 1. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням.
6	ДП НАЕК ЕНЕРГОАТОМ – ВП «Южно-Українська АЕС»	Миколаївська обл., м. Южноукраїнськ	(044) 287-26-61; (05136) 5-13-32 office@sunpp.atom.gov.ua	Збирання, перевезення, зберігання, утилізація, видалення 1. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустріальні масла та їх суміші); 2. Відпрацьовані батареї свинцевих акумуляторів, цілі чи розламані (збирання, перевезення; зберігання); 3. Відходи, що містять як складові або забруднювачі ртуть, сполуки ртуті (у т.ч. відпрацьовані люмінесцентні лампи та прилади, що містять ртуть); 4. Відходи і брукт електричних та електронних вузлів, що містять компоненти, такі, як акумуляторні батареї або інші батареї, включені до Жовтого переліку відходів, ртутні вмикачі, скло від електронно-променевих трубок або інше активоване скло та поліхлорованібіфеніли (ПХБ) – конденсатори, або забруднені компоненти, наведеними у додатку 2 до Положення (3) (наприклад, кадмій, ртуть, свинець, ПХБ), до такого ступеня, коли вони можуть мати небезпечні властивості, наведені у переліку (2, 5); 5. Клінічні та подібні їм відходи, а саме – відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики, і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт; 6. Відходи сумішей масло/вода, вуглеводні/вода, емульсії; 7. Відходи виробництва, одержання і застосування фотохімікатів чи матеріалів для обробки фотоматеріалів; 8. Відходи, речовини або вироби, які містять, складаються або забруднені ПХБ, поліхлорованими терфенілами (ПХТ), поліхлорованими нафтаїнами (ПХН) або полібромованими біфенілами (ПББ), або будь-якими іншими полібромованими аналогами цих сполук, на рівні концентрацій 50 мг/кг або більше (6)

7	ТОВ «ПрістаРісайклінг – Україна»	Миколаївська обл., с. Горохівка, вул. Залізнична, 5.	(044)500-87-82 pru@eco-oil.com.ua	Збирання, зберігання, оброблення, утилізація 1. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустріальні масла та їх суміші). 2. Відходи сумішей масло/вода, вуглеводні/вода, емульсії.
8	ТОВ «Полекозахист»	54001, Миколаївська обл., м. Миколаїв, вул. Садова, 1	(068)975-42-50	Збирання, зберігання, оброблення, утилізація, знешкодження 1. Відходи, які складаються або містять хімічні речовини, що не відповідають специфікації або мають прострочений термін придатності(7), і які відносяться до категорій, зазначених у додатку 2 до Положення(3), та виявляють небезпечні властивості, наведені у переліку(2); 2. Відходи виробництва, одержання і застосування фотохімікатів чи матеріалів для обробки фотоматеріалів; 3. Відпрацьоване активоване вугілля, крім включеного до Зеленого переліку відходів (див. відповідну позицію Зеленого переліку відходів [77]); 4. Ртуть; сполуки ртуті; 5. Відходи азбесту (пил та волокна); 6. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустріальні масла та їх суміші); 7. Відходи сумішей масло/вода, вуглеводні/вода, емульсії; 8. Клінічні та подібні їм відходи, а саме -відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики, і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт; 9. Відходи виробництва, виготовлення і застосування смол, латексів пластифікаторів, клеїв/зв'язуючих матеріалів, за винятком відходів, зазначених у Зеленому переліку відходів (див. відповідну позицію Зеленого переліку відходів [127]); 10. Відпрацьовані батареї свинцевих акумуляторів, цілі чи розламані; 11. Відходи виробництва, одержання і застосування хімічних речовин для просочування деревини(8); 12. Відходи і брутт електричних та електронних вузлів(4), що містять компоненти, такі, як акумуляторні батареї або інші батареї, включені до Жовтого переліку відходів, ртутні вмикачі, скло від електронно-

				<p>променевих трубок або інше активоване скло та поліхлорованібіфеніли (далі - ПХБ) - конденсатори, або забруднені компонентами, наведеними у додатку 2 до Положення(3) (наприклад, кадмій, ртуть, свинець, ПХБ), до такого ступеня, коли вони можуть мати небезпечні властивості, наведені у переліку(2, 5) (див. відповідну позицію Зеленого переліку відходів [43]);</p> <p>13. Відходи хімічних речовин, отримані під час проведення науково-дослідних робіт чи навчального процесу, які ще не ідентифіковані, та/або які є новими, а їх вплив на людину та/або довкілля невідомий;</p> <p>14. Відходи, речовини або вироби, які містять, складаються або забруднені ПХБ, поліхлорованимитерфенілами (ПХТ), поліхлорованиминафталінами (ПХН) або полібромованимибіфенілами (ПББ), або будь-якими іншими полібромованими аналогами цих сполук, на рівні концентрацій 50 мг/кг або більше(6);</p> <p>15. Розчини після травлення металів;</p> <p>16. Відпрацьовані каталізатори, за винятком зазначених у Зеленому переліку відходів;</p> <p>17. Відходи фенолів, фенольних сполук, включаючи хлорфенол, у вигляді рідин або шламів;</p> <p>18. Відходи виробництва, одержання і застосування фармацевтичних препаратів, за винятком відходів, зазначених у Зеленому переліку відходів;</p> <p>19. Відходи розчинів кислот чи основ, іншим чином не зазначені у Зеленому переліку відходів (див. відповідну позицію Зеленого переліку [83]);</p> <p>20. Відходи упаковок та контейнерів, які містять сполуки, наведені у додатку 2 до Положення(3), в кількості, достатній для виявлення небезпечних властивостей, наведених у переліку(2);</p> <p>21. Гальванічний шлам;</p> <p>22. Відходи негалогенованих органічних розчинників, за винятком відходів, зазначених у Зеленому переліку відходів;</p> <p>23. Відходи виробництва, одержання і застосування чорнила, барвників, пігментів, фарб, лаків, оліфи, за винятком відходів, зазначених у Зеленому переліку відходів (див. відповідну позицію Зеленого переліку [126]).</p>
--	--	--	--	--

Таблиця 60 - Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини

№ з/п	Назва	Місцезнаходження	Контактні дані (веб-адреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
1	ТОВ «Юж-побут 24» 32938141	54003, м. Миколаїв, вул. Колодязна, 10, кв. 129	098-468-6363 067-981-00-33	Збір, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини відходів гумових, відходів полімерних
2	ТОВ «Українська наукова екологічна компанія»	54001, м. Миколаїв, вул. Нікольська, 16А	(0512) 530025 unek@ukr.net	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних, відходи гумових
3	ФОП Новохатько Олексій Іванович	55500, СмітСланець, пр. Незалежності, 8	0688209002	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатура, склотара, ПЕТ - пляшки
4	ТОВ «НВП «Юнітеп ЛТД»	54025.м. Миколаїв, пр. Героїв України, 39	(0512) 508703	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатури, склобій, відходів полімерних, відходи гумових, матеріалів текстильних вторинних
5	ТОВ «Вторма-Миколаїв»	54055, м. Миколаїв, вул. Садова, 18, кв. 32	(0512) 67-14-42 0990312055	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатури, склобій, відходів полімерних, відходи гумових, матеріалів текстильних вторинних, використаної металевої тари
6	ФОП Зворигін А.В.	54052, м. Миколаїв, пр. Героїв України, 77А, кв. 37		Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходи полімерні
7	ТОВ «Артник»	54003, м. Миколаїв, вул. Колодязна, 16, кв. 18	(0512) 24-34-71 0972121163	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатури, склобій, відходів полімерних, відходи гумових, матеріалів текстильних вторинних, використаної металевої тари
8	ТОВ «Укрресурси – 2011»	54000, м. Миколаїв, пр. Центральний, 93В, офіс. 408	(0512)47-37-30	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходи полімерні, гумові, макулатура, склобій
9	ТОВ «Науково –	54000, м.	0661736514	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини:

1	2	3	4	5
	виробниче підприємство «Екосвіт»	Миколаїв, вул. Лягіна, офіс, 405		відходи полімерні, гумові, макулатура, скло бій, тара металева
10	КП «Миколаїв-комунтранс»	54000, м. Миколаїв, вул. Кузнецька, 199	(0512)58-69-60	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатура, склобій, відходи полімерні
11	ТОВ «Втор – Сервіс»	54000, м. Миколаїв, а/с 149	0577597001	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатура
12	ТОВ «АСК-Груп»	57286, Вітовський район, с. Галицинове, вул. Набережна, 42	(0512) 255948, 593225	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних, відходи гумових
13	ТОВ «Ековтор-М»	54020, м. Миколаїв, вул. Декабристів, 50/1	0512-50-85-97	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних, скло бій, макулатура, текстильні відходи
14	ТОВ «Гермес екс-ім»	55000, м. Южноукраїнськ, пр. Соборності, 5, кв. 101	067-514-44-93	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних, макулатура
15	ТОВ «ТІМАЛ»	54000, м. Миколаїв, пр. Миру, 2а	055-242-43-89	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних
16	Комунальне підприємство Очаківської міської ради «Очаків – сервіс»	57508, Миколаївський район, м. Очаків, вул. Гетьманська, 41	(05154) 3 03 33, ochakov.servis@ukr.net	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних
17	Комунальне підприємство «Миколаївкомунтрас»	54024, Миколайївський район, м.Миколаїв, вул. 1 Інгульська, 1 А	(0512) 58-69-60	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатура, відходи полімерні, ПЕТ тара

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами

Таблиця 61 - Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів та їх знешкодження (за станом на 01.01.2021 року)

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість, т	Кількість складів, од.	Стан складських приміщень		
				добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3	4	5	6	7
1	Арбузинський	99,85*	1	-	-	1
2	Врадіївський	4,17*	1	-	1	-
3	Вітовський	0,15*	1	-	-	1
4	Первомайський	122,7*	3	-	2	1
	Усього	226,87*	6	-	3	3

Примітка: * загальна кількість непридатних до використання та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин, тари, забрудненої ґрунтової суміші та залишків будівель.

XIV. Радіаційна безпека

Таблиця 62 - Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційних небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-кілометровій зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м ³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Миколаївська область, м. Южно-українськ ВП «Южно-Українська АЕС»	1	3	0,09	-	-	-

Таблиця 63 - Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ)

№ з/п	Власник ДІВ	Адреса власника ДІВ	Примітка
1	2	3	4
1	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДДП»	54056, м. Миколаїв, пр. Миру, 17Б, кв.54	-
2	ДП «МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ»	54029, м. Миколаїв, пр. Центральний, 11/5	-
3	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮЖТЕПЛОЕНЕРГОМОНТАЖ»	55000, м. Южноукраїнськ, промисловий майданчик. 13А	-
4	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МИКОЛАЇВСЬКИЙ ГЛИНОЗЕМНИЙ ЗАВОД»	57286, Вітовський район, с. Галицинове, вул. Набережна,64	-
5	ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ КОМПЛЕКС ГАЗОТУРБОБУДУВАННЯ «ЗОРЯ-МАШПРОЕКТ»	54018, м. Миколаїв, пр. Богоявленський,42а	-
6	ТОВ «ЮЖТЕПЛОЕНЕРГОМОНТАЖ»	55000, м. Южноукраїнськ, промисловий майданчик, 13А	-
7	КНП «МИКОЛАЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ОНКОЛОГІЇ» МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ	54018, м. Миколаїв, вул. Миколаївська,18	-

	РАДИ		
8	ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЮЖНО-УКРАЇНСЬКА АЕС НАЕК "ЕНЕРГОАТОМ"	55000, м. Южноукраїнськ	-
9	ПОШУКОВО-ЗЙОМОЧНА ЕКСПЕДИЦІЯ №46		

Таблиця 64 -Забруднення території техногенними та техногенно-
підсиленними джерелами природного походження

№з/ п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість населення, тис. осіб	Радіаційний фон на території, мкЗв/год*	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг				
				цезій-137 (техногенний)	стронцій-90 (техногенний)	радій (природний)	торій (природний)	калій (природний)
1	Арбузинський	19,0	0,11 (мінімальний)**	5,924	0,64	16,74	28,55	451,1
			0,17 (середній)	124,0	4,90	22,39	38,52	467,3
			0,29 (максимальний)	287,1	16,0	25,86	40,72	513,1
2	Баштанський	36,0	0,10 (мінімальний)**	6,104	0,99	9,696	25,27	288,6
			0,13 середній	10,38	1,54	15,89	31,46	426,6
			0,14 максимальний	14,65	2,05	22,08	37,64	564,7
3	Березнегуватський	19,1	0,12	7,122	2,50	20,92	34,05	598,9
4	Веселинівський	22,0	0,12	8,882	1,85	22,06	33,63	572,3
5	Вітовський	49,1	0,11	7,86	1,00	16,02	43,39	523,8
6	Вознесенський	28,8	0,14 (мінімальний)**	11,18	1,10	22,14	36,51	506,3
			0,15 (середній)	15,20	1,12	27,01	37,45	525,2
			0,16 (максимальний)	20,31	2,80	27,89	40,03	550,7
7	Доманівський	24,1	0,11 (мінімальний)**	7,504	1,72	16,25	30,45	397,8
			0,14 (середній)	13,71	1,18	18,97	37,19	462,3
			0,20 (максимальний)	39,96	2,64	22,28	43,25	570,4

			ьний)					
9	Новобузьк ий	29,5	0,12	9,795	1,86	17,57	12,82	543,7
10	Новоодеськ ий	32,1	0,10	10,76	2,0	13,16	30,0	425,3
12	Первомайс ький	28,3	0,12	24,34	2,93	15,53	38,10	421,5
13	Снігурівськ ий	38,4	0,11	4,958	1,95	20,06	38,36	589,3

Примітка: * вимірювання здійснювались дозиметром СРП -68-01;

** для районів з кількома радіологічними стаціонарами (розташованих навколо Южно-Української АЕС, на територіях локального забруднення після аварії на ЧАЕС) наведені мінімальний, максимальний та середні рівні.

XVI. Моніторинг довкілля

Таблиця 65 - Мережа спостережень за станом довкілля

№ з/п	Суб'єкти моніторингу довкілля	Кількість точок спостережень, од.								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	грунти
1.	Миколаївський обласний центр з гідрометеорології	4	-	-	-	10	-	-	-	2
2.	Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області	-	-	6	-	-	-	-	-	-
3.	Держгрунтохорона	-	-	-	-	-	-	-	-	87
4/	Миколаївський обласний лабораторний центр МОЗ України	38	-	37	-	6	-	-	-	37

Таблиця 66 - Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан довкілля	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет-посилання
1	2	3	4	5
1.	Управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації	ecolog.mk.gov.ua розділ «Регіональний центр моніторингу довкілля»	Щомісячно, щорічно	http://ecolog.mk.gov.ua/ua/standovk/
2.	Південно-Бузьке басейнове управління водних ресурсів	http://mk-vodres.davr.gov.ua розділ «Моніторинг»	Щомісячно, щорічно	http://mk-vodres.davr.gov.ua/monitoring

XVII. Державний контроль за додержанням вимог природоохоронного законодавства (за звітний рік)

Таблиця 67 – (за інформацією Державної екологічної інспекції у Миколаївській області)

№ з/п	Назва заходу	Одиниця виміру	Роки		
			2018	2019	2020
1	Кількість перевірених об'єктів	од.	587	735	608
2	Складено актів перевірок	од.	434	600	351
3	Кількість складених протоколів про адміністративне правопорушення	од.	1045	1789	911
4	Притягнуто до адміністративної відповідальності	чол./грн	961/147866	1682/306425	818/280922
5	Стягнуто адміністративних штрафів	грн	146472	283441	241924
6	Пред'явлено претензійно-позовних матеріалів	од./грн	170/1416990 7	159/3542965	173/22175507
7	Стягнуто претензійно-позовних матеріалів	од./грн	103/878866	84/1731508	77/2092215
8	Прийнято рішень про обмеження, тимчасову заборону (зупинення) господарської діяльності	од.	3	4	1
9	Прийнято рішень про призупинення фінансування будівництва (реконструкції) об'єктів	од.			
10	Кількість дозволів, виданих на відновлення господарської діяльності та фінансування	од.			

11	Кількість об'єктів, на яких виявлено перевищення встановлених екологічних нормативів, дозволів або лімітів	од.	9	19	11
11.1	на спеціальне водокористування	од.	4	9	3
	у тому числі на скиди у водні об'єкти	од.	4	9	3
11.2	на викиди в атмосферне повітря	од.	5	10	8
11.3	на утворення та розміщення відходів	од.			
12	Внесено подань про припинення дії виданих дозволів	од.	2	4	3
13	Кількість матеріалів про порушення, що містили ознаки злочину, переданих на розгляд в правоохоронні органи (прокуратури, внутрішніх справ, СБУ)	од.	40	46	82

XVIII. Планування природоохоронної діяльності

Таблиця 68- Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у звітному році за програмою		
			виділено, тис. грн	фактично профінансовано, тис. грн	%
1	2	3	4	5	6
	Комплексна програма охорони довкілля Миколаївської області на 2018-2020 роки	21 грудня 2017 року № 22	86352,4	85925,1	99,5%

Таблиця 69 - Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю

Показники	Одиниця виміру	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1	2	4	5	5
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:				
періодичних видань	од.	2	1	5

телебачення	од.	8	6	6
радіомовлення	од.	6	8	0
мережі Інтернет	од.	3	11	4
виставкових заходів	од.	4	3	1
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:				
громадські слухання	од.	8	45	8
круглі столи	од.	10	7	0
зустрічі з громадськістю	од.	8	45	0
семінари	од.	15	23	2
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	151	157	45
інтернет-конференції	од.	3	0	2
інтерактивне спілкування (теле-, радіодіалоги)	од.	2	8	0

Таблиця 70 - Громадські організації, що діють на території області (загальнодержавні, місцеві)

Назва організації	Напрямок діяльності	Керівник організації	Контактні дані (адреса, номер телефону, e-mail)
Первомайський район			
Громадська екологічна організація «Болеславчик-2000»	Діяльність у сфері охорони довкілля	Зосімов Віктор	55200, Миколаївська область, м. Первомайськ, вул.Корабельна, 44/42.
Первомайська районна організація Миколаївського осередку Української Екологічної Асоціації «Зелений світ»	Діяльність у сфері охорони довкілля	Христенко Ірина	55200, Миколаївська обл., м. Первомайськ, вул. Якова Устюжаніна, 3.
Первомайське міське відділення Миколаївського обласної Молодіжної екологічної асоціації «Паросток»	Діяльність у сфері охорони довкілля	Марценюк Ганна	55200, Миколаївська область, м. Первомайськ, вул.Леонова, 16 пров. Олексія Леонова, 16.
Первомайська філія Миколаївського обласного жіночого центру "Екоініціатива"	Діяльність у сфері охорони довкілля	Кисельова Ірина	55200, Миколаївська область, м. Первомайськ, вул. Кам'яномостівська, 67/3
Березанський район			
ЕКОБЕРЕЗАНЬ	Екологія, культура, освіта	Максименко Людмила	смт Березанка вул.Центральна 80/2 57401,05153 2-14-04
м. Миколаїв			
Благодійний фонд «Індиго»	Організація громадських акцій з питань охорони довкілля	Криницька Ольга	54001, м. Миколаїв, вул. В. Морська, 92, 0939054545 indigofond@ukr.net
Відокремлений підрозділ громадської організації «Принципова позиція» Центр екологічної просвіти «Восход»	Діяльність у сфері охорони довкілля, в т.ч. організація збору відпрацьованих батарейок	Новікова Олена	54058, м. Миколаїв, вул. Лазурна, 16-А/115, 0990565634

Благодійний фонд МЕТА «Від спільного бачення – до спільних дій»	Просвітницька та інформаційна діяльність з питань охорони довкілля	Тверда Тетяна	54007, м. Миколаїв, вул. Волонтерська, 22 (0512) 24-01-10, 55-03-60, tverda@gorlib.mksat.net
Миколаївське міське товариство захисту тварин	Зоозахисна діяльність	Махова Муза	54020, м. Миколаїв, вул. Образцова, буд. 4-а, кв. 46, 0630787808 help.animals@mail.ru
Громадська організація «Зоозахисна організація «Фенікс»	Зоозахисна діяльність	Бардан Олена	Юридична організація: 54017, м. Миколаїв, вул. Мала Морська, 117, Адреса для кореспонденції: 54030, м. Миколаїв, вул. Шевченка, 30, кв. 12, 093 017 29 05 zoofeniks2013@gmail.com
Громадська організація «Шарон»	Зоозахисна діяльність	Шуст Лідія	54038, м. Миколаїв, вул. Леваневців, 25/24, кв. 1, 0931103593
Громадської організації «Центр відповідального ставлення до тварин»	Зоозахисна діяльність, поведження з домашніми тваринами	Косенчук Олена	0635352930 kotikkss@gmail.com
Миколаївська обласна екологічна асоціація "Зелений світ"	Діяльність у сфері охорони довкілля	Бурятинська Олена	0930716442, 0661613112 Alyona.buryatinska@gmail.com
Міський центр екологічної інформації та культури	Діяльність у сфері охорони довкілля, просвітницька діяльність	Чернова Ірина	54010, м. Миколаїв, пр. Центральний, 9, 34-60-44
Миколаївська філія Національного екологічного центру України	Захист дикої природи Енергетика Зміна клімату Транспорт Сільський розвиток	Коломієць Ганна	54025, м. Миколаїв, пр. Героїв України, 87-Б, кв. 22, 0673978732, Koloanka@gmail.com
Південна філія інституту екології Національного екологічного центру України	Діяльність у сфері охорони довкілля	Деркач Олег	54000, м. Миколаїв, вул. В. Морська, 45 37-42-37 derkach@aip.mk.ua
Миколаївський клуб сприяння сталому розвитку та побудові громадянського суспільства «Спільні дії»	1) участь у розробленні та реалізації місцевих, національних та міжнародних ініціатив, спрямованих на формування засад	Галкіна Антоніна	54000, м. Миколаїв, пр. Центральний, 139, кв. 40, (0512) 46-60-51 agal@mksat.net

	<p>громадянськог о суспільства та досягнення сталого розвитку в Україні з екологічних, правозахисних, культурологічн их, просвітницьких та інших проблем; 2) сприяння формуванню серед громадян, зокрема молоді, організованої ініціативи та допомога у її реалізації з вирішення вказаних проблем; 3) забезпечення доступу до досвіду та інформаційних ресурсів накопичених НУО</p>		
Миколаївська обласна громадська організація «Зелений рух»	Діяльність у сфері охорони довкілля	Малицький Олександр	54030, м. Миколаїв, вул. Велика Морська, буд. 45
Миколаївський обласний осередок Української екологічної асоціації «Зелений світ»	Діяльність у сфері охорони довкілля	Літвак Сергій	54038, м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенка, 38, кв. 1, livak@gor-eko.mk.ua
Громадська організація «Екологічна студентська асоціація Миколаївської області»	Діяльність у сфері охорони довкілля	Мозговий Андрій	54025, м. Миколаїв, пр. Героїв України, буд. 9
Миколаївська обласна молодіжна екологічна асоціація «Паросток»	Діяльність у сфері охорони довкілля	Літвак Сергій	54000, м. Миколаїв, вул. Будьоного, буд. 31, кв. 87
Миколаївський міський благодійний фонд Центр соціальних програм РУСАЛу	Організація конкурсів проєктів екологічного спрямування	Ожема Олена	54000, м. Миколаїв, пр. Богоявленський, 325/1, 71-37-12, 63-66-96 info@csp-nikolaev.com.ua
Громадський науково-методичний центр «Безпека життєдіяльності та сталий розвиток»	Діяльність у сфері охорони довкілля	Михайлюк Валерій	54025, м. Миколаїв, вул. Колодязна, буд. 15А, кв. 55
Миколаївська міська	Впровадження	Кербунов Юрій	54025, м. Миколаїв,

громадська організація «Аналітичний центр екологічно безпечного розвитку»	системи екологічного менеджменту		пр. Героїв України, буд. 65
Миколаївська обласна молодіжна громадська організація «Екологічний правовий захист»	Діяльність у сфері охорони довкілля	Кузюк Андрій	54010, м. Миколаїв, пров. Транспортний, буд. 2, кв. 6

Таблиця 71 - Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2018-2020 роках

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2018 рік							
Кошти з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища не виділялися							
2019 рік							
Кошти з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища не виділялися							
2020 рік							
Кошти з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища не виділялися							

Таблиця 72 - Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища 2017-2019 роках

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Ступінь виконання у поточному році, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6
2018 рік					
1	Реконструкція господарсько-побутової каналізації та очисних споруд каналізації м.Снігурівка	2%	94,931		Виконано технічне обстеження об'єкту та отримано технічні умови.
2	Реконструкція каналізаційної насосної станції та напірного колектору дитячого садка "Теремок" та загальноосвітньої школи № 1, смт Казанка	100%	3082,927		Виконано робіт: мережі електропостачання, будівля станції біологічного очищення стічних вод (до плит перекриття без технологічної частини та мереж), усереднювач концентрації стічних вод (без монтажу устаткування), облаштування залізобетонних конструкцій мулових майданчиків, КТП-монтаж фундаментів. Плановий обсяг робіт виконано повністю.
3	Реконструкція дамби - переїзду ставка на території Баштанської міської ради Баштанського району Миколаївської області	99%	496,238		Виконано роботи по коригуванню проекту на додаткові роботи по ліквідації протікання тіла дамби та часткові роботи по благоустрою верхньої частини дамби.
4	Реконструкція каналізаційно-насосної станції Миколаївської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату I-III ступенів №6 Миколаївської обласної ради по вул. Рибна, 95 у м.Миколаєві	100%	249,991		Відкориговано проектно-кошторисну документацію.

1	2	3	4	5	6
5	Реконструкція головної каналізаційної насосної станції б/в "Коблево" Березанського району Миколаївської області	76%	302,640		Виконані роботи по улаштуванню підключення електричних та каналізаційних мереж. Прокладання кабелю 52 м/п, каналізаційних труб д400-8 м/п та д315-48 м/п. Повернуто коштів у сумі 97,36028тис.грн.
6	Реконструкція споруд очищення стічних вод смт Березанка, Березанського району Миколаївської області	11%	727,294		Відкориговано проектно-кошторисну документацію
7	Реконструкція перекриття грабельного відділення, перекриття резервуару аварійних стоків та встановлення приладів обліку на КНС-1 в с. Бузьке Вознесенського району Миколаївської області по вул. Степова, 17	63%	3168,976		Виконані роботи : реконструкція резервуару 500 м ³ - очищення від біоіла 247 т, монтаж з/б конструкцій в т.ч. плит перекриття - 20шт. Реконструкція трубопроводу Д-315мм - 30 м з встановленням засувок Д-200 та 300мм - 4 од. Реконструкція камери №1, з улаштуванням бетонної підготовки. Влаштування приборів обліку стоків камер №1,2,3,4,5 з монтажем засувок Д-100мм 8 од. та монтаж насосів (10 од.).
8	Реконструкція напірного каналізаційного колектора по вул. Київська на ділянці від вул. Осипенка до вул. Танасчишина в м. Вознесенськ Миколаївської області	86%	4313,578		<p>Проектно-кошторисною документацією передбачено виконання робіт з реконструкції напірного каналізаційного колектора протяжністю 2,1 км, а саме заміна чавунного трубопроводу Ду 400 м на трубопровід РЕ100 Ду 315 мм з заміною запірної арматури.</p> <p>Виконані роботи: протяжка труб Д-315 мм довжиною 2100 м з встановленням засувок Д-300 мм - 2 од., влаштування котлованів - од. і монолітне перекриття камер №1,2,3.</p>
9	Реконструкція очисних споруд каналізації м. Первомайськ Миколаївської області (розробка проектно-кошторисної документації та її експертиза)	100%		800,0	Розроблено проектно-кошторисну документацію

1	2	3	4	5	6
10	<p>Реконструкція: самопливного колектора Д=400 мм по вул. Адмірала Макарова від вул. Обсерваторна до вул. Московська на Д=300; самопливного колектора Д=600 мм по вул. Адмірала Макарова-Московська до пр. Центрального і по пр. Центральному до вул. Мала Морська на Д=300; каналізаційного колектора самопливної каналізації Д=1400 мм по вул. Скороходова від камери гасіння на стоянці «Евіс» до вул. Сидорчука Д=1200 мм.</p>	100%		31870,82	Розпочато реконструкцію самопливних колекторів
11	продовження строку служби шламосховища №2 тов "МГЗ"	100%		56904,700	Здійснено заходи з реконструкції шламосховища № 1 з можливою технічною рекультивацією карти «Б», а саме для укриття завезено супіску 67318,91 тонн. Протягом 2018 року виконувалися роботи з розбирання тимчасових дамб на шламосховищі № 1 (8683 м³).
12	будівництво установок для одержання сировини або готової продукції з відходів виробництва (впровадження виробництва паливних брикетів із залишків зернових від очищення зерна)	100%		1431,900	Направлено на утилізацію залишків зернових в розмірі 2500 т/рік від очищення зерна, зменшення навантаження на звалища, запобігання розповсюдженню карантинних бур'янів
13	впровадження установок для знешкодження промислових відходів (встановлення котлів CLEAN BURN (США), що працюють на відпрацьованому маслі	100%		1500,000	Захід направлено на утилізацію небезпечних відходів в розмірі 23,0 т/рік (відпрацьованих масел).

1	2	3	4	5	6
14	Видання поліграфічної продукції екологічного спрямування	100%	215,0		Результатом виконання заходу «Видання поліграфічної продукції екологічного спрямування» є видання поліграфічної продукції екологічного спрямування. Видано Атлас природно – заповідних територій Миколаївської області, довідник Водний фонд Миколаївської області, Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Миколаївської області, буклети «Регіональні ландшафтні парки: «Приінгульський», «Тилігульський», «Кінбурнська коса» та «Гранітно-Степове Побужжя».
15	Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області: «Кінбурнська коса», «Гранітно-степове Побужжя», «Тилігульський», «Приінгульський»	80%	1494,713		Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області («Гранітно-степове Побужжя», «Кінбурнська коса», «Тилігульський», «Приінгульський»)
16	Розробка землевпорядної документації зі встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду	27%	240,000		Розроблено землевпорядну документацію для 4-х об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, а саме: Лісовий заказник «Мартинівське», Орнітологічний заказник «Бузький», Гідрологічний заказник «Катеринівське водосховище», Лісовий заказник «Варюшине».
17	Розробка проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду	100%	40,000		Розроблено проект створення ландшафтного заказника «Міщанська балка» в межах території Первомайського району.
18	Проведення профілактичних протипожежних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню вогнем об'єктів природно-заповідного фонду	100%	628,190		Забезпечено влаштування мінералізованих смуг та протипожежних розривів, догляд за мінералізованими смугами та протипожежними розривами на території 23 об'єктів природно заповідного фонду.

1	2	3	4	5	6
19	Розробка та впровадження заходів зі збереження місць гніздування рідкісних і зникаючих видів птахів на водно-болотних угіддях міжнародного значення у межах об'єктів природно-заповідного фонду регіонального значення	100%	150,000		Проведено будівництво штучного острову площею 300 м. кв на озері Лопушне на території регіонального ландшафтного парку «Кінбурнська коса».
20	Оформлення і встановлення необхідної кількості охоронних, інформаційних знаків, аншлагів на територіях об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та стендів в органах місцевого самоврядування	97%	199,800		Встановлено 47 аншлагів (інформаційних щитів) та 62 охоронних інформаційних знаків на території всіх регіональних ландшафтних парків області та ще п'яти об'єктах природно-заповідного фонду місцевого значення
21	Створення еколого-освітніх центрів в регіональних ландшафтних парках "Тилігульський", "Приінгульський"	100%	729,343		Проведено ремонт приміщення, закуплено демонстраційну мультимедійну та комп'ютерну техніку, меблі та виставкові стенди.
2019					
1	Будівництво очисних споруд для Комунального підприємства "Миколаївський міжнародний аеропорт", розташований за адресою: 56664, Україна, Миколаївська область, Новоодеський район, с. Баловне, вул. Київське шосе, 9 (в тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації та проведення експертизи)	100%	1355,804		Будівництво очисних споруд по сучасній технології "Biotal" продуктивністю 40 м3/добу з біологічним очищенням і знезараженням господарсько-побутових стоків з ефективністю очистки до 99 %. Об'єкт введено в експлуатацію. об'єкта будівництва. Повернуто кошти в сумі 60,976 тис.грн. за рахунок економії статті "Кошти на покриття ризику всіх учасників будівництва" зведеного кошторисного розрахунку вартості

1	2	3	4	5	6
2	Реконструкція очисних споруд каналізації смт. Березанка Миколаївської області (в тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації та проведення експертизи)	0%	1355,804		В зв'язку з неможливістю отримання в облархітектурі містобудівних умов і обмежень (МУО) для виготовлення проектно-кошторисної документації, так як Березанською селищною радою не розроблено та не узгоджено проект землеустрою (відповідна земельна ділянка під будівництво не оформлена та немає кадастрового номеру), кошти не освоєно.
3	Реконструкція каналізаційної насосної станції та напірного колектору дитячого садка «Теремок» та загальноосвітньої школи № 1, смт Казанка	27%	1355,804		Виконано монтаж фундаментів та блоків усесерднювача, огорожа території очисних споруд. Невиконання планових показників в сумі 3604,331 тис.грн. та повернення коштів в сумі 1891,540 тис.грн. пов'язано з виникненням додаткових робіт, а саме: відновлення двох існуючих мулових майданчиків, які зруйновані під впливом природніх факторів, відновлення яких не було враховано у проектно-кошторисній документації. Проектно-кошторисна документація потребує коригування.
4	Будівництво очисних споруд Снігурівської центральної лікарні в м.Снігурівка Миколаївської області по вул. Жовтнева, 1	0%	1355,804		Неосвоєння коштів пов'язано з тим, що відкрита судова справа про стягнення заборгованості з підрядної організації, яка виникла за підсумками ревізії проведеної за минули роки.
5	Реконструкція господарсько-побутової каналізації та очисних споруд каналізації в м.Снігурівка Миколаївської області (у тому числі коригування проектно-кошторисної документації та проведення експертизи)	100%	1355,804		Відкоригована проектно-кошторисна документація та отримано позитивний висновок експертизи.

1	2	3	4	5	6
6	Реконструкція системи водоочищення каналізаційних стічних вод із використанням очисних споруд типу «Viotal» за адресою: Миколаївська область, м. Новий Буг, вул. Радісна, 42 (у тому числі коригування проектно-кошторисної документації та проведення експертизи)	0%	1355,804		В 2019 році проектно-кошторисна документація коригується за кошти місцевого бюджету міста Новий - Буг. Кошти не освоєні в зв'язку з тим, що відкоригована ПКД не пройшла експертизу.
7	Реконструкція головної каналізаційної насосної станції б/в "Коблево" Березанського району Миколаївської області	100%	1355,804		Виконані роботи з прокладання каналізаційних труб Д315 та монтаж термо-шафи. Виконані роботи з прокладання каналізаційних труб Д315 та монтаж термо-шафи.
8	Реконструкція самопливного каналізаційного колектору по вул. Бузька у м. Очакові миколаївської області	97%	1355,804	287,270	Виконано прокладення самопливного колектора із ПЕ труб "Корсис" діаметром 315 мм довжиною 590 м.п. Повернуто кошти до обласного бюджету в сумі 103,706 тис.грн в зв'язку не завершеними роботами внаслідок неможливості виконати підключення до діючого каналізаційного колектору по технічним умовам балансоутримувача.
9	Субвенція з обласного бюджету міському бюджету м. Вознесенськ за рахунок коштів обласного цільового фонду охорони навколишнього природного середовища на реконструкцію напірного каналізаційного колектора по вул. Київська на ділянці від вул. Осипенка до вул. Танасчишина в м. Вознесенськ Миколаївської області	100%	1355,804		Проведено будівельні роботи по об'єкту, відновлено асфальтове покриття по заходу "Реконструкція напірного каналізаційного колектора по вул. Київська на ділянці від вул. Осипенка до вул. Танасчишина в м.Вознесенськ"

1	2	3	4	5	6
11	Субвенція з обласного бюджету міському бюджету м. Первомайськ за рахунок коштів обласного цільового фонду охорони навколишнього природного середовища на реконструкцію очисних споруд каналізації м. Первомайськ Миколаївської області (розробка проектно-кошторисної документації та її експертиза)	100%	1355,804		Проведено реконструкцію очисних споруд каналізації м. Первомайськ Миколаївської області. Встановлено обладнання механічної очистки. Повністю реконструйовані споруди пісколовок, приймальної та розподільчої камери та первісних розподільних відстійників.
12	Субвенція з обласного бюджету міському бюджету м. Первомайськ за рахунок коштів обласного цільового фонду охорони навколишнього природного середовища на реконструкцію ділянки напірного колектора насосної станції каналізації "ПТУ" - насосної станції каналізації "Південна" у м. Первомайськ Миколаївської області	100%	1355,804		Проводилися роботи з реконструкції ділянки напірного колектору насосної станції каналізації "ПТУ" - насосної станції каналізації "Південна" у м. Первомайськ
13	Розробка земельпорядної документації зі встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду	100%	149,60		Розроблено земельпорядну документацію для 4 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, а саме чотирьох заказників: «Воєводський» - 42,78 га, «Олександрівська дача» - 465 га, та «Новоселівка» - 112,7 га. та «Гора» 197,0 га. 0,404 тис. грн економія коштів внаслідок проведення процедури електронної закупівлі.
14	Розробка проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду	100%	50,00		Розроблено проект створення заказника місцевого значення «Кривоозерський» та відкориговано проект створення регіонального ландшафтного парку "Тилігульський".
15	Видання поліграфічної продукції екологічного спрямування	100%	100,00		Забезпечено видання таких видань: «Регіональні ландшафтні парки Миколаївщини», плакат на природничу тематику, брошуру про природу Миколаївщини.

1	2	3	4	5	6
16	Проведення профілактичних протипожежних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню вогнем об'єктів природно-заповідного фонду	100%	995,27		Забезпечено влаштування та догляд за мінералізованими смугами на території 27 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення для попередження розповсюдження пожеж.
17	Оформлення і встановлення необхідної кількості охоронних, інформаційних знаків, аншлагів на територіях ПЗФ МЗ та стендів в органах місцевого самоврядування	100%	47,75		Забезпечено оформлення і встановлення необхідної кількості охоронних, інформаційних знаків, аншлагів на територіях ПЗФ місцевого значення та стендів в органах місцевого самоврядування. 2,250 тис грн – економія коштів внаслідок проведення процедури електронної закупівлі.
18	Створення еколого-освітніх центрів в регіональних ландшафтних парках "Тилігульський", "Приінгульський"	100%	249,16		В еколого-освітній центр РЛП «Приінгульський» закуплено меблі, у т.ч. столи, стільці, лави, намет, столи для пісочної анімації; квадрокоптер; Проведено ремонт частини приміщення; для РЛП «Тилігульський», підготовлено та видано інформаційні проспекти
19	Проведення обласного Еко-фестивалю	100%	40,00		Проведено еко-фестиваль
20	Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області ("Гранітно-степове Побужжя", "Кінбурнська коса", "Тилігульський", "Приінгульський").	100%	1743,90		Кошти освоєно на утримання та матеріально-технічне забезпечення статутної діяльності регіональних ландшафтних парків області
21	Інвентаризація видів флори, занесених до Червоної книги України та додатків Бернської конвенції	100%	44,00		Захід повністю виконано. Проведено інвентаризацію видів флори, занесених до Червоної книги України та додатків Бернської конвенції 6,0 тис. грн - економія коштів
22	Розробка та впровадження заходів із збереження малих річок та /або джерел (річка Сосик місцевого значення, Березанський район, Миколаївська область)	84%	839,20		Укладено договір на проектування на загальну суму 998,5 тис. грн. Повне виконання заходу заплановано у I кварталі 2020 року

1	2	3	4	5	6
23	Проведення щорічного краєзнавчо-природничого конкурсу «Краю мій рідний» серед учнів	100%	10,00		Проведено в три етапи еколого-освітній конкурс серед учнів шкіл Очаківського району Миколаївської області
24	Проведення науково-практичної конференції «Розвиток зон стаціонарної рекреації на заповідних об'єктах, як центрів екологічної освіти»	100%	30,00		Проведено науково-практичну конференцію, за результатами проведення конференції було видано збірку праць її учасників
25	«Озеленення території Рацинської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату»	100%	194,00		Захід повністю виконано.
26	Розроблення ескізного проекту реконструкції екологічної стежки «Трикратський ліс»	100%	200,00		Захід повністю виконано. Розроблено ескізний проект.
2020 рік					
1	Реконструкція каналізаційної насосної станції Миколаївської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату I-III ступенів №6 Миколаївської обласної ради по вул. Рибна, 95 у м.Миколаєві	98%	5 038,52		Роботи завершено. Готуються документи по введенню об'єкта в експлуатацію.
2	Розробка землевпорядної документації зі встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду	99%	495,12		В рамках здійснення заходу розроблено 7 проектів землеустрою зі встановлення меж для об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення – лісового заказника «Володимирівська дача», ландшафтних заказників «Сергіївський», «Міщанська балка», «Новобірзулівський», «Лагодівський», «Христофорівські плавні», «Каньйон річки Чичиклія».

1	2	3	4	5	6
3	Розробка проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду	100%	150,00		З метою розширення мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення забезпечено розробку проектів створення загальнозоологічного заказника «Сирівський» та ландшафтних заказників «Балка Глибока», «Райдолинський степ» та «Черталківський 2». Триває погодження проектів із користувачами земельних ділянок. Створення зазначених заказників дозволить збільшити площу природно-заповідного фонду області на 638,52 га.

1	2	3	4	5	6
4	Видання поліграфічної продукції екологічного спрямування	100%	250,00		<p>В рамках виконання заходу «Видання поліграфічної продукції екологічного спрямування» було проведено два заходи, а саме:</p> <p>науково-дослідні роботи з теми «Інвентаризація старих парків та дерев Миколаївської області», в ході яких здійснено дослідження архівних матеріалів та літературних джерел, попередній збір та аналіз інформації щодо історії створення старовинних парків та рукотворних лісів Миколаївської області, Проведено натурні обстеження території старовинних парків та лісів Миколаївської області для збору та уточнення інформації про їх природоохоронну цінність; польові дослідження деревно-чагарникових насаджень та флори судинних рослин, лишайників та грибів вікових парків;</p> <p>науково-дослідні роботи з теми «Ендемічні рослини Миколаївщини», в ході яких здійснено дослідження літературних джерел, попередній збір та аналіз інформації щодо ендемічних рослин Миколаївської області, проведено натурні обстеження території області для збору та уточнення інформації про ендемічні рослини.</p>

1	2	3	4	5	6
5	Проведення профілактичних протипожежних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню вогнем об'єктів природно-заповідного фонду	100%	995,65		<p>Забезпечено виконання заходу по організації влаштування та догляду за мінералізованими смугами на території об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення для попередження розповсюдження пожеж. Виконання заходу дозволяє забезпечити запобігання знищенню чи пошкодженню вогнем лісових насаджень на території природно-заповідного фонду Миколаївської області.</p> <p>Влаштування та догляди за смугами проводилися на протязі всього пожежонебезпечного періоду з квітня до кінця жовтня поточного року. Протипожежними заходами було охоплено територію 27 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, де було влаштовано та забезпечено догляд за 4130 км мінералізованих смуг.</p>
6	Оформлення і встановлення необхідної кількості охоронних, інформаційних знаків, аншлаків на територіях територіях об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та стендів в органах місцевого самоврядування	100%	99,92		<p>В ході виконання заходу організовано оформлення та виготовлення 26 аншлаків та 32 охоронних знаків для чотирьох регіональних ландшафтних парків області та 10 інформаційних стендів для п'яти районів області. В тому числі, оформлено та виготовлено протипожежні аншлагі з метою підвищення пожежної безпеки.</p>
7	Створення еколого-освітніх центрів в регіональних ландшафтних парках "Тилігульський", "Приінгульський"	100%	571,00		<p>Захід є комплексним, включає низку підзаходів. У РЛП «Приінгульський» еколого-освітній центр створюється, як стаціонарний об'єкт; він знаходиться в сел. Щасливе Новобузького району. У РЛП «Тилігульський» - це мобільний еколого-освітній центр з прив'язкою до пункту спостережень за птахами, що на Українській косі, Березанський район. Виготовлено 2 професійні відеоролики про РЛП «Тилігульський» та РЛП «Приінгульський» тощо.</p>

1	2	3	4	5	6
8	Проведення обласного Еко-фестивалю	100%	40,00		<p>Для забезпечення популяризації охорони навколишнього природного середовища, підвищення екологічної свідомості та освіченості було проведено обласний еко-фестиваль, в рамках якого було здійснено:</p> <ul style="list-style-type: none"> екологічну акцію – захід з прибирання сміття; фото-пленер; фотовиставка за результатами фото-пленеру; онлайн конкурс для школярів «Друге життя опалого листя», в якому взяли участь 194 учасники; надруковано настінний календар на 2021 рік з важливими екологічними датами.
9	Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області ("Гранітно-степове Побужжя", "Кінбурнська коса", "Тилігульський", "Приінгульський")	100%	1 996,73		<p>Забезпечено статутної діяльності регіональних ландшафтних парків області "Гранітно-степове Побужжя", "Кінбурнська коса", "Тилігульський", "Приінгульський"</p>
10	Інвентаризація видів флори, занесеної до додатків Бернської конвенції та фауни, занесеної до Червоної книги України	100%	150,00		<p>В рамках виконання заходу, проведено натурні обстеження на місцевості, збір інформації та матеріалів щодо видів молюсків, ракоподібних, ентомофауни, павукоподібних, іхтіофауни, батрахофауни, герпетофауни, орнітофауни, хіроптерофауни, ссавців, занесених до Червоної книги України, підготовлено науковий звіт, картографічні та фотоматеріали.</p>

1	2	3	4	5	6
11	Проведення щорічного краєзнавчо-природничого конкурсу «Краю мій рідний» серед учнів шкіл	100%	10,00		На конкурс, який проведено в рамках природоохоронного заходу Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2018-2020 роки, надійшла 31 робота, з яких: 16 індивідуальних (у т.ч. 3 підготовлені вчителями), 15 - колективних (два і більше учасники). За результатами конкурсу було видано буклет «Найстаріші дерева Миколаївщини».
12	Розроблення Регіонального плану управління відходами у Миколаївській області на період до 2030 року (у т.ч. проведення стратегічної екологічної оцінки)	100%	1 000,00		Через електронну систему закупівель проведено закупівлю послуг Розроблення Регіонального плану управління відходами у Миколаївській області до 2030 року. Розроблено три розділи проекту Регіонального плану відповідно до технічного завдання. Завершити розробку Регіонального плану планується до кінця 2021 року.
13	Проведення науково-практичної конференції «Розвиток зон стаціонарної рекреації на заповідних об'єктах, як центрів екологічної освіти»	98%	49,00		Проведено виїзну науково-практичну конференцію на території регіонального ландшафтного парку «Гранітно-степове Побужжя». В конференції взяли участь працівники регіональних та національних природних парків Миколаївської області, працівники управлінь та департаментів екології інших областей України, представники громадських організацій, науковці. За результатами конференції видано збірку доповідей учасників.
14	Придбання автотранспорту для регіональних ландшафтних парків	100%	1 176,00		Через електронну систему закупівель проведено закупівлю товару. Придбано автомобілі для двох регіональних ландшафтних партів «Приінгульський» та «Тілігульський».

XIX. Найважливіші екологічні проблеми регіону

1. Незадовільний технічний стан каналізаційних очисних споруд.

Однією із головних причин такого становища є те, що очисні споруди та каналізаційні мережі, які у більшості побудовані 30-40 років тому, є морально та фізично застарілими, частина з них знаходиться в аварійному стані. Через неефективне очищення каналізаційних стоків м. Миколаєва, протягом останніх років МКП «Миколаївводоканал» є головним забруднювачем водних ресурсів області, обсяг скиду забруднених стічних вод якого складає більше 90 % від загальної кількості скинутих забруднених стоків по області.

З метою зменшення обсягів скиду забруднених стоків у водні об'єкти області, рішенням Миколаївської обласної ради від 21.12.2017 № 22 затверджено Комплексну програму охорони довкілля Миколаївської області на 2018 - 2020 роки, в межах якої передбачено комплекс заходів щодо реконструкції та модернізації каналізаційних очисних споруд, що експлуатуються комунальними підприємствами області з вартістю реалізації – 545,472 млн грн.

2. Забруднення вод малих річок області.

На території Миколаївської області налічується 112 малих річок, стан яких, під дією господарської діяльності, характеризується як нестабільний.

Більшість малих річок в області, у зв'язку з тим, що замулені та заболочені, потребують проведення робіт з розчистки русел. Особливо це стосується водних об'єктів таких, як р. Кодима, р.Синюха та р. Висунь, що використовуються для питних та господарсько-побутових потреб населення.

Додатково проблему забруднення малих річок ускладнює проведення розпаювання земель до урізу води та їх сільськогосподарського використання без урахування обмежень діяльності на території водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів.

Все перелічене у комплексі негативно впливає на екологічний стан водних ресурсів Миколаївської області.

На регіональному рівні в межах «Комплексної програми захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь в Україні на 2006-2010 роки, 2011-2015 та прогноз до 2020 року по Миколаївській області» передбачено проведення робіт з розчистки русел річок Мертвовод, Сухий Єланець, Гнилий Єланець, Кодима, Громокля, Чичикля, та Висунь. Але, у зв'язку з відсутністю фінансування зазначеної Програми, заходи з розчистки русел малих річок та захисту сільського населення від підтоплення не реалізуються.

В межах виконання Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2018 - 2020 роки (затверджена рішенням Миколаївської обласної ради від 21.12.2017 № 22) реалізується захід з розчищення дна річки Сосик Березанського району від мулових відкладень на ділянці довжиною 1500 м. Загальний обсяг фінансування запланованого 5,0 млн грн. Протягом 2019-2020 року виготовлено проектну документацію,

яка за результатами здійснення процедури оцінки впливу на довкілля отримала позитивний висновок Міністерства енергетики та захисту довкілля від 09.04.2020 № 7-03/12-201911114788/1.

3. Забруднення вод р. Інгулець високомінералізованими шахтними водами Кривбасу.

Забруднення річки Інгулець через скид високомінералізованих зворотних вод гірничорудних підприємств Кривбасу, спричиняє погіршення водогосподарської ситуації у Снігурівському районі Миколаївської області та впливає на якість зрошення сільськогосподарських угідь. Щорічний обсяг скиду високомінералізованих надлишкових шахтних вод суттєво не змінюється і залишається на рівні більше ніж 11 млн м³.

Розв'язання зазначеної екологічної проблеми має загальнодержавне значення. Спільним наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та Мінприроди України від 08.11.2017 № 1622/405 затверджено «План заходів щодо поетапного зменшення обсягів скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець, поліпшення якості води у басейні зазначеної річки, Карачунівському водосховищі, водозаборі Інгулецької зрошувальної системи до 2025 року».

Питання кардинального вирішення проблеми зі скидом надлишків шахтних вод гірничорудних підприємств Кривбасу без залучення р. Інгулець знаходиться на стадії розробки та пошуку альтернативних систем управління стоками.

4. Залишок на території області непридатних до використання та заборонених до застосування пестицидів та агрохімікатів.

Питання щодо виконання повного комплексу робіт з очищення території Миколаївської області від залишків непридатних пестицидів та агрохімікатів, накопичених за попередні роки, визначене облдержадміністрацією як одне з найважливіших для області з точки зору екологічної безпеки, санітарно - епідеміологічного благополуччя населення.

З метою уточнення даних щодо залишків непридатних пестицидів та агрохімікатів у травні-червні 2019 році проведена чергова інвентаризація залишків непридатних хімічних засобів захисту рослин (далі – ХЗЗР).

За результатом інвентаризації, на території чотирьох районів Миколаївської області залишається 226,87 тонни непридатних ХЗЗР, тари від них, забрудненого ґрунту та залишків будівель, а саме: у Вітовському районі - 0,15 т, Первомайському - 122,7 т (в тому числі 120 т – залізобетонні контейнери з-під пестицидів), Арбузинському - 99,85 т, Врадіївському - 4,17 т, в інших районах – непридатні пестициди відсутні.

Заходи з утилізації непридатних ХЗЗР включено до Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року, затвердженої рішенням Миколаївської обласної ради від 16.04.2015 № 9. У 2020 році проводилась

робота щодо виділення коштів на знешкодження залишків непридатних ХЗЗР. Запит про виділення коштів з державного бюджету для здійснення природоохоронного заходу "Забезпечення екологічно безпечного збирання та знешкодження (перезатарювання, транспортування до місця знешкодження, утилізація, переробка чи видалення) непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин, у тому числі пестицидів" направлено до Міндовкілля листом від 01.07.2020 №03/406, загальний обсяг фінансування з державного бюджету складав 5850,0 тис. грн. На сьогодні кошти з Державного бюджету на здійснення зазначеного заходу не виділялись.

Здійснення заходів з утилізації непридатних та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин включено до Стратегії розвитку області на період до 2027 року. Комплексною програмою охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки також передбачено виконання заходу "Забезпечення екологічно безпечного збирання та знешкодження (перезатарювання, транспортування до місця знешкодження, утилізація, переробка чи видалення) непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин, у тому числі пестицидів)". На здійснення заходів заплановано виділення з державного та обласного бюджетів 12,00 млн. грн.

До моменту передачі непридатних ХЗЗР на знешкодження (утилізацію) райдержадміністрації забезпечують безпечні умови їх зберігання та несуть відповідальність за їх порушення.

5. Низький показник заповідності території області

Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 року № 385 передбачено збільшення площі природно-заповідного фонду Миколаївської області до 2021 – до 218,8 тис.га. Таким чином передбачене збільшення відсотка заповідності Миколаївської області до 8,9%, тобто, майже в три рази у порівнянні із наявним рівнем 3,07%.

За дорученням заступника голови Миколаївської облдержадміністрації від 26.07.2018 № 3850/0/05-61/3-18 було створено робочу групу із збереження та розвитку природно-заповідного фонду Миколаївської області, до складу якої було включено депутатів Миколаївської обласної ради, представників управлінь облдержадміністрації та установ природно-заповідного фонду, громадськість.

Станом на 01.01.2018 в Миколаївській області наявні 12 розроблених проектів створення нових об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, в тому числі п'ять з них – повністю погоджені у встановленому порядку, загальною площею 1517,51 га, створення яких дозволило б збільшити відсоток заповідності області до 3,14%.

Питання щодо створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду багаторазово виносилися на розгляд сесії Миколаївської обласної ради, однак відповідні рішення не були прийняті.

Відсутність рішень про створення об'єктів природно-заповідного фонду призводить до невиконання Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року та Плану заходів з реалізації у 2015-2017 роках Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року.

Також низький відсоток заповідності Миколаївської області понижує середній відсоток заповідності всієї країни, впливаючи на важливий для євроінтеграції показник.

6. Відсутність встановлених меж об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення – національних природних парків «Білобережжя Святослава» та «Бузький Гард»

Межі НПП «Білобережжя Святослава» не встановлено через відсутність фінансування від Мінприроди України. З метою вирішення проблеми необхідно прискорити питання щодо встановлення меж національних природних парків «Білобережжя Святослава» шляхом звернення до Мінприроди України щодо виділення необхідних для розроблення проектів коштів.

Указом Президента України від 30 квітня 2009 року № 279/2009 «Про створення національного природного парку "Бузький Гард"» встановлено загальну площу земель НПП у 6138,13 гектара, в тому числі 2650,85 гектара земель, що вилучаються в установленому порядку та надаються парку у постійне користування, і 3487,28 гектара земель, що включаються до його складу без вилучення у власників земельних ділянок та землекористувачів.

Протягом 2011-2013 років за рахунок коштів державного бюджету розроблено проект землеустрою НПП «Бузький Гард», який погоджено з усіма власниками і користувачами суміжних земельних ділянок, а також земельних ділянок, які включаються до території природно-заповідного фонду без їх вилучення, за виключенням НАЕК «Енергоатом», від якої було отримано відмову.

На нараді з питань будівництва Ташлицької ГАЕС, яка відбулася 26.08.2015 року, вирішено виділити спірну земельну ділянку в окрему справу, для чого виконати коригування проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж НПП «Бузький Гард» та передачі у постійне користування земельних ділянок шляхом поділу матеріалів проекту землеустрою на дві окремі справи, а саме на проект землеустрою на земельні ділянки загальною площею 2624,41 га та на проект землеустрою на земельні ділянки загальною площею 26,44 га., що погоджено Мінприроди (лист від 11.09.2015 №5/1-9/11215-15).

На даний час проект землеустрою щодо організації і встановлення меж НПП «Бузький Гард», на виконання п.3.1 Протоколу наради з питань будівництва Ташлицької ГАЕС від 26.08.2015, розділено на два окремих проекти землеустрою та подано на погодження до ВП «Южно-Української АЕС». Питання знаходиться на постійному контролі.

7. Інтенсивний розвиток екзогенних процесів на території області.

Розвиток господарського комплексу України відбувається в умовах нарощування техногенної дестабілізації довкілля, наслідком якої є подальше збільшення кількості кризових явищ в екологічних системах, активізація екзогенних геологічних процесів (ЕГП). Зважаючи на обмеженість неосвоєних територій в балансі під житлове та промислове будівництво зростає роль непридатних, порушених земель, ділянок з розвитком небезпечних екзогенних геологічних процесів.

Природні умови Миколаївської області (геологічна будова, гідрогеологічні умови, рельєф місцевості, клімат, інтенсивність і контрастність неотектонічних рухів) визначили широкий розвиток та різноманітність екзогенних геологічних процесів (ЕГП).

У Миколаївській області мають розвиток 1153 зсуви, загальною площею 9,04 км², що складає 0,037 % ураженості області. На забудованих територіях зафіксовано 51 зсув. У всіх районах області, де спостерігаються зсуви, площа їх не перевищує 1,0 км² на район, окрім узбережжя Чорного моря, де розташовані ділянки з найбільшою динамікою розвитку ЕГП та значним техногенним навантаженням.

Абразійно-зсувна активність у 2016 році склала 39%, що є середньою зсувною активністю для морського узбережжя. Максимальна активізація спостерігається на ділянці узбережжя, що розташована між с. Рибаківка та Бузьким лиманом (колишній Березанський район). Основними техногенними чинниками активізації є підтинання, перевантаження схилів та їх обводнення внаслідок витоків з водонесучих комунікацій. Цьому сприяло інтенсивне будівництво, що ведеться в останні роки на схилах та присхилових територіях.

Активізація відмічена у м. Очаків, у районі бази відпочинку «Акваторія», в с. Чорноморка колишнього Очаківського району (бази відпочинку «Прибій», «Сонячний» «Ольвія» та «Автомобіліст»), у колишньому Березанському районі в с. Рибаківка на мисі Аджияск (погранзагін), базах відпочинку «Княжичанка», «Колос» та «Колос-2», «Янтар», у с. Лугове (база відпочинку «Урожайний»).

На узбережжі моря у межах Миколаївської області з 23 зсувів активізація у 2018 році зафіксована на 15 зсувах (65 %); кількість зсувів у природному стані - 14, з них проявляє активність 12-80 %. До абразійно-зсувного процесу у 2018 році загалом було залучено 1957,0 м² прибрежкової частини плато морського узбережжя Миколаївської області. Всього з 17,8 км абразійно-зсувного та абразійно-обвального схилів морського узбережжя Миколаївської області на 2018 рік сплановано та закріплено 7,8 пог.км берега - майже 44 % довжини абразійно-зсувної частини узбережжя області. Загальна площа плато, що відокремилась від прибрежкової частини плато абразійно-зсувного та абразійно-обвального берега, на узбережжі моря у межах Миколаївської області склала 2205 м².

Розвиток абразії продовжується на узбережжі Чорного моря, а також на внутрішніх водоймах – озерах та лиманах. Активізація процесу пов'язана з інтенсивною господарською діяльністю (зарегулювання річкового стоку, нераціональне освоєння пляжної смуги, надмірне видобування піску з прибережних територій, порушення природного режиму міграції наносів).

Абразія виступає чинником, що підсилює розвиток процесу зсувоутворення через розмив та замочування нестійких гірських порід узбережжя.

Основними чинниками, які обумовлюють розвиток абразії є геолого-геоморфологічні (літологія порід, неотектоніка, сейсміка, морфологія берегу і пляжу), гідрометеорологічні (хвильовий, вітровий та рівневий режим моря) умови та господарська діяльність людини. Довжина берегової лінії з розвитком природної абразії складає 1,1 км абразійно-обвальної ділянки морського узбережжя від тилової частини Лагерної коси до західної окраїни м. Очаків.

Крім того, на території області повільно розвивається процес підтоплення, що є найбільш поширеним серед сучасних ЕГП й проявляється як у природних умовах, так і під впливом техногенних чинників. У Миколаївській області це пов'язано з наявністю великих плоских безстічних вододільних просторів, які характеризуються дуже низькою природною дренажістю, ускладнені численними балками і ярами, а в південно-східній і південній частинах - подами і западинами. Причому, більшість зрошувальних систем розташована саме на цих вододільних рівнинах. Площа поширення підтоплення на території міст та селищ області у 2020 році становила 996,7 км², що становить 4 % ураженості регіону (підтоплено 496 населених пунктів в межах ділянок глибини залягання рівня ґрунтових вод 0-2 м, 761 населений пункт – 0-4 м).

Ще одним з основним і найбільш небезпечних та дестабілізаційним фактором екологічної ситуації на ландшафтах, що призводить до забруднення та замулення (струмків, річок, ставків тощо) є ерозія ґрунтів. Загальна площа розповсюдження якої у 2020 році склала 8200,0 км², що становить 33,3% ураженості регіону.

